

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ

Τόμος Β'

ΟΡΘΡΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ

ἐὰν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος

- Πλήρες Ἐγκόλπιον Ὁρθρου
- Πλήρης Τυπικὴ Διάταξις τοῦ Ὁρθρου,
μετ' ἐπεξηγηματικῶν σχολίων
- Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας
- Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόησις
τοῦ Τυπικοῦ
- Πίναξ μὲ ἀναλυτικὴν ταξινόμησιν τῶν
Ἀκολουθιῶν τοῦ Μηναίου

Ἀθήνα, βκβ'

Τυπικὸν Ἐνοριῶν (Τόμος Β΄) – Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος

Ἔκδοσις 2α: Ἀθήνα, Ὀκτώβριος ,βκβ΄ (2022)

ISBN: 978-618-84650-1-5

Στοιχεῖα ἐκδόσεως, καὶ παλαιότερες ἐκδόσεις· βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου.

Συγγραφεὺς καὶ ©

Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίδης

Δρ. Ἡλεκτρ. Μηχανικός – Φυσικός

ἡλ. ταχ.: typikonenorion@gmail.com

ἡλ. δ.: analogion.gr/typikon/enorion

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις καὶ ἐν γένει ἡ ἀναπαραγωγή καὶ μετάδοσις, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἔστω καὶ μιᾶς σελίδος ἢ καὶ περιληπτικῶς, κατὰ παράφρασιν ἢ διασκευὴ τοῦ παρόντος βιβλίου καθ' οἷονδῆποτε τρόπον (μηχανικόν, ἡλεκτρονικόν, τηλεοπτικόν, φωτοτυπικόν, ἡχογραφήσεως ἢ ἄλλως πως) ἄνευ προηγουμένης γραπτῆς ἀδείας τοῦ ἐκδότου καὶ τοῦ συγγραφέως (Ν. 2121/93 ἄρθρον 51).

* * *

Typikon Enoriōn (Vol. 2):

Orthros kathēmerinōn ean tychei Hagios heortazomenos

(Daily Orthros (Matins) with celebrated Saint)

by Panagiōtēs D. Papadēmētriou

2nd edition: October 2022

Copyright © 2019-2022, Panagiōtēs D. Papadēmētriou.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced in any form without permission from the publisher, except as permitted by U.S. copyright law. For permissions contact: typikonenorion@gmail.com.

Ἀφιεροῦται εἰς τὴν Παναγία μας μετ' εὐγνωμοσύνης πολλῆς

Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Ἡ Παρθενομήτωρ αὕτη μόνη μεθόριόν ἐστι
κτιστῆς καὶ ἀκτίστου φύσεως· καὶ Αὐτὴν εἴσονται
τοῦ Ἀχωρήτου χώραν ὅσοι δὴ γινώσκουσι Θεὸν, καὶ
Αὐτὴν ὑμνήσουσι μετὰ Θεὸν ὅσοι τὸν Θεὸν ὑμνοῦσι.
Αὕτη καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς αἰτία, καὶ τῶν μετ' Αὐτὴν
Προστάτις, καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν πρόξενος.

[Ἁγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, PG 151, 177A-B]

Χαίροις μετὰ Θεὸν ἡ Θεός, τὰ δευτερεῖα τῆς Τριάδος ἡ ἔχουσα,
ἀμέσως ἡ δεχομένη τῶν ἐκ Θεοῦ δωρεῶν, τὸ πλήρωμα ὅλον καὶ εἰς
ἅπαντας, Ἀγγέλους ἀνθρώπους τε, τοῦτο διαπορθμεύουσα.

[Ἁγ. Ἀνδρέας Κρήτης, Θεοτοκάριον, ἤχος πλ. α', τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας]

Αὕτη μόνη μεθόριόν ἐστι κτιστῆς καὶ ἀκτίστου φύσεως, καὶ
οὐδεὶς ἂν ἔλθοι πρὸς Θεόν, εἰ μὴ δι' Αὐτῆς τε καὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς
τεχθέντος Μεσίτου· καὶ οὐδὲν ἂν ἐκ τοῦ Θεοῦ τῶν δωρημάτων,
εἰμὴ διὰ Ταύτης γένοιτο καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις.

[Ἁγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Παλαμικὸν Ταμεῖον
(Βενεδίκτου ἱερομ., σ. 457)]

Καὶ ἐσὺ ὀλαβέσασθε Ἀναγνώστα, ποὺ τυχὸν ὠφελεῖσαι ἀπὸ τοῦ παρόντος βιβλίου
λέγε μετὰ κατανύξεως, « Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς, ἢ τ' δούλόν Σχ
Παναγιώτη ἢ τ' οἰκογένειά τχ »

Βοηθήματα - Αναφορές - Συντομογραφίες

TME	Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὑπὸ Γεωργίου Βιολάκη, 1888.
TKΠ	Τυπικὸν Ἐκκλησιαστικόν, ὑπὸ Κωνσταντίνου Πρωτοψάλτου, Κωνσταντινούπολις 1838.
TΓΡ	Τυπικὸν Οἰκονόμου Γεωργίου Ῥήγα (1908), Πατρ. Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσ/νίκη 1994.
ZT	Ζητήματα Τυπικοῦ, Οἰκονόμου Γεωργίου Ῥήγα.
ΤΑΣ(χ)	Τυπικὸν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Λαύρας τοῦ Ὁσίου Σάββα (ἔτους χ).
ΤΟΕ	Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν, Παναγιώτου Δ. Παπαδημητρίου, ἐκδ. Ἄθως (Σταμούλη) 2008.
ΤΕ (τ.Α')	Τυπικὸν Ἐνοριῶν (Τόμ. Α') : Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος, Παν. Δ. Παπαδημητρίου, ἐκδοσις β', 2019.
ΗΕΕ(χ)	Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἔτους χ), Ἀποστ. Διακονία.
ΔΕΕ(χ)	Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἔτους χ), Ἀποστ. Διακονία.
ΗΟΠ(χ)	Ἡμερολόγιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (ἔτους χ), ἐκδ. Οἶκ. Πατριαρχείου.
ΜΤ(χ)	Μικρὸν Τυπικόν (ἔτους χ), συντάσσεται ἀπὸ ἐπιτροπή, ἐκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος.
ΤΔΠ(χ)	Τυπικὴ Διάταξις (ἔτους χ), Ἀποστόλου Παπαχρήστου.
ΑΤ	Ἀγιορειτικὸν Τυπικὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας, Ἱ.Κ. Εὐαγγελισμοῦ Καρυαὶ Ἅγιον Ὅρος, ἐκδ. Καστανιώτη, ἐκδ. γ' 2004.
ΤΣ	Τάξις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου, Γ. Γ. Μπεκατώρου, Ἀθῆναι 1983.
ΣΤ	Σύστημα Τυπικοῦ, πρωτ. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, Ἀποστ. Διακονία, 2006.
ΤΚΔ	Τυπικόν (Ὑμνολογία-Λειτουργική, Ἱστορία Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς), π. Κωνσταντίνου Δ. Δεληχρήστου, Λάρισα, 2002.
ΠΑΡ	Παρακλητικὴ, ἥτοι Ὁκτώηχος ἡ Μεγάλη, Βενετία 1858.
ΜΒ	Μηναῖα ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, Βενετία 1889.
ΤΡ	Τριώδιον κατανυκτικόν, Βενετία 1876.
ΕΙΡ	Εἵρμολόγιον – περιέχον τοὺς εἵρμους τῶν κανόνων κατ' ἤχον, ἐκδ. Βασ. Ῥηγοπούλου.
ΙΟΠ	Ἱερατικὸν Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Κωνστ/πολη, 1895.
ΙΕΡ	Ἱερατικόν, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἐκδ. α', 1962, ἀνατύπ. ζ', 2000.

ΩΡΒ	Ὡρολόγιον τὸ Μέγα, ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, Βενετία 1870.
ΩΡΛ	Ὡρολόγιον τὸ Μέγα, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἔκδ. γ' 1995.
ΨΛΤ	Ψαλτήριον μετὰ τροπαρίων καὶ εὐχῶν, Ἱ.Μ. Παντοκράτορος Ἁγίου Ὁρος, 2014 (ἐκ τοῦ περγαμηνοῦ κώδικος 43 τοῦ τέλους τοῦ 11 αἰῶνος).
ΕΓΚ	Ἐγκόλπιον τοῦ Ἀναγνώστου, ὑπὸ ἄνωνύμου, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. ΙΔ' 1996.
ΕΚΠ	Ἐγκόλπιον Ἀναγνώστου καὶ Ψάλτου, ὑπὸ π. Κων. Παπαγιάννη, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἔκδ. ΣΤ' 2005.
ΣΥΛ	Συλλειτουργικόν, ἔκδ. Ἱ.Μ. Σίμωνος Πέτρας, Ἁγίου Ὁρος, 1997.
ΛΤΚ	Λειτουργικόν, (α' ἔκδ. 1778 ὑπὸ π. Χρυσάνθου Μοσχοπούλου, β' ἔκδ. 1891) γ' ἔκδ. 2013 Saint Louis, ὑπὸ π. Κωνσταντίνου Τερζοπούλου.
ΜΤΕ	Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. Ε' 1999.
ΔΤΑ	Διάταξις τῆς Ἀγρυπνίας κατὰ τὸ Τυπικὸν τοῦ Ἀγ. Σάββα, Ἀρχιμ. Δοσιθέου, ἔκδ. γ' Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Τατάρνης, 2005.
ΤΑΡ	Τάξις Ἀρχιερατικοῦ Ἑσπερινοῦ, Ὁρθρου καὶ Θείας Λειτουργίας, Ἱερὰ Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι 2000.
ΤΠΧ	Τάξις Πατριαρχικῶν Χορῶν (Ἐγκύκλιος), 1987.
ΤΔΠΝ	Τυπικὴ Διάταξις τῶν ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ (περί τό 1930)...., εἰς Ἐπιστημονικὴ Παρουσία Ἑστίας Θεολόγων Χάλκης, τ. Β', 1991.
ΕΣΕ	Εἰρμολόγιον Μητρ. πρ. Λεοντοπόλεως Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, β' ἔκδ., Π. Κυριακίδη, Ἀθήνα 2006.
ΡΓ	Ἑλληνικὴ Πατρολογία (Patrologiae Graecae Cursus Completus).

Ἑλληνικὴ ἀρίθμησης

Α, α = 1	Ι, ι = 10	Ρ, ρ = 100	,Α, ,α = 1000
Β, β = 2	Κ, κ = 20	Σ, σ = 200	,Β, ,β = 2000
Γ, γ = 3	Λ, λ = 30	Τ, τ = 300	,Γ, ,γ = 3000
Δ, δ = 4	Μ, μ = 40	Υ, υ = 400	,Δ, ,δ = 4000
Ε, ε = 5	Ν, ν = 50	Φ, φ = 500	,Ε, ,ε = 5000
Ζ, ζ = 6	Ξ, ξ = 60	Χ, χ = 600	,Ζ, ,ζ = 6000
Ζ, ζ = 7	Ο, ο = 70	Ψ, ψ = 700	,Ζ, ,ζ = 7000
Η, η = 8	Π, π = 80	Ω, ω = 800	,Η, ,η = 8000
Θ, θ = 9	Ϛ, ϛ = 90	Ϝ, ϝ = 900	,Θ, ,θ = 9000

Τό ϝ λέγεται στίγμα.

Τό ϛ λέγεται κόππα.

Τό ϝ λέγεται σαμπί.

Π.χ. κβ' = 22, ν' = 50, ,αϝϛ' = 1996, ,βκβ' = 2022.

Ἱερὸν Εὐαγγέλιον

«οὐ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ Ἑμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν», Ματθ. ιη' 20

Προφήτης Δαυίδ

«εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι· εἰς οἶκον Κυρίου πορευσόμεθα».
Ψαλμ. ρκα' 1

«μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω· τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου».
Ψαλμ. κς' 4

«ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν».
Ψαλμ. ξζ' 27

«εὐλογήσω τὸν Κύριον τὸν συνετίσαντά με».
Ψαλμ. ιε' 15

«καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».
Ψαλμ. ρμδ' 2

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄

Αρ.Πρωτ./Ν/ΕΞ. 37\6 /2019

Έν Αθήναις τῇ 9ῃ Μαΐου 2019

Αξιότιμον

κ. Παναγιώτην Παπαδημητρίου

Κύριε Παπαδημητρίου,Χριστός Ανέστη!

Έλαβα τὰ πονήματά σας μέ τίτλο «Τυπικό Ένοριῶν» καί «ὁ Γέρων Εὐδόκιμος Μοναστερλῆς» ποῦ εἶχατε τήν εὐγένεια νά μοῦ ἀποστείλετε καί σᾶς εὐχαριστῶ.

Συγχαίροντας γιά τό ἀποτέλεσμα τῆς προσπάθειας σας, σᾶς εὐχομαι νά εἶστε πάντοτε τόσο παραγωγικός καί νά σᾶς ἐνδυναμώνει ὁ Κύριος ὥστε νά προσφέρετε καί ἄλλα ἀξιόλογα πνευματικά ἔργα. Νά ἔχετε τήν εὐχή τοῦ μακαριστοῦ γέροντά σας.

Μετ' Ἀναστασίμων Εὐχῶν

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἰ. Ἀθηνῶν Ἱεροκλέους Β΄

«... Δεχθεῖτε τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τὴν πληρότητα τῆς καταγραφῆς τῶν περιπτώσεων, τὴν ἀρτιότητα τῆς μελέτης καὶ συγγραφῆς, κυρίως γιὰ τὸν ἔνθεο ζῆλο σας γιὰ τὴν ὀρθὴ τέλεση τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκκλησίας μας μέσα στὸ πλαίσιο τῶν ἐνοριῶν.

Εὐχομαι ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἀξιῶνῃ πάντοτε νὰ βοηθᾶτε τὸν κλῆρο, τοὺς ἱεροψάλτες καὶ τὸν φιλακόλουθο λαὸ σὲ θέματα ὑμνολογικοῦ τυπικοῦ καὶ νὰ σᾶς δώσῃ φώτιση νὰ προχωρήσετε καὶ στὴ συγγραφὴ πονημάτων γιὰ παρόμοια θέματα τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἀκολουθιῶν τοῦ νυχθημέρου.»

Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας Παντελεήμων
(5/9/2019)

«... Συγχαίροντες ἐγκαρδίως γιὰ τὸ ἐκδοτικό σας ἐπίτευγμα, εὐχόμεθα νὰ συνεχίσετε μὲ τὸν ἴδιο ἱερὸ ζῆλο νὰ ἐπιμελεῖσθε ἀναλόγου περιεχομένου ἐγχειρίδια, τὰ ὁποῖα συμβάλλουν στὴ συστηματοποίηση καὶ κατανόηση τοῦ Τυπικοῦ, γιὰ τὴν ἀρτιότερη τέλεση τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν στὶς κατὰ τόπους Ἐνορίες.»

Διευθυντὴς Πατριαρχικῆς Ἐκκλ. Σχολῆς Κρήτης
Θωμᾶς Παναγιώτου (6/6/2019)

«... Ἡ ἐπιμελημένη ἔκδοσή τους, ἡ ἐπιστημονικὴ τεκμηρίωση τῶν πηγῶν λειτουργικῆς ποὺ υἱοθετεῖτε, οἱ θεματικὲς ἐνότητες οἱ ὁποῖες ἀναπτύσσονται μὲ τόση ἀρτιότητα καὶ ἐνέργεια, ἀποκαλύπτουν πρόδηλα ὅτι τὰ ἐν λόγῳ συγγράμματα κάλλιστα μποροῦν νὰ ἀξιοποιηθοῦν ὡς διδακτικὰ ἐγχειρίδια, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐργαλεῖα ἐμπέδωσης τῆς ὀρθῆς καὶ παραδοσιακῆς τέλεσης τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς πλούσιας λειτουργικῆς παράδοσης τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς.»

Διευθύντρια Ἐκκλ. Γυμνασίου-ΓΕΕΛ Νεάπολης Θεσ/νίκης
Αἰκατερίνη Γαλῶνη (4/6/2019)

«... Πρόκειται γιὰ ἐκδόσεις ἄρτιες καὶ ἰδιαίτερα ἐπιμελημένες, ἄξιες, ἀσφαλῶς, πολλῶν ἐπαίνων, οἱ ὁποῖες θὰ ἐπιτρέψουν σὲ ἐκπαιδευτικοὺς καὶ μαθητές μας νὰ ἐμβαθύνουν πληρέστερα στὸ τυπικὸ τῆς Ἐκκλησίας μας.»

Διευθυντὴς Ἐκκλ. Γυμνασίου-ΓΕΕΛ Λαμίας
Ἰωάννης Ζαχαράκης (8/2/2021)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	17
Ὀλίγα λόγια διὰ τὸ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν».....	23
Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόησεις τοῦ Τυπικοῦ.....	27
Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἀγίων	27
Ἡμερομηνίες Ἀκολουθιῶν Ἀγίων	34
Ἀρχὴ σὺν Θεῷ Ἀγίῳ τοῦ Ὁρθρου	43
Ἀρχὴ τοῦ Ὁρθρου.....	43
Ἐξάψαλμος	46
Ἅγιος ἐορταζόμενος εἰς ς', ἥτοι ἡμιορταζόμενος.....	55
Θεὸς Κύριος.....	55
Ἀπολυτίκια.....	56
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου).....	56
Ν' Ψαλμός (50).....	58
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	59
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτη.....	62
Ἐξαποστειλάρια.....	64
I. Ἀκολουθία μὲ Μικρὰ Δοξολογία	65
I. Αἶνοι	65
I. Μικρὰ Δοξολογία	68
I. Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν	70

I. Δοξαστικά Ἀποστίχων.....	72
I. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον	72
I. Ἀπολυτικά	73
I. Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας	74
II. Ἀκολουθία μετὰ Μεγάλη Δοξολογία.....	77
II. Αἵνοι.....	77
II. Μεγάλη Δοξολογία	78
II. Ἀπολυτικά.....	79
II. Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας.....	80
Ἅγιος ἐορταζόμενος εἰς η΄, ἥτοι πλήρως ἐορταζόμενος.....	81
Θεὸς Κύριος.....	81
Ἀπολυτικά.....	82
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου).....	82
I. Ἀκολουθία μετὰ Εὐαγγέλιον Ὅρθρου	84
I. Πολυέλεος – Ἀναβαθμοί – Προκείμενον	84
I. Ἡ Τάξις τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου	85
I. Ν΄ Ψαλμός (50)	86
II. Ἀκολουθία ἄνευ Εὐαγγελίου Ὅρθρου	89
II. Ν΄ Ψαλμός (50)	89
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	89
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἑνάτη.....	93
Ἑξαποστειλάρια.....	94
Αἵνοι	95
Μεγάλη Δοξολογία	96
Ἀπολυτικά.....	97

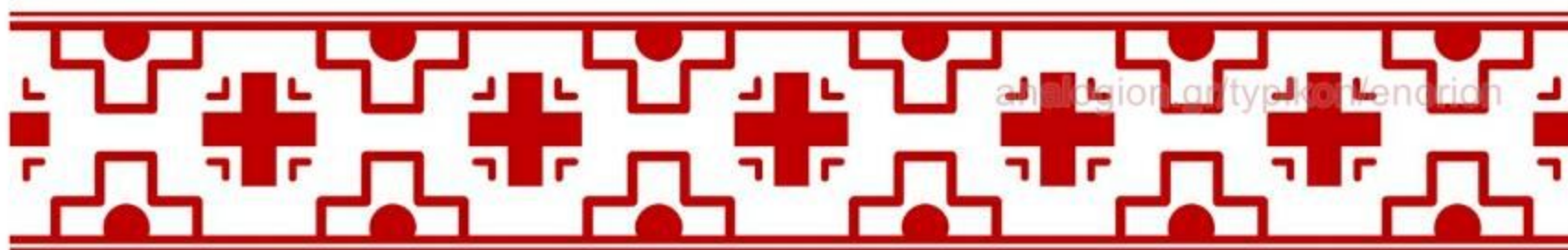
Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας.....	98
Προεόρτια ἢ Μεθέορτα (μὲ Ἅγιον εἰς ς´)	99
Θεὸς Κύριος.....	99
Ἀπολυτίκια.....	100
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου).....	100
Ν΄ Ψαλμός (50).....	101
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	102
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἑνάτη.....	104
Ἐξαποστειλάρια.....	106
Αἶνοι.....	106
Μικρὰ Δοξολογία	108
Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν.....	108
Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον.....	109
Ἀπολυτίκια.....	109
Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας.....	109
Προεόρτια ἢ Μεθέορτα (μὲ Ἅγιον εἰς η´).....	111
Τάξις Ἀρχιερατικῆς Χοροστασίας.....	113
Ψαλμοὶ ιθ´ καὶ κ´.....	117
Κοινὰ ἀπολυτίκια Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν ...	119
Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ τὰ Ἀπολυτίκια τῶν Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν.....	123
Εἰς τὸν Α´ ἦχον.....	123
Εἰς τὸν Β´ ἦχον.....	124
Εἰς τὸν Γ´ ἦχον.....	125

Εἰς τὸν Δ' ἦχον.	126
Εἰς τὸν πλάγιον Α' ἦχον.	127
Εἰς τὸν πλάγιον Β' ἦχον.	128
Εἰς τὸν Βαρὺν ἦχον.....	129
Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἦχον.	130
Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, μετὰ τὰ Ἀπολυτίκια τῶν Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν.....	131
Εἰς τὸν Α' ἦχον.....	131
Εἰς τὸν Β' ἦχον.....	131
Εἰς τὸν Γ' ἦχον.	132
Εἰς τὸν Δ' ἦχον.	133
Εἰς τὸν πλάγιον Α' ἦχον.	133
Εἰς τὸν πλάγιον Β' ἦχον.	134
Εἰς τὸν Βαρὺν ἦχον.....	135
Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἦχον.	135
Α' Θεοτοκία τῶν Ἦχων	137
Πολυέλεος	139
Δοῦλοι Κύριον	139
Ἐξομολογεῖσθε	141
Κανὼν τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως.....	145
Καταβασίαι.....	151
«Σταυρὸν χαράξας» - Τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμ. Σταυροῦ...	153
«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» - Τῆς Θεοτόκου.....	154
«Χριστὸς γεννᾶται», «Ἐσωσε λαόν» - Τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.....	156

«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε», «Στείβει θαλάσσης» - Τῶν Θεοφανείων	159
«Χέρσον ἀβυσσοτόκον» - Τῆς Ὑπαπαντῆς	162
«Ἀναστάσεως ἡμέρα» - Τοῦ Πάσχα	163
«Πόντῳ ἐκάλυψε», «Θείῳ καλυφθεῖς» - Πεντηκοστῆς	165
«Χοροὶ Ἰσραήλ» - Τῆς Μεταμορφώσεως	168
«Πεποικιλμένη» - Τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου	169
Θεοτοκία σύντομα ψαλλόμενα εἰς τὸ «Καὶ νῦν» τῶν Δοξαστικῶν	171
Περὶ τοῦ Ψαλτηρίου	173
Προψαλλόμενοι Στίχοι τῶν Κανόνων	177
Στιχολογία τῶν Θ' Ὁδῶν	179
Ὁδὴ Πρώτη.	179
Ὁδὴ Δευτέρα.....	182
Ὁδὴ Τρίτη.	185
Ὁδὴ Τετάρτη.....	187
Ὁδὴ Πέμπτη.....	189
Ὁδὴ Ἑκτὴ.....	190
Ὁδὴ Ἑβδόμη.	192
Ὁδὴ Ὀγδόη.	194
Ὁδὴ Ἐνάτη.....	196
Ἀρτοκλασία.....	199

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει «οἰκονομία τις εἰς τὸ ὅλον θέμα τῆς Ἐγκρίσεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νὰ ὑπάρχη εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἢ νεοφανῶν Ἀγίων **καὶ ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπικὴν χρῆσιν**, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητικὴ, τὸ σπουδαιότατον καὶ θεολογικώτατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων τῆς ἡμέρας» (Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου 2864/Ἀριθμ. Πρωτ. 1217/ 11-4-2008).

Πρόλογος

Εἰς τὸν ἕτερον τέτον τόμον «Τυπικὸν Ἑνοριῶν», ἀχολέμασε μὲ τὸν Ὅρθρο τῶν καθημερινῶν ὅταν τύχει Ἁγιοῦ ἐορταζόμενου (εἰς ς' ἢ εἰς η'). Ἀντὶ προλόγου, παραθέτουμε ἓνα σχετικὸ ἄρθρο μας πρὸ ἀνακοινώσαμε εἰς τὰς Σεβασμιωτάτας Ἱεράρχες μας (τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) τὸν Ἰούνιο τῆς 2018:

Πρόταση γιὰ Σωστὴ Ἀναθεώρηση τῶν Μηναιῶν¹

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες μας, μᾶς παρέδωσαν τὰ Μηναιᾶ καὶ τὴν Παρακλητικὴν (ὅπως καὶ τὸ Τριώδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον). Ἐθέσπισαν δὲ τοὺς Ἁγίους εἰς τὰ Μηναιᾶ, ἄλλους νὰ εἶναι ἐορταζόμενοι εἰς η' (ἥτοι πλήρως ἐορταζόμενοι), ἄλλοι ἐορταζόμενοι εἰς ς' (ἥτοι ἡμιορταζόμενοι), καὶ ἄλλοι μὴ ἐορταζόμενοι, καὶ αὐτὸ σοφὰ τὸ ἔπραξαν ὥστε τὶς καθημερινὲς νὰ ψάλλουμε καὶ ἐκ τῶν τροπαρίων / ἀκολουθιῶν τῆς Παρακλητικῆς τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεὸν μας, τὴν Ἁγίαν Τριάδα, τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τοὺς Ἀγγέλους, τὸν Τίμιον Πρόδρομον, τοὺς Ἀποστόλους, τὸν Τίμιον Σταυρόν, ὅλους τοὺς Ἁγίους, ὅλους τοὺς Μάρτυρας, τοὺς Κεκοιμημένους πατέρες καὶ ἀδερφοὺς μας, κτλ., καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν δική μας πνευματικὴ διόρθωση καὶ κατάρτιση.

Εἶναι ἐπίσης γνωστόν, ὅτι οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἤθελαν τὴν εὐταξίαν σὲ ὅλες τὶς ἐνορίες ὡς «ὑπὲρ τοῦ πάντα ἐν πάσῃ παροιμία φυλάττεσθαι» (Κ' Κανὼν τῆς Α' Οἰκ. Συνόδου).

¹ Τὸ ἄρθρον δὲν ἀναφέρεται στὶς τοπικὲς ἐορτὲς Ἀγίων, ἀλλὰ εἰς τὰ Μηναιᾶ.

Ἄν δοῦμε τὰ Μηναῖα τοῦ Βαρθολομαίου τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ, διαπιστώνουμε τὰ ἑξῆς, περίπου²:

Ἀκολουθίες ἐορταζομένων πλήρως Ἀγίων (εἰς η') = 48

(Σεπτέμβριος 5+2+4+5+9+2+1+1+4+4+8+3 Αὐγούστος)

Ἀκολουθίες ἡμιορταζομένων Ἀγίων (εἰς ζ') = 96

(Σεπτέμβριος 12+19+17+8+11+5+2+2+2+5+6+7 Αὐγούστος)

Ἀκολουθίες μὴ ἐορταζομένων Ἀγίων = 212

(Σεπτέμβριος 11+10+8+16+10+21+27+27+25+21+17+19
Αὐγ.)

Καὶ σὲ ποσοστό % εἶναι ἀντιστοίχως, περίπου³:

13.5% - 27.0% - 59.5%

Δηλαδή οἱ μισὲς καὶ περισσότερες ἀκολουθίες (3 στις 5) εἶναι μὴ ἐορταζομένων Ἀγίων, μετὰ ἔρχονται οἱ ἀκολουθίες ἡμιορταζομένων Ἀγίων, καὶ περίπου τό 14% μόνον τῶν ἀκολουθιῶν εἶναι πλήρως ἐορταζομένων Ἀγίων.

Εἰδικὰ τοὺς μῆνες τοῦ Τριωδίου-Πεντηκοσταρίου, οἱ περισσότεροι Ἅγιοι εἶναι μὴ ἐορταζόμενοι, γιὰ νὰ ἀκούγεται τὸ Τριώδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον.

Προφανῶς θὰ σκεφτοῦν μερικοὶ ὅτι ἰδοὺ πεδίων δόξης λαμπρὸν γιὰ τὴν συγγραφὴ καὶ προσθήκη στὰ Μηναῖα Ἀκολουθιῶν πλήρως ἐορταζομένων Ἀγίων.

Ὅμως δὲν εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα. Γιατὶ αὐτομάτως θὰ διασπαστεῖ καὶ θὰ ἀδρανοποιηθεῖ αὐτὴ ἡ πλούσια Ὑμνολογία τῶν Ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ ιδιαίτερα τὰ Θεολογικώ-

² Βλ. Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν, ἐκδ. Ἄθως 2008, καὶ Τυπικὸν Ἑνοριῶν (τ. Α'), β' ἐκδ. 2019.

³ Λίγες ἀκολουθίες τῶν Μηναιῶν, ποὺ συγκαταλέγονται εἴτε ὡς μὴ ἐορταζόμενες, εἴτε ὡς εἰς ζ' (ἀναλόγως τῆς ἐπισημότητος, βλ. Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν), προσμετρήθηκαν ὡς εἰς ζ'.

τατα βιβλία τῆς Παρακλητικῆς κυρίως (ἀλλὰ καὶ τοῦ Τριωδίου, καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου).

Γιὰ αὐτὸ καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως μᾶς λέει στὸ σχετικὸ καὶ ἐμβριθὲς ἄρθρο τοῦ ὁ π. Θεμιστοκλῆς Στ. Χριστοδούλου⁴:

«Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει «Οἰκονομία τις εἰς τὸ ὅλον θέμα τῆς Ἐγκρίσεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νὰ ὑπάρχη εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἢ νεοφανῶν Ἀγίων καὶ ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπικὴν χρῆσιν, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητικὴ, τὸ σπουδαιότατον καὶ θεολογικώτατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων τῆς ἡμέρας» (Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου 2864/ Ἀριθμ. Πρωτ. 1217/11-4-2008).»

Στὶς τελευταῖες δεκαετίες, παρατηροῦμε τὸ φαινόμενο τῆς ἐξ ὀλοκλήρου συγγραφῆς ἀκολουθιῶν πλήρως ἐορταζομένων, καὶ οὔτε μία ὡς μὴ ἐορταζομένου ἢ ἔστω ἡμιορταζομένου! Ἔτσι ὁδηγούμεστε μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια στὴν βαρεῖα καταφρόνηση τῆς Παρακλητικῆς στὴν πράξη, καὶ μὲ τὴν βοήθεια τῆς εὐρείας διάδοσης τῶν ἐν λόγῳ ἀκολουθιῶν λόγῳ τοῦ διαδικτύου.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι στὶς ἡμέρες μας ὑπάρχουν πολλοὶ δημοφιλεῖς καὶ θαυματουργοὶ Ἅγιοι, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν Ἀκολουθία στὰ Μηναιᾶ. Θὰ ἀναφέρω ἐνδεικτικὰ (κατὰ τὴν ταπεινὴ μου γνώμη) τοὺς Ἁγίους ποὺ εἶναι **πανελλαδικῶς** οἱ πιὸ δημοφιλεῖς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχαν ἀκολουθία στὰ Μηναιᾶ, σὲ τυχαῖα σειρά (συγχωρέστε με ἂν ἔπρεπε νὰ βάλω καὶ κάποιον ἄλλον Ἅγιον):

- ❖ Ἅγιος Μάρκος ὁ Εὐγενικός (19/1)
- ❖ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς (14/11)
- ❖ Ἅγιος Φώτιος Πατριάρχης Κων/πόλεως (6/2)

⁴ π. Θεμιστοκλῆς Στ. Χριστοδούλου, Σύνθεση Νεωτέρων Ἀκολουθιῶν πρὸς τιμὴν τῶν Ἀγίων, ΙΣΤ΄ Πανελλήνιον Λειτουργικὸν Συμπόσιον, Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Λαμία 20/9/2016.

- ❖ Ἅγιος Συμεὼν ὁ Νέος Θεολόγος (12/10)
- ❖ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός (24/8)
- ❖ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης (14/7), καὶ Ἅγιος Μακάριος Νοταρᾶς (17/4) (μαζί)
- ❖ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ε΄ Πατρ. Κων/πόλεως (10/4)
- ❖ Ἅγιοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος (11/5)

- ❖ Ἅγιος Νεκτάριος (9/11)
- ❖ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ῥῶσσος (27/5)
- ❖ Ἅγιος Ἐφραίμ ὁ νέος (Νέας Μάκρης) (5/5)
- ❖ Ἅγιος Νικόλαος Πλανᾶς (2/3)
- ❖ Ἅγιος Φανούριος (27/8)
- ❖ Ἅγιος Γεράσιμος Κεφαλληνίας (16/8)
- ❖ Ἅγιοι Ῥαφαήλ, Νικόλαος καὶ Εἰρήνη (30/4)
- ❖ Ἅγιος Σάββας ὁ ἐν Καλύμνῳ (7/4)
- ❖ Ἅγιος Παῖσιος ὁ Ἀγιορείτης (12/7)
- ❖ Ἅγιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης (2/12)
- ❖ Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἐν Εὐβοίᾳ (22/11)
- ❖ Ἅγιος Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής (16/8)

Μὲ αὐτὴν τὴν παράθεση τῶν Ἀγίων δὲν προτείνω τὴν προσθήκη πλήρων ἀκολουθιῶν γιὰ ὅλους εἰς τὰ Μηναιᾶ.

Προτείνω (μὲ προϋπόθεση φυσικὰ τὴν πλήρη συμφωνία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ σύνολης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) νὰ προστεθοῦν ἄλλες ἀκολουθίες ὡς μὴ ἐορταζομένων Ἀγίων, ἄλλες ὡς ἡμιορταζομένων, καὶ ἄλλες ὡς πλήρως ἐορταζομένων Ἀγίων, μὲ ταυτόχρονη ὑποβίβαση ἄλλων ἀκολουθιῶν τῶν Μηναιῶν, ἢ παραπομπῆς των εἰς τὰ Ἀπόδειπνα, ἢ συνεορτασμοῦ (συμψαλμωδήσεως) μὲ παλαιότερες ἀκολουθίες στὰ πρότυπα τῶν Μηναιῶν, οὕτως ὥστε τὸ ποσοστὸ τῶν Ἀκολουθιῶν στὰ Μηναιᾶ, νὰ εἶναι περίπου ὅπως καὶ στὰ Μηναιᾶ τοῦ Βαρθολομαίου ἢ ὡς ἔγγιστα, π.χ.:

15% - 30% - 55%

Ἔτσι θὰ διασωθεῖ καὶ ἡ Τάξις, ἀλλὰ καὶ ὁ Ὑμνολογικὸς πλοῦτος τῆς Ἐκκλησίας μέσα ἀπὸ τὶς καθημερινὲς ἀκολουθίες, καὶ μὲ τὴν ταυτόχρονη ἀπαραίτητη ἀφαίρεση ὅλων τῶν μεμονωμένων Φυλλάδων ἀπὸ τὰ Μηναῖα, καὶ μὲ τὸν ἀπαραίτητο σεβασμὸ στὴν ἱστορία καὶ τάξη τῶν παλαιότερων Ἀκολουθιῶν.

Ἐγγραφον τῇ 5ῃ Ἰουνίου 2018, τοῦ Ἁγίου Δωροθέου ἐπ. Τύρου

Ἀναθεωρήθηκε ἔκτοτε ἐλαφρῶς

Ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ὁ Ὁρθρος εἶναι ἡ Κατήχησις τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ὁρθρος δὲν τελειώνει ὅταν ἀρχίζει ἡ θεία Λειτουργία· ἡ θεία Λειτουργία ἀρχίζει ὅταν τελειώσει ὁ Ὁρθρος, γι' αὐτὸ ὥρα ἐνάρξεως ὑπάρχει μόνον γιὰ τὸν Ὁρθρον, ὄχι γιὰ τὴν θεία Λειτουργία. Ὁρθρος καὶ Θεία Λειτουργία, ἔχουν τὸν αὐτὸν ρυθμὸν, πᾶνε μαζὶ, καὶ λέγονται «Λειτουργία», καὶ οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ μάθουν ὅτι πρέπει νὰ ἔρχονται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς «Λειτουργίας» καὶ νηστικοί. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει εἰς τὰς ἑπτὰ, ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ ἱερεῖς.

ἐκ τῆς Παραδόσεως τῶν Κληρικῶν τοῦ «παλαιοῦ τυπικοῦ»

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Νῦν δὲ λήροις μὲν καὶ φλυαρίαις ἀνονήτοις πάντα καιρὸν ἀφορίζομεν, [...] τῶν δὲ θείων δογμάτων ἅπαξ ἢ δις τῆς ἐβδομάδος ἀκούοντες, ναυτιῶμεν, διακορεῖς γινόμεθα. Τί οὖν τὸ αἵτιον; Κακῶς διακείμεθα τὴν ψυχὴν. Τὸ ἐπιθυμητικὸν αὐτῆς τὸ περὶ ταῦτα καὶ ὀρεκτικὸν ἐξελύσαμεν ἅπαν. Διὰ τοῦτο οὐκ ἔρρωται πρὸς τὴν τῆς πνευματικῆς τροφῆς ὄρεξιν»

[PG 59, 118-119]

Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης

«Παρακαλῶ τόσον τοὺς ἁγίους Ἱερεῖς ὅσον καὶ τοὺς λαϊκοὺς Χριστιανοὺς νὰ μὴ βιάζεσθε πότε νὰ ἐβγῇτε ἀπὸ τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν.

Ἀλλὰ οἱ μὲν ἅγιοι Ἱερεῖς νὰ ἀναγινώσκετε καὶ νὰ ψάλλετε τὰς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἱεράς ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου, τῆς θείας Λειτουργίας καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ, μὲ ἀργοπορίαν καὶ μετὰ εὐταξίας καὶ εὐλαβείας· οἱ δὲ λαϊκοὶ Χριστιανοὶ νὰ ἀκούετε μὲ ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν τὰ ἀναγινωσκόμενα καὶ ψαλλόμενα, διὰ νὰ τὰ ἐντυπώνετε εἰς τὴν καρδίαν σας καὶ νὰ τὰ ἐνθυμᾶσθε μετὰ ταῦτα, καὶ ἐκ τῆς ἐνθυμήσεως αὐτῆς νὰ φυλάττεσθε ἀπὸ τὸ νὰ μὴ ἁμαρτάνετε· καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ, μὲ τὸ νὰ κρύπτῃ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου εἰς τὴν καρδίαν του, ἐβοηθεῖτο ἀπὸ αὐτὰ καὶ δὲν ἁμάρτανεν· ὅθεν ἔλεγεν· "ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια Σου, ὅπως ἂν μὴ ἁμάρτω Σοι" (Ψαλμ. ριγ')

[Λόγοι Τέσσερις - περὶ καλλωπισμοῦ, θαυμάτων, αἰσχρολογιῶν καὶ ἐκκλησιασμοῦ, σ. 174, ἐκδ. «Ὁρθόδοξος Κυψέλη»]

Ὀλίγα λόγια διὰ τὸ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»

Εἰς τὸν πρῶτον τόμον τῆς σειρᾶς «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»⁵ [ΤΕ (τ.Α')], ἀχοληθήκαμε μὲ τὸν Ὁρθρον τῶν καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἁγιοῦ μὴ ἐορταζόμενου, ὅπερ παραθέσαμε (μαζὶ μὲ ἄλλα σοιχεῖα) τὶς σχετικῆς ἀκολουθίαις:

- Καθημερινή (καὶ Σάββατον μὲ Θεὸς Κύριος)
- Σάββατον μὲ Ἀλληλεία
- Καθημερινή Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου)
- Καθημερινή (καὶ Σάββατον) μὲ Προεόρτια ἢ Μεθεόρτια

Εἰς τὸν παρόντα Β' τόμον τῆς «Τυπικῆς Ἐνοριῶν», ἀχολήμασε μὲ τὸν καθημερινὸ Ὁρθρον ἐὰν τύχει Ἁγιοῦ ἐορταζόμενου. Τὸ παρὸν βιβλίον περιέχει τὶς ὁξῆς Ἀκολουθίαις καὶ σοιχεῖα:

- Ἀκολουθία Ἁγίων ἐορταζόμενων εἰς 5' ἢτοι ἡμιορταζόμενων
- Ἀκολουθία Ἁγίων ἐορταζόμενων εἰς 9' ἢτοι πλήρως ἐορταζόμενων⁶
- Ἀκολουθία Προεορτίων/Μεθεόρτιων
- Στοιχεῖα θείας Λειτουργίας (ὑπολυτίκια, κοντάκια, κοινωνικά, κτλ.) εἰς τὸ τέλος κάθε γενικῆς τυπικῆς διατάξεως.
- Συζηματοποιήσεις καὶ Κατανόησεις τῆς Τυπικῆς, Διάκρισις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἁγίων μὲ παράθεσιν ἐκτενῶν Πινάκων καὶ σχετικῆς ἐρευνας

⁵ <http://analogion.gr/typikon/enorion> .

⁶ Ἡ περίπτωση αὕτη δύναται νὰ χρησιμοποιηθεῖ καὶ εἰς Ἀγρυπνίαν, ὅπου καὶ θὰ πεῖτε ἅπαντα τὰ εὐρισκόμενα ἐντὸς ἀγκυλῶν, ἢτοι τὴν Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, τὸν Πολυέλεον, ὅλες τὶς ᾠδὰς τῶν Κανόνων, καὶ τὴν Στιχολογίαν τῶν Αἰνῶν.

- Ἐκφωνήσεις ἱερέων
- Τροπάρια χετικά (Θεοτοκία, Κοινὰ Ἀπολυτίκια)
- Πολυέλεος
- Μικρὰ Παράκλησις
- Καζαβασίαι
- Θεοτοκία συνήθη, ψαλλόμενα εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν Δοξα-
σικῶν
- Διάζαξις Ψαλτηρίσ
- Στιχολογία τῶν Θ' Ὠδῶν

Πρόκειται περὶ τυπικοεγκολπίσ, καθότι συνδυάζει τυπικὸν καὶ ἐγκόλπιον μαζί. Ἀκολουθεῖ τὴν ῥοὴν τῆς ἀκολουθίας ἀναλυτικὰ καὶ διεξοδικά. Τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι γενικό, ἰχύει γιὰ ὅλα τὰ χρόνια, δὲν δεσμεύεται εἰς ἓνα συγκεκριμένο ἔτος.

Μὲ τὴν σειρά «Τυπικὸν Ἑνοριῶν», κάλλιστα καὶ εὐκόλα δύνα-
ται ἓνας ἱεροψάλτης, χρησιμοποιώντας ὅποιαδήποτε φυλλάδα, ἂν
χρειασῇ, νὰ τὴν μεζατρεύει σὲ ἡμιορτάσιμη (ἢ καὶ μὴ ἐορτά-
σιμη) Ἀκολουθία, ὥστε νὰ ψαλλεῖ καὶ ἡ Παρακλητική, ἀπλὰ
ἀκολουθώντας τὴν ἀντίστοιχη τυπικὴν διάζαξιν.

Προτείνουμε πρῶτα τὴν διατριβὴν εἰς τὸ κεφάλαιον «Συζη-
ματοποιήσεις καὶ Κατανόησις τῆς Τυπικῆς», τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ βάση
τῶν τυπικῶν διατάξεων.

Ἐκ τῆς ἐμπειρίας μας εἰς τὰς ἐνορίας, ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς
Ὁρθρῆς καθημερινῆς ἐὰν τύχει ἐορταζόμενος Ἁγιος (ἄνευ τῶν
συνήθως παραλειπομένων, ὡς σημειῶνται ἐν τῷ βιβλίῳ) εἶναι πε-
ρίπου 60'-75' λεπτὰ τῆς ὥρας⁷.

⁷ Ταπεινῶς φρονοῦμεν, καὶ κατ' οἰκονομίαν ὁμιλοῦμεν, ὅτι ἐὰν δὲν «φθάνει» ὁ χρόνος, προτιμότερον νὰ καταλιμπάνεις ἓνα τροπάριον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ (π.χ. ἓνα τροπάριον Καθισμάτων, ἓνα τροπάριον τῆς ὁδῆς τοῦ Κανόνος, κτλ.), παρὰ νὰ παραλλάξεις (ἀλλοιώσεις) τὴν σειρά τῆς Τυπικῆς Διατάξεως. Πρέπει νὰ μὴν καταλιμπάνεις ἐνότητες τῆς διατάξεως, οὔτε πρὸ παντὸς τοὺς Κανόνες (ποὺ καταγράφουν τὴν Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας), καὶ νὰ ψάλλεις ἀπὸ ὅλες τὶς ἐνότητες τῆς διατάξεως.

Σημειώνομεν, κατ' οἰκονομίαν, τὰ συνήθως παραλειπόμενα τὴν σήμερον εἰς τὰς ἐνορίας ἐντὸς κοκκίνων ἀγκυλῶν (καίτοι αὐτὰ ἀναφέρονται ῥητῶς εἰς τὸ ἰχϋὸν Τυπικὸν τῆς ἐκκλησίας, ΤΜΕ). Ὅμως ἐφόσον ὑπάρχει χρόνος, καὶ εἰς ἐρηνικὴν συνεννόησιν μὲ τὸν προεσῶτα ἱερέα, δύνασαι φυσικὰ νὰ τὰ εἴπῃς καὶ αὐτά ἢ τὲλάχιστον μερικὰ ἐξ αὐτῶν.

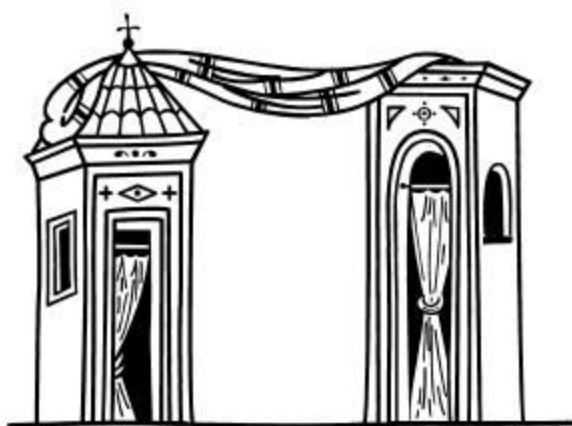
Εὐελπισῶμε νὰ φανεῖ χρήσιμον τὸ παρὸν βιβλίον εἰς τὰς διακονῶντας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ δὴ εἰς τὸ Ἀναλόγιον, καὶ παρακαλῶμε συγχωρέσετε τὰ ὅποια ἀνθρώπινα λάθη ἢ παραλείψεις μας.

Π.Δ.Π.

Ἅγιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης

«Ἀνακάλυψα ὅτι θησαυροὶ κρύβονται μέσα στὰ Μηναιῖα, στὴν Παρακλητικὴ, στὸν Ὁρθρο, τοῦ Τριωδίου, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καὶ θησαυροί. Ἐρωτικοὶ θησαυροί!»

[Ἅγ. Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης, Θὰ σᾶς πῶ..., σ. 170]

Ἅγιος Συμεὼν Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης

«Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς καὶ σχεδὸν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, ἡ τοῦ ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων Τυπικοῦ τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Σάββα τελεῖται τάξις»

[PG 155, 556 καὶ TOE σ. 88]

«Τὸ Τυπικὸν τῆς Λαύρας τοῦ Ἀγίου Σάββα, ἥτοι τὸ ἱεροσολυμιτικὸν μοναστικὸν τυπικόν, ἐνωρίς εἶχε διαδοθῇ εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς Παλαιστίνης μονάς, μετὰ δὲ τὴν Εἰκονομαχίαν ἐπεκράτησε βαθμιαίως καὶ εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς τῆς Ὁρθόδοξου Ἀνατολῆς, ἀντικαταστῆσαν τὸ προηγουμένως ἰσχυρὸν εἰς αὐτοὺς τυπικὸν τῶν «ἁσματικῶν ἀκολουθιῶν». Τὸ τελευταῖον διετηρήθη κατ' ἐξαιρέσιν εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς ἀλώσεως ἐκείνης ὑπὸ τῶν Λατίνων (ἔτος 1204) καὶ εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν τῆς Θεσσαλονίκης μέχρι τῶν χρόνων τοῦ ἀρχιεπισκόπου Συμεὼν (+1429) καὶ ἔτι βραδύτερον. [...]. Βλέπε Γεωργίου Γ. Μπεκατώρου, ἄρθρον «Τυπικόν», Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία, τόμος 11ος, στήλαι 900-904, καὶ Ἰω. Φουντούλη, Τὸ λειτουργικὸν ἔργον Συμεὼν τοῦ Θεσσαλονίκης, Θεσ/νίκη 1966, σ. 145 - 159.»

[Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Δεληδῆμος, ΣΥΜΒΟΛΗ, τ. 7, σ. 9, ὑποσ. 2]

Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόησεις τοῦ Τυπικοῦ

Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἀγίων

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν Ἀγίων ἐν τοῖς Μηναίοις διακρίνονται εἰς ἀκολουθίας⁸:

- «μὴ ἐορταζομένων» Ἀγίων,
- «ἐορταζομένων εἰς ς΄» (ἡμιορταζομένων) Ἀγίων καὶ
- «ἐορταζομένων εἰς η΄» (πλήρως ἐορταζομένων) Ἀγίων.

Ἡ κατάταξις, ἀπὸ πλευρᾶς Τυπικοῦ, ἐνὸς Ἀγίου ὡς «μὴ ἐορταζομένου», «ἐορταζομένου εἰς ς΄», «ἐορταζομένου εἰς η΄», γίνεται εὐκόλως βάσει τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίας αὐτοῦ καὶ βάσει ὀρισμένων κανόνων ποὺ ἐκτίθενται παρακάτω.

Νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ παλαιὰν τάξιν, ὁ κανὼν «μὴ ἐορταζομένου» Ἀγίου ψάλλεται εἰς δ΄, ὁ κανὼν «ἐορταζομένου εἰς ς΄» (ἡμιορταζομένου) ψάλλεται εἰς ς΄ καὶ ὁ κανὼν «ἐορταζομένου εἰς η΄» (πλήρως ἐορταζομένου) ψάλλεται εἰς η΄ (τοῦλάχιστον εἰς τὰς καθημερινάς). Λέγομεν κατὰ παλαιὰν τάξιν, διότι τὸ ΤΜΕ (τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰς Ἐνορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Συνοδικῇ ἀποφάσει) ἔθεσε τοὺς κανόνας τῶν ἐορταζομένων (νομίζουμε, παρότι δὲν γράφεται ρητῶς, καὶ τῶν μὴ ἐορταζομένων) Ἀγίων εἰς δ΄⁹, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκολουθοῦμε.

⁸ Εἰς τὸ βιβλίον «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν» [ΤΟΕ], εἰς τὸ Μηνολόγιον ὑπάρχει πλήρης κατάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων βάσει τοῦ Μηναίου.

⁹ [ΤΜΕ, σ. 21], [ΤΟΕ, σ. 37].

Γνώριζε ὅτι τὰ ἀπαραίτητα μέρη¹⁰ ἐκάστης ἀκολουθίας Ἁγίου εἶναι:

- **τρία στιχηρὰ προσόμοια** χρησιμεύοντα ὡς ἐσπέρια (στιχηρά), καὶ
- **εἷς κανὼν**, μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν τοῦ ὁποίου **ἐν κάθισμα**.

Ἀνάλογα μὲ τὰ πρόσθετα στοιχεῖα ποὺ τυχὸν περιέχει ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου), διακρίνεται εἰς τὰς περιπτώσεις¹¹:

α' . Ἅγιοι ἐορταζόμενοι εἰς η' (πλήρως ἐορταζόμενοι)¹² εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία ἔχει τοῦλάχιστον ἓν ἐκ τῶν κατωτέρω:

- **μικρὸν Ἑσπερινόν**
- **τρία ἀναγνώσματα εἰς τὸν Ἑσπερινόν**
- **καθίσματα δι' ἐκάστην τοῦ Ὁρθρου Στιχολογίαν**
- **κάθισμα πολυελέου εἰς τὸν Ὁρθρον**

Σημειωτέον ὅτι ὑπάρχουν μερικοὶ Ἅγιοι εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν (συνήθως ἔχοντες μικρὸν Ἑσπερινόν), οἱ ὅποιοι ἐορτάζονται «ἐπισήμως»¹³ (ἐν Κυριακῇ) σύμφωνα μὲ τό ΤΜΕ.

¹⁰ Σημείωσε ὅτι, **τὸ ἀπολυτίκιον δὲν εἶναι ἀπαραίτητο μέρος τῶν Ἀκολουθιῶν**, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν κανόνα, δι' αὐτὸ ὑπάρχουν καὶ Ἀκολουθίες Ἁγίων ποὺ δὲν ἔχουν ἀπολυτίκιον (βλ. ἐνταῦθα σ. 30), ἀλλὰ ἔχουν πάντα κανόνα.

¹¹ Αὐτοὺς τοὺς κανόνες κατάταξης (ἐπὶ τὸ πολυπλοκώτερον ὅμως) πρῶτος τοὺς εἰσήγαγε ὁ **π. Γεώργιος Ῥήγας [ΤΓΡ]**, καὶ ἐμεῖς τοὺς ἀναλύσαμε καὶ διαμορφώσαμε ἀπλούστερα στὸ βιβλίο μας «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν» (2008), σ. 37, ἐφαρμόζοντάς τους ἀκριβῶς εἰς τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας [ΤΜΕ] γιὰ πρώτη φορά σὲ βιβλίο Τυπικοῦ.

¹² Ἔχουν **πάντα Καταβασίες καὶ Μεγάλη Δοξολογία**.

¹³ βλ. σχετικά [ΤΟΕ, σσ. 40, 100-102], [ΖΤ, σ. 128].

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

❖ **η'** : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου

- **η'•** : ἐορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ»
- **η'⦿** : ἔχων Ἀγρυπνία

❖ **η'×** : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου¹⁴

β'. Ἅγιοι ἐορταζόμενοι εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενοι) εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθησαν ἀνωτέρω¹⁵, ἀλλὰ ἔχει τοῦλάχιστον ἓν ἐκ τῶν κατωτέρω:

- ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ
- δοξαστικὸν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν
- προσόμοια (στιχηρὰ) τῶν αἰνῶν
- μεγάλη Δοξολογία¹⁶

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

¹⁴ Αὐτὴ ἡ περίπτωσις ἀπαντᾶται εἰς: [MB, 6/9, 13/9, 23/9, 4/12, 9/12, 7/1, 2/5, 1/7, 2/7, 5/7, 20/7, 25/7, 26/7, 1/8, 31/8]. Τό ΤΓΡ εἰς ὅλας τὰς παραπάνω ἡμερομηνίας ἔχει **Καταβασίες**. Τό ΤΜΕ, πλὴν τῶν 23/9, 7/1, 1/8, 31/8 ὅπου ἔχει Καταβασίες, λέει ἐν καθημερινῇ ἡ Ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἰς τὸ Μηναιὸν [MB] εἰς τὰς 4/12, 2/7, 26/7, ὑπάρχουν οἱ **Εἵρμοι τῶν γ', ζ', η', θ' ᾠδῶν, ἀντὶ Καταβασιῶν**, καὶ εἰς τὴν 1/8 ὑπάρχουν σαφέστατα Καταβασίες. Εἰς τὴν [MB, 23/9] λέγει: «**Εἰ βούλει εἰπὲ καὶ Καταβασίας**. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Τὸ Μηναιὸν τοῦ 1820, εἰς τὴν 31/8 ἔχει **Εἵρμούς**. Τὴν σήμερον ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν τυπικὴν περίπτωσιν **η'×** λέγομεν **πάντα Καταβασίες** (πρβλ. [ΤΓΡ]).

¹⁵ Ὑπάρχουν δύο ἐξαιρέσεις Ἁγίων ἐορταζομένων εἰς ζ' ἀλλὰ σὲ περίοδο μεθεόρτων, ποὺ ἔχουν ἓνα ἢ δύο Καθίσματα, ἀλλὰ καὶ ἴδιον Δοξαστικὸν Ἀποστίχων τῶν Αἰνῶν: 16/9, 8/2.

¹⁶ Σημειωτέον ὅτι οἱ ἐορταζόμενοι εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενοι) Ἅγιοι, **δὲν ἔχουν ποτὲ Καταβασίες** τὶς καθημερινές (καὶ ἂς βάλεις Μεγάλη Δοξολογία).

❖ ζ' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία

❖ ζ'▪ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγάλη Δοξολογία¹⁷

- ζ'▪• : ἐορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» (ἰσχύει γιὰ τοὺς Εὐαγγελιστὲς ποὺ ἔχουν ἀκολουθία ἡμιορτάσιμη, εἰς ζ')¹⁸
- ζ'▪ : «εἰ βούλει ποιήσον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναῖον

Σημείωσε, εἰ τύχει ἐν **Σαββάτῳ**, λέγεται **πάντοτε «Θεὸς Κύριος»** μετ' Ἁγίου ἐορταζόμενον εἰς ζ' (ἥτοι ἡμιορταζόμενον).

γ'. Ἅγιοι μὴ ἐορταζόμενοι εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθηκαν εἰς τὰς ἄνω δύο περιπτώσεις, ἀλλ' ἔχει τοῦλάχιστον ἓνα ἐκ τῶν κατωτέρω:

- τὰ ἀπαραίτητα μέρη ἐκάστης ἀκολουθίας Ἀγίου
- δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξ. ἀποστίχων Ἑσπερινοῦ

Σημειωτέον, ὅτι μπορεῖ Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος, ποὺ ἔχει ἀκολουθία ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων μερῶν ἐκάστης ἀκολουθίας Ἀγίου, καὶ δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξαστικὸν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἐπιπλέον τοῦλάχιστον ἐν **κοντάκιον** καὶ ἐν **ἐξαποστειλάριον**, νὰ ἐορτάζεται εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενος), ἀλλ' ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ μνημονευομένου Ἀγίου.

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ μία ὑποπερίπτωσιν):

¹⁷ Ἐννοεῖται ἄνευ Καταβασιῶν πάντα, ἐν καθημερινῇ, ἐπειδὴ δὲν εἶναι πλήρως ἐορταζόμενος.

¹⁸ βλ. [ΤΟΕ, σ. 102].

- ❖ – : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ιδιόμελον δοξαστικὸν^{19,20} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καὶ ὄχι τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου²¹ (μόνη περίπτωσις, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια»)
- ❖ —∴ : Ὁ Ἅγιος ἔχει ιδιόμελον δοξαστικὸν^{19,20} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται

¹⁹ Βλ. [ΖΤ, σ. 66], [ΣΤ, σ. 104, ὑποσ. 158, ἀγνοῶντας τὴν καινοτομία]. Αὐτὸς ὁ κανὼν φαίνεται καὶ στὸ Μηναῖον π.χ. ιδ' Φεβρουαρίου [MB, Φεβρ. σ. 78] «ἐὰν δὲ τύχη ἐκτὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς, λέγε τὸ ἐξῆς Ἰδιόμελον».

²⁰ Ὁ κανὼν γιὰ νὰ λέγεται ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου, νὰ ἔχει «ἔστω καὶ ἓνα ιδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίαν του»¹⁹, στὴν πράξη, ἔχει χαλαρώσει στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου (ἂν καὶ γιὰ ἀκριβὴ κρίση, χρειάζεται καὶ ἡ ἀντιπαράθεσις μὲ τὰ ἀντίστοιχα χρονικῶς Μηναιῖα), καθότι τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον Ἀγίου π.χ. εἰς τὰς 29/11, 1-3/12, 7-8/12, 8/3, 1/6, 15/6, ἐνῶ ἔχει εἰς τὰς 11/10, 29/10, 20/11, 23/11, 21/12, 28/12, 24/1, 26/1, 12/2, 14-15/2, 16/2, 18-23/2, 2-4/3, 30/3, 3/7 (τὸ Μηναῖον ὑπὸ Βαρθολομαίου (1889) ἔχει μὲν εἰς τὰς 11/10, 29/10, 20/11, 23/11, **29/11, 1-3/12, 7-8/12, 21/12**, 28/12, 24/1, 26/1, 15/2, 18/2, **8/3, 1/6, 15/6, 9/7, 3/8**, ἀλλὰ δὲν ἔχει εἰς τὰς 12/2, 14/2, 16/2, 19-23/2, 2-4/3, 30/3, 3/7), καὶ ἄλλοῦ. Καὶ τὸ ἀρχαιότερον ΤΑΣ χφ. 88 τῆς Μονῆς Λειμῶνος τοῦ 14ου αἰ. ἔχει ἀπολυτίκιον Ἀγίου εἰς τὰς 11/10, 20/11, 23/11, 24/1, 26/1, 14-15/2, 18-23/2, 30/3, ἐνῶ δὲν ἔχει εἰς τὰς 29/11, 1-3/12, 7-8/12, 21/12, 28/12, 1/3, 8/3, 1/6, 15/6, 9/7. Ὅμως καὶ εἰς τὸ ΤΑΣ ὡς φυσικόν, παρατηροῦνται συμπληρώσεις. Π.χ. τὸ ΤΑΣ χφ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον εἰς τὰς 21/12, 2-4/3, 3/7, 9/7, 3/8. Σημειωτέον, ὅτι εἰς τὰ ΔΕΕ (2002), ὡς κανὼν ὀρίζεται «ἐὰν ἡ ἀκολουθία ἐν τῷ Μηναίῳ ἔχει ἢ ὄχι ἀπολυτίκιον», ἀλλὰ αὐτὸ προϋποθέτει τὴν διαφύλαξιν τῶν Μηναιῶν μὲ τὰ ἀρχαῖα κοινὰ ἀπολυτίκια, ἄνευ συνεχῶν, νεωτέρων καὶ παρατύπων προσθηκῶν (καὶ ἄρα δὲν συμπληρώνομεν τὰ Μηναιῖα μὲ ἀπολυτίκια, ἐπειδὴ ἴσως κάποιοι ξέχασαν νὰ βάλουν...).

²¹ Ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ μερικὲς ἐξαιρέσεις εἰς τὰ Μηναιῖα ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου, βλ. ὑποσ. 34, 35, γιὰ τὶς ὁποῖες καλὸ θὰ ἦταν τὰ Μηναιῖα νὰ ἐναρμονισθοῦν ἔνθεν ἢ ἐκεῖθεν. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ γιὰ τὶς ἐξαιρέσεις τῶν Αποστόλων.

τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου^{22,23,24} καὶ ὅχι τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (εἰ τύχει ἐν **Σαββάτῳ** λέγεται **πάντα «Θεὸς Κύριος»**)

- –/ς' : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ ἐορτασθεῖ καὶ ὡς εἰς ς' · ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ Ἀγίου.

Ἐπίσης, τινὲς Ἅγιοι, εἴτε μὴ ἐορταζόμενοι, εἴτε ἐορταζόμενοι εἰς ς' ἢ εἰς η' ἔχουν, ἀντὶ τριῶν προσομοίων ἐσπερίων, ἕξ τοιαῦτα, καὶ δύο κανόνας ἀνθ' ἑνός.

Πιστεύουμε ὅτι ἡ παραπάνω διάκρισις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων βοηθάει στὴν **Συστηματοποίηση καὶ κατανόηση τοῦ Τυπικοῦ** τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴν εὐκόλη καὶ ἀβίαστη τήρησή του.

Παραθέτουμε τὶς παραπάνω περιπτώσεις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων σύμφωνα μὲ τὸ Μηναῖον [MB], εἰς τὸν Πίνακα 1, διὰ περισσοτέραν εὐκολίαν εἰς τὴν ἀπομνημόνευσιν.

²² Νὰ προτιμῶνται τὰ ἀρχαῖα **κοινὰ ἀπολυτίκια** γιὰ τοὺς μὴ ἐορταζομένους Ἀγίους (βλ. σ. 119), ὡς ἔχουν τὰ παλαιὰ Τυπικά καὶ Μηναῖα.

²³ Τὰ Μηναῖα ὑπὸ Βαρθολομαίου, δὲν ἔχουν ἀπολυτίκια Ἀγίου εἰς τὰς 13/10, 30/10, 18/11, 5/2, 14/2, 6/3, 27/6, 23/7, 22/8. Εἰς τὰς αὐτὰς ἡμερομηνίας, ὁμοίως καὶ τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) δὲν ἔχει ἀπολυτίκια Ἀγίου, ἐκτὸς 18/11, 14/2, 6/3, 27/6, 23/7 (εἰ βούλει), 22/8. Ὅμοίως καὶ τὸ ΤΑΣ χφ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον Ἀγίου εἰς τὰς 13/10, 30/10, 5/2, 23/7. Εἰς τὰς 1/3, τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) καὶ τὰ MB ἔχουν ἀπολυτίκιον Ἀγίου (μὲ προσθήκη δοξαστικοῦ εἰς τὰ MB ἐκτὸς Μ.Τεσσαρακοστῆς), ἐνῶ τὸ προγενέστερον ΤΑΣ χφ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει.

²⁴ **Ποτὲ** (κανονικὰ) δὲν λέγεται ἀπολυτίκιον Ἀγίου, ἄνευ ψαλμωδήσεως τῆς ἀκολουθίας Ἀγίου (χωρὶς νὰ ποῦμε ἔστω τὸν κανόνα τοῦ Ἀγίου). Μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ Ναοῦ λέγεται ἄνευ ἀκολουθίας (καὶ αὐτὸ μόνο) στὴν Θεία Λειτουργία.

Πίναξ 1. Ἀκολουθίες Ἀγίων

εἰς η´ ἐορταζόμενος ἥτοι πλήρως ἐορταζόμενος	η´ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου • η´• : ἐορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» • η´⦿ : ἔχων Ἀγρυπνία η´× : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου
εἰς ς´ ἐορταζόμενος ἥτοι ἡμιορταζόμενος	ς´ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία ς´▪ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγ. Δοξολογία¹⁷ • ς´▪• : ἐορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» • ς´▪ : «εἰ βούλει ποιήσον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναῖον
— ἥτοι μὴ ἐορταζόμενος	— : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ιδιόμελον δοξαστικὸν^{19,20} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καὶ ὄχι τοῦ Ἀγίου²¹ (<u>μοναδικὴ περίπτωση</u>, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια») —⦿ : Ὁ Ἅγιος ἔχει ιδιόμελον δοξαστικὸν^{19,20} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου^{22,23,24} καὶ ὄχι τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ λέγεται πάντα «Θεὸς Κύριος») • —/ς´ : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ ἐορτασθεῖ καὶ ὡς εἰς ς´• ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ Ἀγίου

Ἡμερομηνίες Ἀκολουθιῶν Ἀγίων

Εἰς τὸν κατωτέρω **Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου**²⁵ (σύμφωνα μὲ τὰ Μηναῖα [MB]), συμπεριλάβαμε χάριν πληρότητος, ὅχι μόνον τὶς ἡμέρες Ἀγίου μὴ ἐορταζομένου²⁶ ἢ ἐορταζομένου²⁷, ἀλλὰ καὶ ὅλες τὶς ἡμέρες τοῦ ἐνιαυτοῦ. **Ὅταν τύχει Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος (–, –:), χρησιμοποίησε τὸν Α' Τόμον [TE (τ.Α')].**

Εἰς τὸν Πίνακα, πέραν τῶν συντομιῶν ποὺ ἐκτέθηκαν στὶς προηγούμενες παραγράφους (βλ. Πίνακα 1), προστέθηκαν καὶ οἱ ἑξῆς:

- Δ: Δεσποτικὴ Ἑορτή
- Θ: Θεομητορικὴ Ἑορτή
- α: Απόδοσις Ἑορτῆς
- ἐπίσης τὸ γκρι χρῶμα δηλώνει προεόρτια/μεθέορτα.

Πίναξ 2. Πλήρης Πίναξ Μηνολογίου, [MB]

²⁵ πρβλ. ΤΟΕ, Μηνολόγιον, σσ. 243-309. Οἱ ἡμερομηνίες αὐτὲς ἐξάγονται εὐκόλα ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀγίου εἰς τὸ Μηναῖον [MB], συμβουλευόμενοι τὴν κατηγοριοποίησιν εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον.

²⁶ Εἰς τὸ βιβλίον Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν, μπορεῖτε νὰ βρεῖτε σύντομα διαγράμματα τοῦ Ὁρθρου αὐτοῦ [ΤΟΕ, σσ. 105-106, 113-115, 123-124, 149-150].

²⁷ Εἰς τὸ βιβλίον Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν, μπορεῖτε νὰ βρεῖτε σύντομα διαγράμματα τοῦ Ὁρθρου αὐτοῦ [ΤΟΕ, σσ. 113-115, 118, 129-130, 134-135, 153-154, κ.λπ.].

	Σεπ	Ὀκτ	Νοε	Δεκ	Ἰαν	Φεβ	Μάρ	Ἀπρ ²⁸	Μάι	Ἰούν	Ἰουλ	Αὐγ
α´	η´	ς´ ²⁹	ς´	—	Δ/η´ ³⁰	ς´	—÷ ³⁶	— ³⁴	—	—	η´×	η´× ³¹
β´	—/ς´	ς´	ς´	—	—	Θ	—	—	η´×	— ³⁴	η´×	ς´
γ´	ς´	ς´	ς´ [□]	—	—	—	—	—	—	—	—	—
δ´	—/ς´	—	—/ς´	η´×	— ³⁴	—	—	—	—	η´	— ³⁴	— ³⁴
ε´	ς´	—	—	η´⋈ ³²	—	—÷ ³⁵	—	—	— ³⁴	—	η´×	—
ς´	η´×	ς´ [■]	ς´	η´⋈•	Δ	—	—/ς´	—	—÷	—	— ³⁴	Δ
ζ´	—	ς´	ς´	—	η´×•	—	—	—	—÷	—	—÷	—
η´	Θ	—/ς´	η´• ⁴⁴	—	—	ς´	—	—	η´• ⁴⁴	ς´	ς´ [□]	—
θ´	ς´	ς´ [■]	—	η´× ³³	—÷	α	η´	—	—÷	— ³⁴	—	— ³⁴
ι´	—	—/ς´	—	ς´	—/ς´	η´⋈	—	—	ς´ [■]	—	—	—
ια´	—	— ³⁴	ς´	—÷	η´	—/ς´	—	—	— ³⁴	ς´ [■]	η´	—
ιβ´	α	ς´	ς´	η´ ⁴⁴	—	—	—	—	—÷	ς´	—	—/ς´
ιγ´	η´×	—÷ ³⁵	η´⋈•	ς´	ς´	—/ς´	—	—	—	—	ς´	α
ιδ´	Δ	ς´	ς´ [■]	—	α	—÷ ³⁶	—	—	—	ς´	— ³⁴	—
ιε´	ς´	—	—/ς´ ³⁷	ς´ [■]	ς´	— ³⁴	—	—	—/ς´	—	ς´	Θ
ις´	ς´	—/ς´	ς´ ^{■•}	—	ς´ [□]	—	—	—	— ³⁴	—	—	— ³⁴
ιζ´	—	— ³⁴	ς´	ς´ [■]	η´⋈	ς´	—	—	— ³⁴	—÷ ³⁸	ς´ [□]	—
ιη´	—	ς´ ^{■•}	—÷	—	η´	— ³⁴	—	—	—	— ³⁹	—	—
ιθ´	—	—	—	—	ς´	— ⁴⁰	—	—	—	—÷	— ³⁴	—
κ´	ς´	—/ς´	— ³⁴	ς´ ⁴¹	η´⋈	—	—	—	—	—	η´×	—
κα´	α	ς´	Θ	—	ς´	—	—	—	η´• ⁴⁴	— ³⁹	— ³⁴	—
κβ´	—÷	ς´	ς´	—÷	ς´	—	—	—	—	—	ς´	—/ς´
κγ´	η´×	ς´ [■]	— ³⁴	ς´	—/ς´	—	—	η´⋈•	—	—	—÷	α
κδ´	ς´	—/ς´	ς´	—	— ³⁴	η´	—	—	—÷	η´⋈•	ς´	— ³⁴
κε´	—÷	—/ς´	η´/α ⁴²	Δ	η´⋈•	—	Θ ⁴³	ς´ [■]	η´	ς´	η´×	ς´ [■]
κς´	η´⋈	η´• ⁴⁴	ς´	—	— ³⁴	—	ς´	—	— ³⁴	—	η´×	ς´
κζ´	—÷	ς´	—/ς´	ς´	η´	—	—	— ³⁴	—	—÷	η´ ⁴⁴	— ³⁴
κη´	ς´ [□]	η´ ²⁹	ς´	— ³⁴	ς´	—	—	—	—	— ³⁴	— ⁴⁵	—/ς´
κθ´	—/ς´	— ³⁴	—	ς´	ς´	—	—	— ³⁴	—	η´⋈•	—	η´• ⁴⁴
λ´	—/ς´	—÷ ³⁵	η´• ⁴⁴	—	η´⋈•	—	— ⁴⁰	ς´ ^{■•}	—	η´×•	—	ς´
λα´	—	— ³⁴	—	α	ς´	—	—	—	—	—	—÷	η´×

²⁸ Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν τοῦ Θωμᾶ Κυριακῇ, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου - Τὸ Ἅγιον Πάσχα μπορεῖ νὰ ἐορτάζεται τὸ συντομώτερον 4 Ἀπριλίου (22 Μαρτίου μὲ τὸ παλαιό), καὶ τὸ ἀργότερον 8 Μαΐου (25 Ἀπριλίου μὲ τὸ παλαιό). Ἐπίσης τὸ Πεντηκοστάριον τελειώνει (Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων) τὸ ἐνωρίτερον 30 Μαΐου, δηλ. 8 ἐβδομάδες μετὰ τὸ ἐνωρίτερον Πάσχα (17 Μαΐου μὲ τὸ παλαιό)· τὸ ἀργότερον τελειώνει 3 Ἰουλίου (20 Ἰουνίου μὲ τὸ παλαιό), [ΤΟΕ, σ. 82].

²⁹ Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθεῖση κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σήμερον κυρίως ἀγομένη Ἑορτὴ τῆς τιμίας Σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζεται πανηγυρικῶς μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς.

³⁰ Αὕτη ἡ ἡμέρα ἀσφαλῶς καὶ εἶναι Δεσποτικὴ Ἑορτή. Ὅμως ἀπὸ τυπικῆς ἀπόψεως, δὲν κατατάσσεται ἀμιγῶς εἰς τὰς Δεσποτικὰς Ἑορτάς «Δ», καθότι συνεορτάζεται καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος, καὶ μάλιστα Εὐαγγέλιον Ὁρθρου ἀναγινώσκεται τοῦ Ἀγίου, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, ψάλλεται δὶς καὶ πρὸ τοῦ τῆς Ἑορτῆς, [ΤΟΕ, σ. 278].

³¹ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα α' Αὐγούστου σὺν Θεῷ, ἡ **Νηστεία γιὰ τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου**.

³² **Διὰ τὸν κόπον τῆς Ἀγρυπνίας**, δὲν γίνονται Ἀγρυπνίες σὲ δύο συνεχόμενες ἡμέρες. Ἐὰν ὅμως ἡ (σύγχρονη) Ἀγρυπνία δὲν ἔχει κόπο, καὶ διαρκεῖ λιγότερο ἀπὸ 4 ὥρες, δὲν ἰσχύει τὸ ἀνωτέρω.

³³ Τὸ [ΜΒ] δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου ἀλλὰ ἔχει Πολυέλεον (εἶναι μοναδικὴ αὕτη ἡ περίπτωσις εἰς τὰ [ΜΒ]). Τό [ΤΓΡ, σ. 354] ἀκολουθεῖ τό [ΜΒ], ὅμως τό [ΤΑΣ(2010, 2012)] δὲν ἔχει Πολυέλεον, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκολουθοῦμε. Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου μὴ ἀναγινωσκομένου σχολάζει καὶ ὁ Πολυέλεος καὶ τυχὸν Καθίσματα αὐτοῦ, πρβλ. γ. Δοσίθεος [ΤΑΣ(2010), σ. 181, ὑποσ. 36]. Βλ. ἐπίσης [ΔΕΕ (2019), σ. 349, «ἄνευ πολυελέου»].

³⁴ Τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου ἔχουν ἀπολυτίκια Ἀγίου, βλ. ὑποσ. 20, πρβλ. ὑποσ. 21 ἐνταῦθα.

³⁵ Εἰς τὰς 13/10, 30/10, 5/2, τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου δὲν ἔχουν ἀπολυτίκια Ἀγίου, βλ. ὑποσ. 23, πρβλ. ὑποσ. 21 ἐνταῦθα.

³⁶ Ἐὰν τύχει ἐκτὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς.

³⁷ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα ιε' Νοεμβρίου σὺν Θεῷ, ἡ **Νηστεία τῶν Χριστουγέννων**.

³⁸ βλ. [ΤΟΕ, σ. 294, ὑποσ. 179].

³⁹ Εἰς τὰς 18/6, 21/6, τὸ χειρόγραφον, λέει τὸ [ΜΒ], ἔχει καὶ δύο δοξαστικά τοῦ Ἀγίου, τὰ ὁποῖα ὅμως ὁ Βαρθολομαῖος ἀφαίρεσε (ἀφήνοντας ὑποσημείωσιν), ἐνῶ ἄφησε τὸ ἀπολυτίκιον.

⁴⁰ Εἰς τὰς 19/2, 30/3 τὰ [ΜΒ] δὲν ἔχουν ἀπολυτίκιον Ἀγίου, ἔχει ὅμως τό [ΤΑΣ (1545, 2012)] μὲ τὸ ὁποῖον συμφωνοῦμε. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ εἰς τέτοια ἐξαιρετέα περίπτωσιν τοῦ Μηναιῶ, μὲ σεβασμὸ βέβαια στὴν παράδοση τοῦ Τυπικοῦ

Σημειωτέον, ὅτι **Ἀγρυπνία** (⌚) σύμφωνα μὲ τὸ **ΤΑΣ** (καὶ τὸ **Μηναῖον**) γίνεται καὶ **κάθε Κυριακή**⁴⁶, **Δεσποτική ἢ Θεομητορική Ἑορτή** (συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ εἰς τὸ Μηναῖον/Παρακλητική), πέραν ὀρισμένων ἑορτῶν Ἀγίων. Δὲν τὸ ἀναφέρουμε στὸν Πίνακα, χάριν ἀπλουστεύσεως.

Βάσει τοῦ Πίνακος τοῦ Μηνολογίου, δυνάμεθα νὰ συγκρίνουμε μὲ τὸ Ἀγιορειτικὸν Τυπικόν [ΑΤ, σ. 251] (–, Δ (δοξαστικόν), ΔΞ (Δοξολογία), Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος), ΑΓ (Ἀγρυπνία)), τὶς ἀντίστοιχες κατηγορίες τῶν Ἀκολουθιῶν.

Ἀπὸ τὴν σύγκριση τοῦ Πίνακος 3, βλέπουμε ὅτι ὁ διαχωρισμὸς εἰς τὸ [ΑΤ] διακρίνει μόνο πέντε περιπτώσεις, σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς δέκα περιπτώσεις τοῦ Πίνακος 1.

(χωρὶς δηλ. ἀλλαγὴ τῆς τυπικῆς διατάξεως ἀπὸ π.χ. μὴ ἑορταζομένη σὲ ἑορταζομένη).

⁴¹ Ἀπὸ σήμερον 20/12 ἄρχονται τὰ Τριώδια εἰς τὰ Ἀπόδειπνα [ΑΤ, σ. 160].

⁴² Τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης καὶ τοῦ Ἀγίου Μερκουρίου, συμπίπτει καὶ ἡ Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, βλ. Τυπικόν εἰς [ΤΟΕ], σσ. 166, 264. Σύμφωνα μὲ τὸ [ΤΑΣ(2010), σ. 164, καὶ ὑποσ. 52] ἡ ἀκολουθία τῆς Ἀγίας εἶναι μὴ ἑορτάσιμος. Σύμφωνα μὲ τὸ [ΤΑΣ(2012), σ. 125] ἡ ἀκολουθία τῆς Ἀγίας (εἰς τὰς 24/12) εἶναι ἑορτάσιμος εἰς ζ' μὲ μικρὰ δοξολογία (διότι ἔχει βάλει στιχηρὰ Αἵνων τῆς Ἀγίας). Πρβλ. [ΔΕΕ(2019), σ. 340, σημείωσις]. Ἀμφότερα τὰ ΤΑΣ ἔχουν κοινὸν ἀπολυτίκιον τῆς Ἀγίας, *Ἡ ἀμνάς Σου Ἰησοῦ*.

⁴³ Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας ἀποδίδεται ἡ Ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

⁴⁴ Τὸ [ΑΤ] βάζει **Ἀγρυπνία**.

⁴⁵ Εἰς τὰς 28-30 Ἰουλίου (γιά παράδειγμα), τὸ Μηναῖον ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου [ΜΒ], ὁμοίως καὶ τὸ Μηναῖον τοῦ 1820 (ὑπὸ τοῦ Νικολάου) δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον (σωστά). Εἰς τὰ σύγχρονα Μηναῖα, παρατύπως καὶ ἐσφαλμένως προσετέθησαν. Ὅθεν οἱ τὴν εἶδησιν ταύτην λαμβάνοντες, διορθωθήτωσαν.

⁴⁶ Γέροντας Δοσίθεος (Ι. Μ. Παναγίας Τατάρνης): «Αὐτὴν τὴν αὐστηρότητα ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν παραδεδομένων τὴν καταγράφουν καὶ ξένοι περιηγηταί. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ὁ Γάλλος Tournefort εὕρεται εἰς τὴν Μύκονον. Γράφει τὰς ἐντυπώσεις του, ἴσως μὲ κάποιαν δόσιν ὑπερβολῆς. **Αἱ Λειτουργίαι τῆς Κυριακῆς** “εἶναι ἀτελείωτες καὶ ἐξουθενωτικές. **Διαρκοῦν ἕξ ὥρες**. Διαβάζουν ὄχι μονάχα εὐχὲς καὶ ἀποσπάσματα τῆς Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ συναξάρια τῶν Ἀγίων σὲ λαϊκὴ γλῶσσα. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει στὶς δύο τὸ πρωὶ τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται οἱ Τοῦρκοι”», Πρακτικὰ Α' Πανελληνίου Συνεδρίου Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 189.

Πίναξ 3. Σύγκρισις τυπικῶν περιπτώσεων [ΑΤ]

[ΑΤ, σσ. 251-252]	Πλήρης Πίναξ Μηνολογίου
– (μικρὰ δοξολογία)	– ⁴⁷
Δ (Ἰδιόμ. δοξαστικόν, μικρὰ δοξ.)	–⋈ ⁴⁸ , –/ζ' ⁴⁹ , ζ' ⁵⁰ , ζ'◻ ⁵¹
ΔΞ (Μεγάλη Δοξολογία)	ζ'◻ ⁵² , ζ'◻ ⁵³ , η'× ⁵⁴
Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος)	η'× ⁵⁵ , η' ⁵⁶
ΑΓ (Ἀγρυπνία)	η'• ⁵⁷ , η'⋈ ⁵⁸

Φυσικὰ εἵμαστε ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου διαχωρισμοῦ πιστεύοντες ὅτι βοηθάει περισσότερο εἰς τὴν κατανόησιν καὶ εὐκολότεραν τήρησιν τοῦ τυπικοῦ, καὶ εἰς τὴν ἀκριβεστέραν καταγραφὴν τῶν τυπικῶν διατάξεων.

Ἐὰν δοῦμε τὴν σύγκρισιν ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ [ΤΜΕ], ἴσως θὰ ἔπρεπε ἡ περίπτωσις ΔΞ τοῦ [ΑΤ] νὰ διαιρεθεῖ εἰς δύο περιπτώσεις, ὡς ἐξῆς·

- «ΔΞ(ζ'), Μεγ. Δοξολογία ἄνευ Καταβασιῶν» ↔ ζ'◻, ζ'◻.
- «ΔΞ(η'), Μεγ. Δοξολογία μετὰ Καταβασιῶν» ↔ **η'×**.

⁴⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-9 Ἀπριλίου.
⁴⁸ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 18 Νοεμβρίου, 9 Ἰανουαρίου, 7 Ἰουλίου.
⁴⁹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2 Σεπτεμβρίου, 4 Νοεμβρίου, 10 Ἰανουαρίου.
⁵⁰ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-3 Ὀκτωβρίου, 1-2, 6-7 Νοεμβρίου.
⁵¹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 28 Σεπτεμβρίου.
⁵² ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6, 9, 23 Ὀκτωβρίου, 10 Μαΐου.
⁵³ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 16 Ἰανουαρίου, 8, 17 Ἰουλίου.
⁵⁴ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 1-2 Ἰουλίου.
⁵⁵ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 2 Μαΐου, 1 Αὐγούστου.
⁵⁶ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 9 Δεκεμβρίου, 9 Μαρτίου, 4 Ἰουνίου.
⁵⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 26 Ὀκτωβρίου, 8 Νοεμβρίου, 21 Μαΐου.
⁵⁸ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Δεκεμβρίου, 10 Φεβρουαρίου.

Ἐὰν δοῦμε ὅμως τὴν σύγκρισιν μὲ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι παλαιὰ εἰς τὴν περίπτωσιν **η'×**, ὑπῆρχαν ἀκολουθίες εἰς **η'** χωρὶς Καταβασίες¹⁴, τότε ἴσως νὰ μὴν χρειάζεται τέτοιος διαχωρισμός, θεωρῶντας ὅτι ἡ περίπτωσις **ΔΞ** τοῦ [ΑΤ] εἶναι ἄνευ Καταβασίων.

Ἡ ἀνωτέρα ἀνάλυση, ἐφαρμοζόμενη εἰς τὸ παρὸν τυπικο-εγκόλπιον μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ καὶ ὡς μία **πρώτη προσέγγιση ἐνοποιήσεως τῶν Τυπικῶν, τῶν Ἐνοριῶν, τοῦ ΤΑΣ, καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους.**

Χάριν ἀπλουστεύσεως (εἰ βούλει διὰ τὰς ἐνορίας· εἰ δὲ μή, χρησιμοποίησε τὸν Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου), περιλαμβάνουμε παρακάτω τὸν **Ἀπλουστευμένο Πίνακα Μηνολογίου**, ὅπου συμπτήξαμε τὶς ἀκόλουθες περιπτώσεις (βλέπε Πίνακα 1):

η'⋈ → η'

–/ζ' → ζ'

ζ'◻ → ζ'▪

Πίναξ 4. Ἀπλουστευμένος Πίναξ Μηνολογίου, [MB]

→

	Σεπ	Ὀκτ	Νοε	Δεκ	Ἰαν	Φεβ	Μάρ	Ἀπρ ²⁸	Μάι	Ἰούν	Ἰουλ	Αὐγ
α΄	η΄	ς ²⁹	ς΄	—	Δ/η ³⁰	ς΄	— ³⁶	— ³⁴	—	—	η΄×	η΄× ³¹
β΄	ς΄	ς΄	ς΄	—	—	Θ	—	—	η΄×	— ³⁴	η΄×	ς΄
γ΄	ς΄	ς΄	ς [▪]	—	—	—	—	—	—	—	—	—
δ΄	ς΄	—	ς΄	η΄×	— ³⁴	—	—	—	—	η΄	— ³⁴	— ³⁴
ε΄	ς΄	—	—	η΄	—	— ³⁵	—	—	— ³⁴	—	η΄×	—
ς΄	η΄×	ς [▪]	ς΄	η [•]	Δ	—	ς΄	—	— ³⁶	—	— ³⁴	Δ
ζ΄	—	ς΄	ς΄	—	η΄× [•]	—	—	—	— ³⁶	—	— ³⁶	—
η΄	Θ	ς΄	η [•]	—	—	ς΄	—	—	η [•]	ς΄	ς [▪]	—
θ΄	ς΄	ς [▪]	—	η΄× ³³	— ³⁶	α	η΄	—	— ³⁶	— ³⁴	—	— ³⁴
ι΄	—	ς΄	—	ς΄	ς΄	η΄	—	—	ς [▪]	—	—	—
ια΄	—	— ³⁴	ς΄	— ³⁶	η΄	ς΄	—	—	— ³⁴	ς [▪]	η΄	—
ιβ΄	α	ς΄	ς΄	η΄	—	—	—	—	— ³⁶	ς΄	—	ς΄
ιγ΄	η΄×	— ³⁵	η [•]	ς΄	ς΄	ς΄	—	—	—	—	ς΄	α
ιδ΄	Δ	ς΄	ς [▪]	—	α	— ³⁶	—	—	—	ς΄	— ³⁴	—
ιε΄	ς΄	—	ς ³⁷	ς [▪]	ς΄	— ³⁴	—	—	ς΄	—	ς΄	Θ
ις΄	ς΄	ς΄	ς ^{▪•}	—	ς [▪]	—	—	—	— ³⁴	—	—	— ³⁴
ιζ΄	—	— ³⁴	ς΄	ς [▪]	η΄	ς΄	—	—	— ³⁴	— ³⁸	ς [▪]	—
ιη΄	—	ς ^{▪•}	— ³⁶	—	η΄	— ³⁴	—	—	—	— ³⁹	—	—
ιθ΄	—	—	—	—	ς΄	— ⁴⁰	—	—	—	— ³⁶	— ³⁴	—
κ΄	ς΄	ς΄	— ³⁴	ς ⁴¹	η΄	—	—	—	—	—	η΄×	—
κα΄	α	ς΄	Θ	—	ς΄	—	—	—	η [•]	— ³⁹	— ³⁴	—
κβ΄	— ³⁶	ς΄	ς΄	— ³⁶	ς΄	—	—	—	—	—	ς΄	ς΄
κγ΄	η΄×	ς [▪]	— ³⁴	ς΄	ς΄	—	—	η [•]	—	—	— ³⁶	α
κδ΄	ς΄	ς΄	ς΄	—	— ³⁴	η΄	—	—	— ³⁶	η [•]	ς΄	— ³⁴
κε΄	— ³⁶	ς΄	η [•] /α ⁴²	Δ	η [•]	—	Θ	ς [▪]	η΄	ς΄	η΄×	ς [▪]
κς΄	η΄	η [•]	ς΄	—	— ³⁴	—	ς΄	—	— ³⁴	—	η΄×	ς΄
κζ΄	— ³⁶	ς΄	ς΄	ς΄	η΄	—	—	— ³⁴	—	— ³⁶	η΄	— ³⁴
κη΄	ς [▪]	η ²⁹	ς΄	— ³⁴	ς΄	—	—	—	—	— ³⁴	— ⁴⁵	ς΄
κθ΄	ς΄	— ³⁴	—	ς΄	ς΄	—	—	— ³⁴	—	η [•]	—	η [•]
λ΄	ς΄	— ³⁵	η [•]	—	η [•]	—	— ⁴⁰	ς ^{▪•}	—	η΄× [•]	—	ς΄
λα΄	—	— ³⁴	—	α	ς΄	—	—	—	—	—	— ³⁶	η΄×

«Ὑπὲρ ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν, παρθένων, χηρῶν τε καὶ ὀρφανῶν δεηθῶμεν· ὅπως ὁ Κύριος τοὺς πάντας αὐτοὺς ἐλεήσῃ»

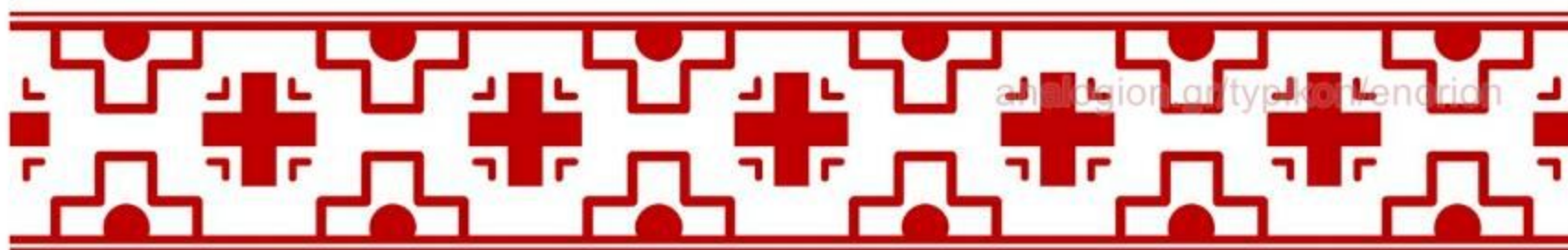
ἀρχαῖα αἴτησις, [PG 1, 1088]

Χοροὶ εὐλαβῶν Ψαλτῶν. Παλαιὰ Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Φανερωμένης
Χιλιομοδίου Κορινθίας (φωτογραφία 1/5/2015, ΠΔΠ).

Ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας τῆς Γλυκοφιλούσης, ἀπὸ τὸν Ἱερὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀποστόλου Παύλου Κορίνθου. Διὰ χειρὸς Φωτίου Κόντογλου καὶ Γεωργίου Γλιάτα.

Ἀρχὴ σὺν Θεῷ Ἀγίῳ τοῦ Ὁρθρου

Πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ὁρθρου, εἰς τὸ Ἀναλόγιον, ἄνοιξε τὸ βιβλίον τῆς Παρακλητικῆς⁵⁹, εἰς τὸν ἥχον τῆς ἐβδομάδος, τῇ σημερινῇ ἡμέρᾳ πρωὶ ἐν τῷ Ὁρθρῳ, καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Μηναίου εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν εἰς τὸν Ὁρθρον.

Ἀρχὴ τοῦ Ὁρθρου

Ὁ ἱερεύς (μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μεσονυκτικοῦ).

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν⁶⁰.

Ὁ ἱερεύς⁶¹.

Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος καὶ σῶσον, Ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

⁵⁹ Ἡ τὸ βιβλίον τοῦ Τριωδίου ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ ἢ τὸ βιβλίον τοῦ Πεντηκοσταρίου ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

⁶⁰ Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς, οὐ λέγεται τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε, ἀλλὰ μετὰ τὸ Ἀμήν, Χριστὸς ἀνέστη (γ').

⁶¹ Σύμφωνα μὲν τὰ [ΤΚΠ, σ. 2], [ΤΜΕ, σσ. 45, 54], [ΙΕΡ, σσ. 40, 47], τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», οὐδέποτε λέγεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἢ τοῦ Ὁρθρου. Ἄν ὅμως δὲν ἐπισυνάπτεται ὁ Ὁρθρος εἰς τὸ Μεσονυκτικόν, λέγομεν τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ Μεσονυκτικοῦ [ΩΡΛ, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, σ. 59].

*[Δεῦτε προσκυνήσωμεν (γ')· καὶ οἱ Ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ' (σ.117)]*⁶²

Εἶτα, ὁ ἀναγνώστης, τὸ Τρισάγιον.⁶³

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἄγιος ἰσχυρός, Ἄγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (γ')⁶⁴.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι· καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν· Ἄγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου.

Κύριε, ἐλέησον (γ').

Δόξα⁶⁵. Καὶ νῦν⁶⁶.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου· ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου· γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ ἱερεύς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁶² Συνήθως παραλείπονται εἰς τὰς ἐνορίας, πλὴν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (κατὰ τό [ΤΓΡ, σσ. 157,158] οἱ Ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ', λέγονται ἐν ταῖς Καθημεριναῖς μόνον ὅταν ψάλλεται Παρακλητικὴ ἢ εἶναι Προεόρτια/Μεθέορτα καὶ ὁ Ἄγιος δὲν εἶναι πλήρως ἐορταζόμενος). Εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν προσθέτομεν πρὸ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, πλὴν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, τό· Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον (γ'), Δόξα. Καὶ νῦν.

⁶³ Σύμφωνα μὲ τὸ [ΩΡΛ, σ. 61], [ΤΓΡ, σ. 187]· Δόξα. Καὶ νῦν, πρὸ τοῦ Τρισαγίου.

⁶⁴ Συντόμευσις· λέγε τρεῖς φορές τὸ ἴδιο.

⁶⁵ Συντόμευσις· λέγε: «Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι».

⁶⁶ Συντόμευσις· λέγε: «Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.»

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)⁶⁷. Ἀμήν.

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ Σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.

Δόξα.

Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ Σου καινῇ πολιτείᾳ τοὺς οἰκτιρμούς Σου δώρησαι, Χριστέ ὁ Θεός· εὐφρανὸν ἐν τῇ δυνάμει Σου, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμίων· τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν Σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον**⁶⁸.

Προστασία φοβερὰ καὶ ἀκαταίσχυντε, μὴ παρίδης, ἀγαθή, τὰς ἱκεσίας ἡμῶν, πανύμνητε Θεοτόκε· στήριξον ὀρθοδόξων πολιτείαν· σῶζε οὓς ἐκέλευσας βασιλεύειν καὶ χορήγει αὐτοῖς οὐρανόθεν τὴν νίκην· διότι ἔτεκες τὸν Θεόν, μόνη εὐλογημένη.

Ὁ ἱερεύς τὴν μικρὰ ἐκτενή (δέησιν)·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων⁶⁹ Χριστιανῶν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ ἱερεύς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ

⁶⁷ Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν (Καθαρὰ Δευτέρα)· Κύριε ἐλέησον (ιβ'), καὶ εὐθὺς Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον πάτερ, σ. 46 (παρὰλειπομένων τῶν, Σῶσον Κύριε τὸν λαόν Σου, κτλ.).

⁶⁸ Ἡ λέξις Θεοτοκίον, ἀποσιωπᾶται.

⁶⁹ «Ὁ Χριστιανισμὸς καὶ τὸ τῆς τῶν δογμάτων ὀρθότητος καὶ πολιτείαν ὑγιαίνουσιν ἀπαιτεῖ», Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος [PG 59,164].

τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.⁷⁰

Ὁ ἀναγνώστης·

Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον, πάτερ.

Ὁ ἱερεύς·

Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ
Τριάδι, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ Ἐξάψαλμος ἀναγινώσκεται καθ' ἡμέραν, παραλείπεται δὲ μόνον, καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἐβδομάδα, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα [ΙΕΡ σ. 48].

Ἐξάψαλμος

Ὁ Ἀναγνώστης⁷¹, μετ' εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ, ἀπαγγέλλει τὸν Ἐξάψαλμον, ἀκροωμένων πάντων ἐν ὀρθίᾳ στάσει, σιωπῇ καὶ κατανύξει καὶ ὡς Αὐτῷ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλούντων ἀοράτως καὶ δυσωπούντων ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Πρόσχες ὅτι τούτου ἀναγινωσκομένου οὔτε μετάνοιαι, οὔτε σχήματα, οὔτε γονυκλισίαι, οὔτε σταυροὶ γίνονται.⁷²

Ὁ ἀναγνώστης·

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία (ἐκ γ').

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου (δίς).

⁷⁰ «Αἱ ἐκφωνήσεις κυρίως εἶναι ἢ κατακλείς οὐχὶ τῶν Συναπτῶν, Ἐκτενῶν καὶ πάσης ἄλλης Δεήσεως, ἀλλὰ τῶν Εὐχῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναγινώσκονται **μυστικῶς** γινομένων τῶν Δεήσεων, τῶν Συναπτῶν, Ἐκτενοῦς καὶ πάσης ἄλλης Δεήσεως», ἐκ τοῦ Ἱερατικοῦ [ΙΕΡ, σ. 54].

⁷¹ Εἰς τὰς Ἱερὰς Μονάς, ὁ Ἡγούμενος ἀναγινώσκει τὸν Ἐξάψαλμον.

⁷² πρβλ. [ΙΕΡ, σ. 48], [ΔΤΑ, σ. 61], [ΕΓΚ, σ. 37], [ΤΜΕ, σ. 325], [ΤΑΣ (2012), σ. 282].

Ψαλμός γ'. (3)

Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; Πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ. Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου· Οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Σὺ δέ, Κύριε, ἀντιλήπτωρ μου εἶ· δόξα μου, καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ. Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὕπνωσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου. Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ, τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων μοι. Ἀνάστα, Κύριε, σῶσόν με, ὁ Θεός μου. Ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως, ὀδόντας ἁμαρτωλῶν συνέτριψας. Τοῦ Κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὕπνωσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου.

Ψαλμός λζ'. (37)

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμέ τὴν χειρὰ σου. Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου· οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλὴν μου, ὥσει φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. Προσώζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους, ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. Ὅτι αἱ ψόαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου. Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα· ὠρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου. Κύριε, ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ ὁ στεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αὐτὸ οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν, καὶ οἱ ἔγγιστά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν. Καὶ ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητος καὶ δολιότητος ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. Ἐγὼ δὲ ὥσει κωφός

οὐκ ἤκουον, καὶ ὥσει ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. Καὶ ἐγενόμην ὥσει ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Ὅτι ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, σὺ εἰσακούσῃ, Κύριε ὁ Θεός μου. Ὅτι εἶπον· Μήποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἐχθροί μου, καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμέ ἐμεγαλορρήμονησαν. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος καὶ ἡ ἀλγηδὼν μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀναγγελῶ καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου. Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι καὶ κεκραταίονται ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως. Οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθωσύνην. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε, ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχευ εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου.

Καὶ πάλιν· Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε, ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχευ εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου.

Ψαλμός ξβ'. (62)

Ὁ Θεός, ὁ Θεός μου, πρὸς σὲ ὀρθρίζω. Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχὴ μου, ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ. Οὕτως ἐν τῷ ἁγίῳ ὤφθην σοι, τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου. Ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωάς· τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσί σε. Οὕτως εὐλογήσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἁρῶ τὰς χεῖράς μου. Ὡς ἐκ στέατος, καὶ πύοντος ἐμπλησθεῖν ἡ ψυχὴ μου, καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ στόμα μου. Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ὀρθροῖς ἐμελέτων εἰς σέ. Ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου. Αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου· εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς· παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας, μερίδες ἄλωπέκων ἔσονται. Ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ, ἐπαινέθήσεται πᾶς ὁ ὁμνύων ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

Καὶ πάλιν· Ἐν τοῖς ὄρθροις ἐμελέτων εἰς σέ, ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου· ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τριῶν πρώτων Ψαλμῶν⁷³ ὑπὸ τοῦ Ἀναγνώστου, ὁ ἱερεὺς ὑποκλίνεται πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ἵσταται, ἐπὶ τῆς Ὡραίας πύλης, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, καί, ὑποκλιθεὶς, ἀναγινώσκει **μυστικῶς** τὰς Εὐχάς.

Ὁ ἀναγνώστης συνεχίζει ἄνευ τινος διακοπῆς·

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια. Δόξα σοι ὁ Θεός (ἐκ γ', ἄνευ μετανοίας, γονυκλισίας, ἢ σταυρῶν⁷⁴).

Κύριε ἐλέησον (ἐκ γ'). Δόξα. Καὶ νῦν.

Ψαλμός πζ'. (87)

Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου. Ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ Ἄδῃ ἤγγισε. Προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, ἐγενήθην ὥσει ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος. Ὡσει τραυματαῖα καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρός σου ἀπόσθησαν. Ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. Ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ. Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς. Παρεδόθην, καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην· οἱ ὀφθαλμοί μου ἡσθένησαν ἀπὸ πτωχεί-

⁷³ Σύμφωνα μὲ τὸ [ΑΤ, σ. 25], ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει **μυστικῶς** τὰς Εὐχάς ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ἐξαψάλμου, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐξέρχεται ἐκ τῆς βορείας πύλης καὶ συνεχίζει τὴν μυστικὴν ἀνάγνωσιν τῶν Εὐχῶν ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου τοῦ τέμπλου.

⁷⁴ Ἡ ἐκτέλεση τοῦ σημείου τοῦ Σταυροῦ, λέγεται καὶ (μικρὴ) μετάνοια, ἐν ἀντιπαραθέσει πρὸς τὴν μεγάλη μετάνοια ποὺ ἀπαιτεῖ γονυκλισία.

ας. Ἐκέκραξα πρὸς σέ, Κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σέ τὰς χεῖράς μου. Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια; ἢ ἱατροὶ ἀναστήσουσι, καὶ ἐξομολογήσονται σοι; Μὴ διηγήσεται τις ἐν τῷ τάφῳ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ; Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλελησμένη; Κἀγὼ πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, καὶ τὸ πρωὶ ἡ προσευχή μου προφθάσει σε. Ἰνατί, Κύριε, ἀπωθῇ τὴν ψυχὴν μου; ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; Πτωχός εἰμι ἐγώ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου· ὑψωθείς δὲ ἐταπεινώθην, καὶ ἐξηπορήθην. Ἐπ' ἐμέ διῆλθον αἱ ὀργαί σου, οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραζάν με. Ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ ὕδωρ, ὅλην τὴν ἡμέραν περιέσχον με ἅμα. Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ πλησίον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

Καὶ πάλιν· Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου.

Ψαλμός ρβ'. (102)

Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον, καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ. Τὸν εὐΐλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου. Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου, τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς. Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου, ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου. Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος, καὶ κρῖμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις. Ἐγνώρισε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ. Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος· οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνιεῖ. Οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν. Ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐκραταίωσε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. Καθόσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν, ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν. Καθὼς οἰκτεῖρει πατὴρ υἱούς, ᾧ-

κτείρησε Κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν· ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν, ἐμνήσθη ὅτι χοῦς ἐσμεν. Ἄνθρωπος, ὥσει χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὥσει ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσει. Ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοῖς υἱῶν, τοῖς φυλάσσουσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς. Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ, δυνατοὶ ἰσχύϊ, ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοὶ αὐτοῦ οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Καὶ πάλιν· Ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Ψαλμός ρμβ΄. (142)

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου· ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου. Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροὺς αἰῶνος, καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου, ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου. Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων. Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου· ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἄνυδρός σοι. Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. Ἀκουστὸν ποίησόν μοι τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἦρα τὴν ψυχὴν μου. Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, Κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγον· δίδα-

ζόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου· καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολοθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου· καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἐγὼ δοῦλός σου εἰμι.

Καὶ πάλιν· Εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου, καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου **(δίς)**.

Εἶτα· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα σοι ὁ Θεός (ἐκ γ', μετὰ μετανοιῶν γ'). Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ ἱερεὺς ἀναγνοὺς **μυστικῶς** πάσας τὰς Εὐχὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν δεσποτικὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐπανερχεται ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι⁷⁵.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μεγάλην Συναπτὴν, ἥτοι τὰ «Εἰρηνικά»·

Ἐν εἰρήνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

⁷⁵ Σύμφωνα μὲ τὸ [ΑΤ, σ. 26]· ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὰ Εἰρηνικά ἔξω τοῦ Βήματος, ἐστραμμένος πρὸς ἀνατολὰς, ἔμπροσθεν τῶν Ἁγίων Θυρῶν (ἔτσι λέγονται καὶ ἅπασαι αἱ αἰτήσεις εἰς τὸν Ὅρθρον).

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων⁶⁹ Χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἐθνους, πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας ἐν αὐτῷ, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν Στρατοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῆς πόλεως (ἢ τῆς χώρας, ἢ τῆς νήσου, ἢ τῆς κώμης, ἢ τῆς ἁγίας Μονῆς) ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἢ Ἀμήν⁷⁶.

⁷⁶ Δέον ὅπως μὴ παραθεωρηθεῖ εἰς τὸ «Ἀντιλαβοῦ», καὶ ἡ παράδοσις τῆς ἀπαντήσεως «Ἀμήν» (ἀντὶ τοῦ Κύριε ἐλέησον), ὅπως ὑπάρχει ἀκόμη εἰς ἱεροψάλτας, καὶ εἰς βιβλία, π.χ. βλ. Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ (Ἀποστολικὴ Διακονία) [ΜΤΕ, σσ. 176, 180, ἀλλὰ καὶ σ. 184], καί, Ἱερατικὸς Μουσικὸς Θησαυρός, ὑπὸ Δημ. Γ. Σουρλαντζῆ, Ἀνωτέρα Ἐκκλ. Σχολὴ Θεσ/νίκης, 1965. Ἀκόμη καὶ τὸ [ΕΚΠ, σ. 27, ὑποσ. 3] παραδέχεται τὴν ὑπαρξιν τῆς παραδόσεως τοῦ «Ἀμήν».

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**)⁷⁷, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἔχομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις·

Ἀπλὴ καθημερινή (καὶ Σάββατον)·

Ἐὰν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος εἰς ζ', ἥτοι ἡμιορταζόμενος, συνέχισε εἰς σ. 55.

Ἐὰν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος εἰς η', ἥτοι πλήρως ἑορταζόμενος, συνέχισε εἰς σ. 81.

Ἐντὸς προεορτίων/μεθεόρτων·

Ἐὰν τύχουν Προεόρτια ἢ Μεθεόρτα μὲ Ἅγιον εἰς ζ', συνέχισε εἰς σ. 99.

Ἐὰν τύχουν Προεόρτια ἢ Μεθεόρτα μὲ Ἅγιον εἰς η', συνέχισε εἰς σ. 111.

Ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου·

Αἱ Ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀπὸ τῆς ἐβδομάδος τοῦ Θωμᾶ καὶ ἐκτὸς τῶν ἀποδόσεων τῶν Ἑορτῶν, ὁμοιάζει ἡ διάταξις μὲ τὴν Προεορτίων / Μεθεόρτων, σ. 99 (καὶ σ. 111).

⁷⁷ Ὁ ἀναγνώστης· ἐκ παραδόσεως.

Ἅγιος ἐορταζόμενος εἰς ς', ἥτοι ἡμιορταζόμενος

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ **Θεὸς Κύριος**, ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ⁷⁸.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

⁷⁸ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [TME, σ. 16] ([ΕΓΚ, σ. 42]), τὸ ὁποῖον ἴσως εἶναι παλαιότερη τοῦ TME παράδοσις, ποὺ παραπέμπει κατὰ τὴν γνώμη μας στὴν Εὐχή. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

Ἀπολυτίκια

Καὶ ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια, ὡς ἐξῆς· ἐὰν εἶναι ἓνας Ἅγιος:

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου.

Δόξα, τὸ αὐτό⁷⁹.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας (βλ. σ. 123) ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει μικρὰν δοξολογίαν⁸⁰ ἀλλιῶς τὸ α' Θεοτοκίον (βλ. σ. 137), ὁμῶν-
χον τοῦ ἀπολυτικίου.

Ἐὰν ὅμως ἡ ἀκολουθία εἶναι συμψαλμώδεις Ἀκολουθι-
ῶν⁸¹ δύο Ἀγίων, ὅπου ὁ δεύτερος Ἅγιος ἔχει ἔστω ἓν ἰδιόμελον
δοξαστικόν (ς', —:), τότε λέγε, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω:

Ἀπολυτίκιον τοῦ πρώτου Ἀγίου.

Δόξα, Ἀπολυτίκιον τοῦ δευτέρου Ἀγίου.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας (βλ. σ. 123) ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει
μικρὰν δοξολογίαν⁸⁰ ἀλλιῶς τὸ α' Θεοτοκίον (βλ. σ. 137), ὁμῶ-
νχον τοῦ δευτέρου (τελευταίου) ἀπολυτικίου.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.173), εἰς στάσεις γ'⁸²]

⁷⁹ Κάθε ἀκολουθία, ἔχει τὸ πολὺ ἓν ἀπολυτίκιον. Μὴν παραλείπετε τὸν διπλα-
σιασμό τοῦ τροπαρίου ὅταν αὐτὸ ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸ τυπικόν (αἰῶνες τώρα).
Ἐπανάληψις μήτηρ μαθήσεως. — Ποτὲ δὲν λέγεται (σύμφωνα μὲ τὸ Τυπικόν)
ἀπολυτίκιον Ἀγίου, ἄνευ ψαλμωδήσεως τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀγίου (χωρὶς νὰ
ποῦμε ἔστω τὸν κανόνα τοῦ Ἀγίου)· μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ
Ναοῦ λέγεται ἄνευ ἀκολουθίας (καὶ αὐτὸ μόνο) στὴν Θεία Λειτουργία.

⁸⁰ Κατὰ ἄλλην γνώμην, ἐὰν ἔχει Σταυροθεοτοκία εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναῖῳ ἀκο-
λουθίαν.

⁸¹ Ἡ ἔννοια τῆς συμψαλμωδήσεως Ἀκολουθιῶν, καὶ παραδειγματικὲς τυπικὲς
διατάξεις, παρατίθενται εἰς τὸ «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν», [ΤΟΕ, σ. 175].

⁸² Πρὸ ἐκάστης στάσης προτάσσεται τὸ Κύριε ἐλέησον (γ'). Δόξα, Καὶ νῦν.
Μεθ' ἐκάστην στάσιν λέγεται τὸ Δόξα, Καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια,
ἀλληλούια· δόξα Σοι ὁ Θεός (ἐκ γ'). Εἰς τὸ τέλος τῆς τελευταίας στάσεως,

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»).

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁶.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν Καθίσματα τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος⁸³ ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Παρακλητικῆς,

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν).

[Ἡ β' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.173) (εἰς στάσεις γ'⁸²), καὶ «Αἵτησις» μὲ ἐκφώνησιν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν γ' Στιχολογίαν⁸⁴), ἐκτὸς Σαββάτου⁸⁵.

προστίθεται πρὸς τούτοις καὶ τὸ Ἡ ἐλπίς ἡμῶν Κύριε δόξα Σοι, ὡς ἐπομένης αἰτήσεως [ΤΓΡ, σ. 32], [ΨΛΤ].

⁸³ Ἅγιος ἐορταζόμενος εἰς ζ', ἥτοι ἡμιορταζόμενος, δὲν ἔχει Καθίσματα εἰς τὴν ἀκολουθίαν του (σ. 29).

⁸⁴ Τὸ ΤΜΕ δὲν προβλέπει γ' στιχολογίαν Ψαλτηρίου ἐν καθημερινῇ, ἐκτὸς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

⁸⁵ Τὸ Σάββατον δὲν ὑπάρχει γ' στιχολογία.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα).

Ν΄ Ψαλμός (50)

Ελέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα. Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί Σε. Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου ἐδήλωσάς μοι. Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλιάσιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα. Ἀποστρεψον τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ’ ἐμοῦ. Απόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριζόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς Σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ Σὲ ἐπιστρέψουσι. Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου. Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου. Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες⁸⁶ λέγομεν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἐκ τοῦ Μηναιίου.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου ἔχει ἓναν κανόνα, τότε λέγονται πρῶτα οἱ δύο κανόνες τῆς Παρακλητικῆς, καὶ τελευταῖος τοῦ Ἀγίου ἐκ τοῦ Μηναιίου⁸⁷.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναιίου ἔχει δύο κανόνας, τότε ἀπὸ Δευτέρα ἕως Παρασκευῇ, λέγεται μόνον ὁ πρῶτος κανὼν τῆς Παρακλητικῆς, καὶ μετὰ οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναιίου. Ἐὰν τύχει Σάββατον, λέγεται ὁ β' κανὼν τῆς Παρακλητικῆς (ἥτοι ὁ νεκρώσιμος, ἐνῶ ὁ α' παραλείπεται), καὶ μετὰ οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναιίου⁸⁷.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ὥδῃς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια, πλὴν τῶν εἰρμῶν, βλέπε τοὺς προσαλλόμενους στίχους⁸⁸, εἰς σ. 177.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

⁸⁶ Εἰς τὴν ἐποχὴν μας, διαπιστώνεται ἐνιαχοῦ δυσθυμία ὡς πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν/ ψαλμώδησιν τῶν Κανόνων εἰς τὸν Ὅρθρον, συνάμα δὲ καὶ μικρὴ προσέλευση τῶν πιστῶν εἰς τὸν Ὅρθρον διὰ νὰ τοὺς ἀκούσουν καὶ νὰ προσευχηθοῦν, καὶ μετὰ κάνουμε Παρακλητικοὺς Κανόνες. Ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κακεῖνα μὴ ἀφιέναι (Ματθ. κγ' 23).

⁸⁷ **Ἐν Σαββάτῳ**, ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, λέγε τὸν κανόνα τοῦ Ἀγίου (Μηναιίου) πρῶτον, καὶ μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, [ΤΑΣ(1685), ΤΑΣ(2010), κεφ. ζ', κεφ. 4ε'], [ΤΟΕ, σ. 113]. Γνώμη τινῶν εἶναι ὅτι καταλιμπάνονται τὰ Νεκρώσιμα ἐν Σαββάτῳ (καὶ ὁ νεκρώσιμος κανὼν τῆς Παρακλητικῆς), ὅταν ὁ Ἅγιος ἐορτάζεται εἰς ζ'.

⁸⁸ Εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος (π.χ. Ἰ.Μ.Μ. Λαύρας, Ἰ.Μ.Μ. Βατοπαιδίου), ἐν καθημεριναῖς, γίνεται καὶ ἡ **Στιχολογία τῶν ἐννέα (βιβλικῶν) Ὡδῶν** μαζί με τοὺς Κανόνες, ὅποτε λέγονται οἱ ἀντίστοιχοι στίχοι τῶν (βιβλικῶν) Ὡδῶν, (βλ. σ. 179, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ψαλτηρίου).

Ὠδὴ α΄.

ὁ πρῶτος κανὼν **μέ τὸν εἰρμόν αὐτοῦ, εἰς δ΄⁸⁹,**
 ὁ δεύτερος κανὼν **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,**
 καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν **εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.**

Ὠδὴ γ΄.

ὁ πρῶτος κανὼν **μέ τὸν εἰρμόν αὐτοῦ, εἰς δ΄,**
 ὁ δεύτερος κανὼν **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,**
 καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν **εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ,**

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμός τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»).

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός,
 τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁶.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

⁸⁹ Κατὰ τὴν ἀκρίβειαν, ὁ κανὼν Ἁγίου «έορταζομένου εἰς ς΄» λέγεται εἰς ς΄, ἀλλὰ ὡς προείπαμε τό ΤΜΕ ἐθέσπισε ὅλους τοὺς κανόνες νὰ λέγονται εἰς δ΄.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσώδια Καθίσματα** (μὲ **Δόξα**, Καὶ νῦν), ἥτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ' ὥδὴν⁹⁰.

Εἴτα⁹¹, ὁμοίως μὲ τὶς προαναφερθεῖσες, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ', ε' ὥδαι τῶν κανόνων.

Ἡ ζ' ὥδὴ τῶν κανόνων, καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ζ' ὥδης τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἵτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον** καὶ ὁ **Οἶκος** τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου⁹².

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ **Συναξάριον** τοῦ Μηναίου⁹³.

Σημ.. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τοῦ Μηναίου δὲν εἶναι ἐορταζόμενος εἰς η' (πλήρως ἐορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἐορταζόμενος)· λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμοὺς τῶν γ', ζ', η' καὶ θ' ὥδων, εἰς τὴν οἰκείαν των θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

⁹⁰ Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει καὶ Θεοτοκίον καὶ Σταυροθεοτοκίον, ψάλλομεν Σταυροθεοτοκίον ἀντὶ Θεοτοκίου.

⁹¹ ΔΕΕ(1995), σ. μβ', «Εἴτα συνεχίζονται οἱ κανόνες».

⁹² Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ Κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (χωρὶς Οἶκον), βλ. [ΤΕ (τ.Α'), σ. 141].

⁹³ Ἐσφαλμένως τινὲς ἐκδόσεις Μηναίων, ἐξοστράκισαν τὸ Συναξάριον εἰς τὰς τελευταίας σελίδας τῶν βιβλίων.

[Εἶτα⁹⁴, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ ζ', ἡ' ᾠδαὶ⁹⁵ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμός τῆς ἡ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Τιμιωτέρα – ᾠδὴ Ἐνάτη

ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. Α' 46)

Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεὺς·

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες, μεγαλύνωμεν.**

**Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέ-
ραν» (ᾠδὴ θ' τῆς Θεοτόκου), εἰς τὸν ἦχον τοῦ τελευταίου ψαλ-
λέντος κανόνας⁹⁶.**

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε
τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγ-
κρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν,
τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β'. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐ-
τοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

⁹⁴ «Εἶτα ἀναγινώσκονται καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ Κανόνας ᾠδαί», [ΤΜΕ, σ. 46].

⁹⁵ Εἰς τὴν ἡ' ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον».

⁹⁶ Ἐὰν ὁμως ψάλλεις ὅλη ἢ μέρος τῆς θ' ᾠδῆς, τότε εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου κανόνας.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

Στίχ. ζ'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ...

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Εὐθὺς τὸ Ἄξιόν ἐστιν (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος)·

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν αἰμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σε μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώ-
νησιν·

Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν⁹⁷, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἴτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἀπὸ τοὺς Αἶνους μέχρι τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθρου, εἰς
αὐτὴν τὴν τυπικὴν διάταξιν, διακρίνομεν δύο περιπτώσεις,
αἱ ὁποῖαι ἐπισημαίνονται εἰς τὰς σσ. 35, 40 (καὶ σ. 29), κ.έ.:

- i. ἐὰν ἡ ἀκολουθία ἔχει **Μικρὰ Δοξολογία** (ς', -/ς') συνέ-
χισε εἰς τὴν σ. 65,
- ii. ἐὰν ἡ ἀκολουθία ἔχει **Μεγάλη Δοξολογία** (ς'▪, ς'▫), συ-
νέχισε εἰς τὴν σ. 77.

⁹⁷ βλ. [Εὐχολόγιον τοῦ 1027, BNF Coislin 213, φ.68β], [Εὐχολόγιον τοῦ 1602 ἐπιμ. Μαξίμου ἐπ. Κυθήρων, φ. ιγ'], κ.ἄ.. Νεώτερα Ἱερατικά ἔχουν ἀναπέμ-
πουσι.

I. Ἀκολουθία με Μικρὰ Δοξολογία

I. Αἶνοι

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις εἰς τοὺς Αἶνους:

Α'. Ἐὰν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἶνων εἰς τὸ Μηναῖον.

Β'. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἶνων εἰς τὸ Μηναῖον.

Α'.

Ἐὰν ὑπάρχουν **στιχηρὰ Αἶνων** εἰς τὸ Μηναῖον, ψάλλομεν τοὺς Αἶνους εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν.

Ψαλμός ρμη' (148)

Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη... (βλ. σ. 66, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ)].

Ἰστῶμεν **στίχους δ'** καὶ ψάλλομεν τὰ **Στιχηρὰ τῶν Αἶνων** ἐκ τοῦ Μηναιίου (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν ἦχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτόν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δόξα, τὸ ἰδιόμελον Δοξαστικὸν τοῦ Ἁγίου.

Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ κείμενον ὁμόηχον Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον⁹⁸.

Καὶ εὐθὺς ἡ Μικρὰ Δοξολογία (συνέχισε εἰς σ. 68).

Β'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἰνῶν εἰς τὸ Μηναιῖον, ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ Αἶνοι⁹⁹, ἄνευ στιχηρῶν.

Ψαλμός ρμη' (148)

Αἰνεῖτε¹⁰⁰ τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἄστροι καὶ τὸ φῶς.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου.

Ὅτι Αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, Αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν.

Ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· πρόσταγμα ἔθετο καὶ οὐ παρελεύσεται.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι.

⁹⁸ Ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, λέγομεν Σταυροθεοτοκίον.

⁹⁹ Ἡ ἀνάγνωσις τῶν Αἰνῶν διαρκεῖ δύο λεπτὰ τῆς ὥρας.

¹⁰⁰ Ἐπειδὴ ἀναγινώσκονται χῦμα οἱ Αἶνοι ἄνευ στιχηρῶν, τὰ «Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον» καὶ «Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ» δὲν ἀναγινώσκονται ὥς μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸν Ψαλμόν, βλέπε Μ. Ὡρολόγιον, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, εἰς τοὺς Αἶνους.

Πῦρ, χάλαζα, χιών, κρύσταλλος, πνεῦμα καταιγίδος, τὰ ποι-
οῦντα τὸν λόγον Αὐτοῦ.

Τὰ ὄρη καὶ πάντες οἱ βουνοί, ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι
κέδροι.

Τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, ἔρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά.
Βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί, ἄρχοντες καὶ πάντες κρι-
ταὶ γῆς.

Νεανίσκοι καὶ παρθένοι, πρεσβύτεροι μετὰ νεωτέρων, αἰνε-
σάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα Αὐτοῦ μόνου.

Ἡ ἐξομολόγησις Αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ, καὶ ὑψώσει
κέρας λαοῦ Αὐτοῦ.

Ὑμνος πᾶσι τοῖς Ὁσίοις Αὐτοῦ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῶ ἐγ-
γίζοντι Αὐτῷ.

Ψαλμός ρμθ' (149)

Ἀσατε τῷ Κυρίῳ ᾠσμα καινόν, ἡ αἵνεσις Αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ
Ὁσίων.

Εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι Αὐτόν, καὶ υἱοὶ Σιών
ἀγαλλιάσθωσαν ἐπὶ τῷ Βασιλεῖ αὐτῶν.

Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Αὐτοῦ ἐν χορῷ, ἐν τυμπάνῳ καὶ
ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν Αὐτῷ.

Ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν
σωτηρίᾳ.

Καυχῆσονται Ὅσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν
κοιτῶν αὐτῶν.

Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν, καὶ ῥομφαῖαι
δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

Τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμοὺς ἐν τοῖς
λαοῖς.

Τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, καὶ τοὺς ἐνδόξους
αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς.

Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον· δόξα αὕτη ἔσται
πᾶσι τοῖς Ὁσίοις Αὐτοῦ.

Ψαλμός ρν' (150)

Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Εἶτα, Δόξα. Καὶ νῦν, καὶ εὐθὺς ἡ μικρὰ Δοξολογία.

I. Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν. Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα. Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου. Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν,

ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν Σοι. Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὁψόμεθα φῶς. Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε. Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Δέσποτα· συνέτισόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Ἄγιε· φώτισόν με τοῖς δικαιώμασί Σου. Κύριε, τὸ ἔλεός Σου εἰς τὸν αἰῶνα· τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου μὴ παρίδης. Σοὶ πρέπει αἶνος, Σοὶ πρέπει ὕμνος, Σοὶ δόξα πρέπει, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἥτοι τὰ «Πληρωτικά»·

Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁶.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογία τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν, καὶ φιланθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ ἀναγνώστης· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

I. Ἀπόστιχα τῶν Αἵνων

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις εἰς τὰ Ἀπόστιχα τῶν Αἵνων:

Α'.

Ἐὰν ὑπάρχουν **ἀπόστιχα Αἰνῶν** εἰς τὸ Μηναιῖον, **ψάλλομεν** αὐτὰ μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Β'.

Ἐὰν **δὲν ὑπάρχουν ἀπόστιχα Αἰνῶν** εἰς τὸ Μηναιῖον, **ψάλλομεν** τὰ **Ἀπόστιχα** τῶν Αἰνῶν ἐκ τῆς **Παρακλητικῆς**, κείμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου τῆς ἡμέρας, ἐπιγραφόμενα ἐνίοτε «Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν Μαρτυρικά» (ἐν Σαββάτῳ κείμενα πρὸ τῶν Ἀποστίχων τοῦ κυροῦ Θεοφάνους¹⁰¹), μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων·

Τὰς καθημερινὰς πλὴν τοῦ Σαββάτου.

Τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β'. Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέους Σου, Κύριε, καὶ ἡγαλλιασάμεθα, καὶ εὐφράνθημεν ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν· εὐφρανθείημεν ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά· καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους Σου καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα Σου, καὶ ὁδήγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν.

Στίχ. γ'. Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον.

Τῷ Σαββάτῳ.

(ψάλλονται γ' μαρτυρικά, καὶ ἐν νεκρώσιμον)

¹⁰¹ Τὰ ἀπόστιχα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους λέγονται μόνον εἰς τὰ Σάββατα μετὰ ἀλληλούια [ΤΕ (τ.Α'), σ. 89].

Τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β'. Τοῖς Ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ Αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος (, πάντα τὰ θελήματα Αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς).

Στίχ. γ'. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἀγίοις Αὐτοῦ.

Στίχ. δ'. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

I. Δοξαστικὰ Ἀποστίχων

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις:

A'.

Ἐὰν ὑπάρχει Δοξαστικὸν ἀποστίχων εἰς τὸ Μηναῖον, ψάλλομεν·

Δόξα, τὸ ιδιόμελον Δοξαστικὸν τοῦ Ἀγίου.

Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ κείμενον Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον¹⁰².

B'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχει Δοξαστικὸν ἀποστίχων εἰς τὸ Μηναῖον, ψάλλομεν·

Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον¹⁰², τὸ μετὰ τὰ Ἀπόστιχα τῆς Παρακλητικῆς κείμενον.

I. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον

Εἶτα, ὁ ἱερεύς·

¹⁰² Ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, λέγομεν Σταυροθεοτοκίον.

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρωὶ τὸ ἑλέός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ Τρισάγιον, ἥτοι·

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός, Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (γ').

Δόξα. Καὶ νῦν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν· Ἄγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἱάσαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου.

Κύριε, ἐλέησον (γ').

Δόξα. Καὶ νῦν.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου· ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου· γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ ἱερεύς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς ψάλλονται τὰ Ἀπολυτίκια·

I. Ἀπολυτίκια

Τὸ Ἀπολυτίκιον ὡς ἐψάλλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (σ. 56), ἅνευ ἐπαναλήψεως. *Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον, τὸ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου ὁμόηχον, σ. 131.*

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία¹⁰³.**I. Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας****(Ἅγιος ἡμιορταζόμενος με Μικρὰ Δοξολογία)**

[Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί¹⁰⁴, ἡ], τὰ συνήθη Ἀντίφωνα «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»¹⁰⁵.

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός,... .

Μετὰ τὴν εἴσοδον· τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Μηναίου¹⁰⁶, καὶ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκια· [τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου, καὶ] τὸ «Προστασία τῶν Χριστιανῶν»^{107, 108} ἐν καθημερινῇ (ἐν Σαββάτῳ τό μαρτυρικόν· «Ὡς ἀπαρχάς»^{109, 110}).

¹⁰³ Περὶ Ἀπολύσεως τοῦ Ὁρθρου (ποὺ συνήθως καταλιμπάνεται ὅταν ὑπάρχει μικρὰ δοξολογία) βλ. [ΤΟΕ, σ. 78], πρβλ. σ. 75 ἐνταῦθα.

¹⁰⁴ Ἰστῶμεν στίχους ἡ', καὶ ψάλλομεν δ' τροπάρια τῶν Μακαρισμῶν τῆς ἡμέρας (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς), καὶ δ' ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου (ἄνευ τοῦ εἰρμού) [ΤΓΡ, σ. 196].

¹⁰⁵ [ΤΜΕ, σ. 46].

¹⁰⁶ Τὰ ἀπολυτίκια τοῦ Μηναίου, ἐὰν εἶναι συμψαλλόμενες δύο Ἀκολουθίες Ἁγίων.

¹⁰⁷ Σύμφωνα μέ τὸ [ΤΓΡ, σ. 197], ὅτε ὑπάρχει μικρὰ δοξολογία ἐν καθημερινῇ, λέγεται τὸ «Προστασία τῶν Χριστιανῶν» (εἴτε τυγχάνει εἴτε μὴ νὰ εἶναι τῆς περιόδου), καὶ ὅχι τῆς περιόδου. Νομίζομεν εἶναι ὀρθὸν ἐὰν συγκρίνωμεν καὶ μέ τὸ Σάββατον με ἀλληλούια ὅπου δὲν λέγεται τῆς περιόδου [ΤΕ (τ.Α'), σ. 91].

¹⁰⁸ **Προστασία τῶν Χριστιανῶν** ἀκαταίσχυντε, μεσιτεία πρὸς τὸν Ποιητὴν ἀμετάθετε, μὴ παρίδης ἀμαρτωλῶν δεήσεων φωνάς, ἀλλὰ πρόφθασον ὡς ἀγαθὴ εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, τῶν πιστῶς κραυγαζόντων Σοι· Τάχυνον εἰς πρεσβείαν, καὶ σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν, ἡ προστατεύουσα αἰεὶ, Θεοτόκε τῶν τιμώντων Σε.

¹⁰⁹ **Ὡς ἀπαρχάς** τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει Σοι Κύριε, τοὺς θεοφόρους Μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἰκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ, τὴν Ἐκκλησίαν Σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε.

¹¹⁰ βλ. [ΤΓΡ, σ. 213].

Τρισάγιον, Προκείμενον τῆς ἡμέρας (ἡ τοῦ Ἀγίου). **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας (ἡ τοῦ Ἀγίου)¹¹¹.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν· τῆς ἡμέρας (ἐν Σαββάτῳ· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι) (ἡ τοῦ Ἀγίου)¹¹².

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, ἐπισυνάπτεται ἡ Ἀ΄ ὥρα¹¹³, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν «Χριστὲ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν», ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας¹¹¹, καὶ ἡ Ἀπόλυσις¹¹⁴ ὡς ἐξῆς:

Ἀπόλυσις

Ὁ ἱερεὺς τὴν Ἐκτενὴν Δέησιν· Εἵπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς..., Κύριε, παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν..., Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου..., **κτλ. (οἱ χοροὶ εἰς τὰς δύο πρώτας καὶ τὴν τελευταίαν δέησιν, Κύριε ἐλέησον (ἅπαξ), εἰς δὲ τὰς λοιπὰς Κύριε ἐλέησον (ἐκ γ')), μὲ ἐκφώνησιν**· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος.

Ὁ ἱερεὺς· Σοφία.

Ὁ ἀναγνώστης· Εὐλόγησον.

Ὁ ἱερεὺς· Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ ἀναγνώστης

¹¹¹ Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σ. 197], Προκείμενον τοῦ Ἀγίου. **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Ἀγίου (βλέπε ἐπίσης [ΑΤ, σ. 45, ὑποσ. 37]).

¹¹² Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σ. 197], Κοινωνικὸν τοῦ Ἀγίου.

¹¹³ βλ. [ΤΟΕ, σσ. 78-79].

¹¹⁴ βλ. [ΤΟΕ, σ. 225].

Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν καὶ ἀμώμητον πίστιν τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, σὺν τῇ ἀγία Αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πόλει (ἢ, τῇ Μονῇ, ἢ, τῇ χώρᾳ, ἢ, τῇ νήσῳ) ταύτῃ εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ ἀναγνώστης·

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς· Δόξα Σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Ὁ ἀναγνώστης· Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ'). Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν ἀπόλυσιν·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,

Δι' εὐχῶν.

Οἱ χοροί· Ἀμήν.

II. Ἀκολουθία μετὰ Μεγάλη Δοξολογία

II. Αἶνοι

Ψάλλομεν τοὺς Αἶνους εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν·

Ψαλμός ρμη' (148)

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη... (βλ. σ. 66, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ)].

Ἰστῶμεν στίχους δ' ¹³⁰ καὶ ψάλλομεν τὰ Στιχηρὰ τῶν Αἶνων ἐκ τοῦ Μηναίου (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν ἦχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτόν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δόξα, τὸ ιδιόμελον Δοξαστικὸν τοῦ Ἁγίου.

Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ κείμενον Θεοτοκίον¹¹⁵.

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται ἡ Μεγάλη Δοξολογία·

¹¹⁵ Γιὰ τὰ συνήθη ψαλλόμενα εἰς τὸ «Καὶ νῦν» Θεοτοκία, βλ. σ. 171.

II. Μεγάλη Δοξολογία

Δόξα Σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν.

Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.

Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου.

Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου (**ἐκ γ'**).

Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν Σοι.

Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου.

Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὁψόμεθα φῶς.

Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε.

Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (**ἐκ γ'**).

Δόξα.

Καὶ νῦν.

Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἶτα ψάλλεται ἰσχυροτέρα φωνῇ·

Ἅγιος ὁ Θεός.

Ἅγιος Ἰσχυρός.

Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

II. Ἀπολυτίκια

Τὸ Ἀπολυτίκιον ὡς ἐψάλλη εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (σ. 56), ἄνευ ἐπαναλήψεως. Δόξα, Καὶ νῦν, τό α' Θεοτοκίον ὁμόηχον τοῦ ἀπολυτικίου, σ. 137.

Σύμφωνα μὲ τὸ [TME, σσ. 57-58], ψαλλομένης τῆς Μεγάλης Δοξολογίας, γίνεται **μυστικῶς**¹¹⁶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Ὁρθρου (ἡ Ἐκτενὴς Δέησις «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός...», ἡ Δέησις ἥτοι τὰ Πληρωτικά, κτλ.) ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ τοῦ ἱερέως.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία¹⁰³.

¹¹⁶ **Μυστικῶς**, διὰ τὴν οἰκονομίαν χρόνου εἰς τὰς ἐνορίας (καὶ μὲ τὰ μικρόφωνα **κλειστά**). Εἰ δέ μή, ἄς τελειώσῃ πρῶτα ὁ ἱεροψάλτης τὴν Δοξολογία, καὶ μετὰ γίνονται ἐκφώνως οἱ Δεήσεις, κτλ. (ὁ ἄνθρωπος ἐκ φύσεως εἶναι δύσκολο νὰ προσέξῃ δύο ἀνθρώπους ὁμιλοῦντας ταυτοχρόνως).

II. Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας

(Ἅγιος ἡμιορταζόμενος με Μεγάλη Δοξολογία)

[Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί¹¹⁷, ἡ], τὰ συνήθη Ἀντίφωνα «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»¹⁰⁵.

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός,... .

Μετὰ τὴν εἴσοδον· τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Μηναίου¹⁰⁶, καὶ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκια· [τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου, καὶ] τὸ τῆς περιόδου.

Τρισάγιον, Προκείμενον τῆς ἡμέρας (ἡ τοῦ Ἁγίου). **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας (ἡ τοῦ Ἁγίου)¹¹¹, ἡ ὡς ἐν τῷ Τυπικῷ ὁρίζεται.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν· τῆς ἡμέρας (ἐν Σαββάτῳ· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι) (ἡ τοῦ Ἁγίου)¹¹².

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, βλ. σ. 75 ἐνταῦθα.

¹¹⁷ Ἰστώμεν στίχους η', καὶ ψάλλομεν δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν Θεοτοκίων) [ΤΓΡ, σ. 196].

Ἅγιος ἐορταζόμενος εἰς η΄, ἥτοι πλήρως ἐορταζόμενος

Σὲ Ἅγιον ἐορταζόμενον εἰς η΄, σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ τὶς καθημερινές. Σὲ πανηγυρίζοντα ἱερὸν Ναόν, δύνασαι νὰ ἀντικαταστήσεις τὸ Μηναιῖον, ἀπὸ τὴν –ἐγκεκριμένη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία– οἰκεῖα τοῦ Ἁγίου Φυλλάδα¹¹⁸, ἢ νὰ πεῖς –εἰ βούλει– καὶ ἀπὸ τὴν Φυλλάδα καὶ τὸ Μηναιῖον, σύμφωνα μὲ τό [ΤΟΕ, σ. 177].

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ **Θεὸς Κύριος**, ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α΄. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ^{119, 78}.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β΄. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ΄. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

¹¹⁸ Εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ὅπου λέει τὸ παρὸν βιβλίον «τοῦ Μηναιῖου», ἐννόει «τῆς Φυλλάδος».

¹¹⁹ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [ΤΜΕ, σ. 16]. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

Ἀπολυτίκια

Καὶ ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια, ὡς ἐξῆς:

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου¹²⁰.

Δόξα, τὸ αὐτό⁷⁹.

Καὶ νῦν, τὸ α' Θεοτοκίον (σ. 137), ὁμόηχον τοῦ ἀπολυτικίου.

Ἐὰν ὅμως ἡ ἀκολουθία, εἶναι συμψαλμώδεις δύο ἀκολουθιῶν⁸¹, ὅπου ἡ δεύτερη ἀκολουθία ἔχει ἔστω ἓν ἰδιόμελον δοξαστικόν (η', ζ', —:), τότε λέγε, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω:

Ἀπολυτίκιον τοῦ πρώτου Ἀγίου (ἐκ τῆς α' ἀκολουθίας).

Δόξα, Ἀπολυτίκιον τοῦ δευτέρου Ἀγίου (ἐκ τῆς β' ἀκολουθίας).

Καὶ νῦν, τὸ α' Θεοτοκίον (σ. 137), ὁμόηχον τοῦ δευτέρου ἀπολυτικίου.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.173) (εἰς στάσεις γ'⁸²)]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»).

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁶.

¹²⁰ Ἐν καὶ μόνον ἓν ἀπολυτίκιον ἔχει ὁ κάθε Ἅγιος, καὶ ἡ κάθε Ἀκολουθία. Δὲν εἶναι Καθίσματα ἢ Τροπάρια Κανόνων τὰ Ἀπολυτίκια νὰ εἶναι πολλά. Νὰ προτιμῶνται τὰ παραδεδομένα Ἀπολυτίκια τῆς Παράδοσης ποὺ τὰ γνωρίζει ὁ κόσμος.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν Καθίσματα τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Μηναίου,

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α´ Στιχολογίαν).

[Ἡ β´ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.173) (εἰς στάσεις γ´⁸²), καὶ «Αἵτησις» μὲ ἐκφώνησιν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β´ Στιχολογίαν).

Ἐνθάδε, διακρίνομεν δύο (2) περιπτώσεις πρὸ τῶν Κανόνων·

I. ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἰς τὸ Μηναῖον **ἔχει** Εὐαγγέλιον Ὅρθρου (**η´, η´•, η´⦿**), συνέχισε παρακάτω, σ. 84,

II. ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἰς τὸ Μηναῖον **δὲν** ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου¹²¹ (**η´×**), συνέχισε παρακάτω, σ. 89.

¹²¹ Εὐαγγελίου τοῦ Ὅρθρου μὴ ἀναγινωσκομένου σχολάζει καὶ ὁ Πολυέλεος καὶ τυχὸν Καθίσματα αὐτοῦ, πρβλ. γ. Δοσίθεος [ΤΑΣ(2010), σ. 181, ὑποσ. 36].

Ι. Ἀκολουθία με Εὐαγγέλιον Ὁρθρου

Ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου εἰς τὴν ἀκολουθίαν του εἰς τὸ Μηναιὸν·

Ι. Πολυέλεος – Ἀναβαθμοί – Προκείμενον

[Πολυέλεος (σ. 139), καὶ «Αἵτησις» με ἐκφώνησιν· Ὅτι ηὐλογηταί Σου τὸ ὄνομα...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὸν Πολυέλεον).

Εἶτα, εὐθὺς οἱ **ἀναβαθμοί**, τό α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου¹²².

Ἐκ νεότητός μου πολλὰ πολεμεῖ με πάθη· ἀλλ’ Αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτήρ μου (**δίς**).

Οἱ μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου· ὥς χόρτος γάρ, πυρὶ ἔσεσθε ἀπεξηραμμένοι (**δίς**).

Δόξα.

Ἀγίῳ Πνεύματι πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, καὶ καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται, τῇ Τριαδικῇ μονάδι ἱεροκρυφίως.

Καὶ νῦν.

Ἀγίῳ Πνεύματι, ἀναβλύζει, τὰ τῆς Χάριτος ρεῖθρα, ἀρδεύοντα, ἅπασαν τὴν κτίσιν πρὸς ζωογονίαν.

Εἶτα, τὸ προκείμενον τοῦ Ἁγίου μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ, ἐκ τοῦ Μηναιίου (γ΄, μετὰ τοῦ οἰκείου στίχου). Κατωτέρω δίνεται ἓνα παράδειγμα (νὰ ἀντικατασταθεῖ ὅμως ἐκ τοῦ οἰκείου προκειμένου, ἐὰν εἶναι διαφορετικό).

¹²² Οὕτως ἔχει ἐπικρατήσῃ νὰ λέγεται, παρότι τὸ «Καὶ νῦν» εἶναι ἀπὸ τό β΄ ἀντίφωνον τῶν Ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ.

Στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ Αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ.

Εἶτα ἡ τάξις τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου·

Ι. Ἡ Τάξις τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου

Ὁ ἱερεύς· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ ἱερεύς· Ὅτι Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν Ἁγίοις ἐπαναπαύῃ, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Οἱ χοροὶ ἐναλλάξ εἰς ἤχον β΄·

Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον (ἐκ γ΄)¹²³.

Ὁ ἱερεύς· Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως..

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ΄).

Ὁ ἱερεύς· Σοφία· ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Ὁ ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ ἀναγνώστης· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ ἱερεύς· Ἐκ τοῦ κατὰ ... ἁγίου Εὐαγγελίου, τὸ Ἀνάγνωσμα. Πρόσχωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Δόξα Σοι, Κύριε, δόξα Σοι.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἀναγινώσκει **τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου**. Μετὰ δὲ τὸ πέρας αὐτοῦ·

¹²³ Τὸ τρίτον λέγεται ὡς «**Αἰνεσάτω** πνοή πᾶσα τὸν Κύριον».

Ὁ δεξιὸς χορός· Δόξα Σοι, Κύριε, δόξα Σοι.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα).

I. Ν΄ Ψαλμός (50)

Ελέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα. Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί Σε. Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου ἐδήλωσάς μοι. Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα. Ἀποστρεψον τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ. Απόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶς στήριζόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς Σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ Σὲ ἐπιστρέψουσι. Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου. Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου. Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Μετὰ δὲ τὸν Ν΄ Ψαλμὸν ψάλλουν οἱ χοροί, ἀρχομένου τοῦ δεξιοῦ χοροῦ·

Δόξα.

Ταῖς τοῦ Ἀθλοφόρου (ἢ ταῖς τοῦ Ἱεράρχου ἢ ὅ,τι ἂν ᾖ ὁ Ἅγιος) πρεσβείαις Ἐλεῆμον, ἐξάλειπον τὰ πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις Ἐλεῆμον, ἐξάλειπον τὰ πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου, ἐξάλειπον τὸ ἀνόμημά μου.

Καὶ ἀμέσως ψάλλομεν τὸ στιχηρὸν ἰδιόμελον τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου, ὅπερ ὀρίζεται ὡς πεντηκοστάριον.

Εἶτα ὁ ἱερεύς·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου· ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον Σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· ὕψωσον κέρας Χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, καὶ κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη Σου τὰ πλούσια· πρεσβείαις τῆς παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων, ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων· ἱκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων καὶ πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων· τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν, μεγάλων Ἱεραρχῶν, καὶ οἰκουμενικῶν διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριφυθοῦντος, καὶ Νεκταρίου Πενταπό-

λεως, τῶν θαυματουργῶν· τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγαλομαρτύρων Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου, Θεοδώρων Τήρωνος καὶ Στρατηλάτου καὶ Μηνᾶ τοῦ θαυματουργοῦ· τῶν ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου· τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, μεγάλων μαρτύρων Θέκλας, Βαρβάρας, Ἀναστασίας, Αἰκατερίνης, Κυριακῆς, Φωτεινῆς, Μαρίνης, Παρασκευῆς καὶ Εἰρήνης· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν Ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων· (τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἐμνημονεύθη ἐν τοῖς ἄνω)· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεῖμ καὶ Ἄννης· (τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου, ἐὰν ἐορτάζεται), καὶ πάντων Σου τῶν Ἁγίων, ἱκετεύομέν Σε, μόνε πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων Σου καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Οἱ χοροί, ἐξ ὑπαμοιβῆς (ἐναλλάξ)· Κύριε ἐλέησον (ιβ', τετράκις ἀνὰ τρίς).

Εἶτα ὁ ἱερεύς·

Ἐλέει, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιланθρωπία τοῦ μονογενοῦς Σου Υἱοῦ, μεθ' Οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δεξιὸς χορός· Ἀμήν.

Καὶ ἀρχόμεθα ψάλλειν τοὺς Κανόνας, συνέχισε εἰς σ. 89.

II. Ἀκολουθία ἄνευ Εὐαγγελίου Ὅρθρου

Ἐὰν ὁ Ἅγιος **δὲν** ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου εἰς τὴν ἀκολουθίαν του^{124,121}.

Ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα).

II. Ν΄ Ψαλμός (50)

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου... (βλ. σ. 86).

(Τέλος τῶν Περιπτώσεων I καὶ II)

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες⁸⁶ λέγομεν τὸν τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως κανόνα¹²⁵ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Ὑγρὰν διοδεύσας» (βλ. σ. 145) εἰς δ΄, καὶ τοῦ Μηναίου εἰς δ΄ (ἐὰν ἔχει δύο κανόνες ὁ Ἅγιος ἢ ἐὰν εἶναι δύο οἱ Ἅγιοι, εἰς δ΄ καὶ δ΄).

Μόνον ἐν ταῖς ἐορταῖς τοῦ Ἀπ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (26/9), Ἀγ. Δημητρίου (26/10), Ἀπ. Ἀνδρέου (30/11), Ἀγ. Νικολάου (6/12), Συλλήψεως Ἀγ. Ἄννης (9/12), Ἀγ. Τριῶν Ἱεραρχῶν (30/1), Γενέσιον τοῦ Προδρόμου (24/6), τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων (29, 30/6), τῆς Καταθέσεως τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Παναγίας (2/7), Ἀγ. Παντελεήμονος (27/7), τῆς Προόδου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (1/8), καὶ τῆς καταθέσεως τῆς τιμίας Ζώνης τῆς Παναγίας (31/8),

¹²⁴ Περίπτωσις **η´**×, βλ. σ. 28 κ. ἐ., καὶ ὑποσ. 14.

¹²⁵ βλ. [TME, σ. 21].

δὲν λέγεται ὁ τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως, ἀλλὰ λέγονται πάντες οἱ κανόνες ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς δ' ἕκαστος)¹²⁶.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια⁸⁸, πλὴν τῶν εἰρμῶν, βλέπε εἰς σ. 177.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

Ὠδὴ α'.

ὁ κανὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου^(σ. 145) **μὲ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ'**,

ὁ κανὼν τοῦ Ἀγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου) **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ'**¹²⁷,
ὁ ἕτερος κανὼν (ἐὰν ὑπάρχει), **εἰς δ'**, **ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.**

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς ᾠδὲς τῶν κανόνων (ἢ καὶ μόνον τὶς α' - ζ' ᾠδές), καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλεται ἐνταῦθα¹²⁸ ὁ εἰρμὸς τῆς α' ᾠδῆς τῶν Καταβασιῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ὠδὴ γ'.

ὁ κανὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου^(σ. 145) **μὲ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ'**,

ὁ κανὼν τοῦ Ἀγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου) **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ'**,
ὁ ἕτερος κανὼν (ἐὰν ὑπάρχει), **εἰς δ'**, **ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.**

¹²⁶ Δὲν εἶναι ἀνάγκη ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου νὰ εἶναι ὁμόηχος τοῦ Ἀγίου, διότι αὐτὴ ἡ λογικὴ θὰ ἀπαιτοῦσε ὅλοι οἱ κανόνες νὰ εἶναι ὁμόηχοι, βλ. [ΤΟΕ, σ. 136].

¹²⁷ Κατὰ τὴν ἀκρίβειαν, ὁ κανὼν Ἀγίου «ἐορταζομένου εἰς η'» λέγεται εἰς η' (ἂν εἶναι δύο οἱ κανόνες εἰς δ' καὶ δ'), ἀλλὰ ὡς προείπαμε τό ΤΜΕ ἐθέσπισε ὅλους τοὺς κανόνες νὰ λέγονται εἰς δ'.

¹²⁸ Οἱ Καταβασίαι εἴθισται ὅπως λέγονται «μαζεμένες» αἱ α'-η' ᾠδαὶ πρὸ τῆς Τιμιωτέρας. Ἡ ἀκρίβεια ὅμως θέλει τὶς Καταβασίαι στὴν οἰκεία των θέσιν, ὅπως καὶ τοὺς Εἰρμούς τῶν γ', στ', η' καὶ θ' ᾠδῶν, ποὺ ψάλλονται σὲ Ἀγίους μὴ ἐορταζομένους ἢ ἐορταζομένους εἰς ζ', ὅπως καὶ διατάσσεται ἀρχαιοθὲν (ἀκόμη) εἰς τὰ Μηναιῖα. — Ἀκόμη καὶ ἂν ψάλλεις μόνο τὶς α'-στ' ᾠδές, δύνασαι ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν νὰ πεῖς τοὺς ἀντίστοιχους Εἰρμούς τῶν Καταβασιῶν μετὰ ἀπὸ κάθε ᾠδὴν, ἀλλὰ μετὰ τὸ Συναξάριον λέγε μαζὶ τοὺς Εἰρμούς τῶν ζ' καὶ η' ᾠδῶν τῶν Καταβασιῶν.

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς ᾠδὲς τῶν κανόνων (ἢ καὶ μόνον τὶς α´ - ζ´ ᾠδές), καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλεται ἐνταῦθα¹²⁸ ὁ εἰρμὸς τῆς γ´ ᾠδῆς τῶν Καταβασιῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»).

Ἐτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁶.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἶναι συμψαλμώδησις ἀκολουθιῶν δύο Ἁγίων, τὸ Κοντάκιον τοῦ δευτέρου Ἁγίου ἀναγινώσκεται ἐνθάδε πρὸ τῶν Μεσῳδίων Καθισμάτων.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσῳδία Καθίσματα** (μὲ Δόξα, Καὶ νῦν), ἥτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ´ ᾠδὴν.

Εἴτα⁹¹, ὁμοίως μὲ τὶς προαναφερθεῖσες, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ´, ε´ ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς ᾠδὲς τῶν κανόνων (ἢ καὶ μόνον τὶς α´ - ζ´ ᾠδές), καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλονται μετὰ ἀπὸ κάθε ᾠδῆς¹²⁸, καὶ οἱ ἀντίστοιχοι εἰρμοὶ τῶν δ´ καὶ ε´ ᾠδῶν τῶν Καταβασιῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν καὶ δεξιὸν χορόν ἀντίστοιχα.

Ἡ ζ' ᾠδὴ τῶν κανόνων, οὕτω·

Ὡδὴ ζ'.

ὁ κανὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου^(σ. 145) με τὸν εἰρμόν αὐτοῦ, εἰς δ',

ὁ κανὼν τοῦ Ἀγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου) ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ',
ὁ ἕτερος κανὼν (ἐὰν ὑπάρχει), εἰς δ', ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς ᾠδὲς τῶν κανόνων (ἢ καὶ μόνον τὶς α' - ζ' ᾠδὲς), καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλεται ἐνταῦθα¹²⁸ ὁ εἰρμός τῆς ζ' ᾠδῆς τῶν Καταβασιῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον** καὶ ὁ Οἶκος τοῦ Ἀγίου ἐκ τοῦ Μηναίου.

Εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ **Συναξάριον τοῦ Μηναίου**.

[Εἶτα⁹⁴, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ ζ', ἡ' ᾠδαὶ⁹⁵ τῶν κανόνων.

Ἐὰν ψάλλεις ὅλες τὶς ᾠδὲς τῶν κανόνων, καὶ ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, ψάλλονται μετὰ ἀπὸ κάθε ᾠδῆς¹²⁸, καὶ οἱ ἀντίστοιχοι εἰρμοὶ τῶν ζ' καὶ η'¹²⁹ ᾠδῶν τῶν Καταβασιῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀπὸ τὸν δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν χορὸν ἀντίστοιχα.

Ἐὰν ὁμῶς ἔψαλλες μόνον τὶς α' - ζ' ᾠδὲς μετὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν Καταβασιῶν, τότε ψάλλε ἐνταῦθα τοὺς εἰρμούς τῶν ζ' καὶ η'¹²⁹ ᾠδῶν τῶν Καταβασιῶν.

Εἰ δὲ μή·]

¹²⁹ Μετὰ τοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον».

Εἶτα ψάλλονται ὁμοῦ αἱ **Καταβασίαι** (α'-η' ᾠδαί) τῆς περιόδου (βλ. σ. 151, καὶ εἰς τὸ Μηναῖον).

Εὐθύς, μετὰ τὰς Καταβασίας, ἡ Τιμιωτέρα·

Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἐνάτη

Ὠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)

Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεύς·

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες, μεγαλύνωμεν.**

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέ-
ραν» (Ὠδὴ θ' τῆς Θεοτόκου), εἰς τὸν ἦχον τοῦ τελευταίου ψαλ-
λέντος κανόνος⁹⁶.

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε
τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγ-
κρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν,
τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β'. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐ-
τοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ
ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φο-
βουμένοις Αὐτόν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν
ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ς'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παίδος Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τῶν Καταβασιῶν, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ἄξιόν ἐστιν, δὲν λέγεται ὅταν λέγονται καταβασίαι, ἀλλ' εὐθύς·

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν⁹⁷, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἶτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια μετὰ τοῦ Θεοτοκίου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Αἶνοι

Ψάλλομεν τοὺς Αἶνους εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν·

Ψαλμός ρμη´ (148)

Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρο καὶ τὸ φῶς.

*Αἰνεῖτε Αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπὲρ-
ράνω τῶν οὐρανῶν... (βλ. σ. 66, **μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν
Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ, ἐὰν ψάλλομεν δ´ στιχηρά**¹³⁰)]*.

**Ἰστῶμεν στίχους δ´¹³⁰ καὶ ψάλλομεν τὰ Στιχηρὰ τῶν Αἶ-
νων** ἐκ τοῦ Μηναίου (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α´. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β´. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν ἦχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Στίχ. γ´. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτόν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ.

Στίχ. δ´. Αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτόν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δόξα, τὸ ιδιόμελον Δοξαστικὸν τοῦ Ἁγίου.

¹³⁰ Ἐὰν δὲ τύχωσι δύο Ἅγιοι ἔχοντες αἶνους, ἰστῶμεν **στίχους ς´** (ἀπὸ τοῦ «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον», εἶτα «**Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ**», βλ. σ. 67), καὶ τοὺς ὑπολοίπους δ´ στίχους (ὡς ἄνω), καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ τοῦ ἐνὸς γ´ καὶ τοῦ ἑτέρου γ´.

Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ κείμενον ὁμόηχον Θεοτοκίον¹³¹, ἢ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ δεδήλωται.

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται ἡ Μεγάλη Δοξολογία·

Μεγάλη Δοξολογία

Δόξα Σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν.

Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.

Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου.

Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου (**ἐκ γ'**).

¹³¹ Γιὰ τὰ συνήθη ψαλλόμενα εἰς τὸ «Καὶ νῦν» Θεοτοκία, βλ. σ. 171.

Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν Σοι.

Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου.

Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὁψόμεθα φῶς.

Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε.

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἄγιος Ἰσχυρός, Ἄγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (ἐκ γ΄).

Δόξα.

Καὶ νῦν.

Ἄγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἶτα ψάλλεται ἰσχυροτέρα φωνῇ·

Ἄγιος ὁ Θεός.

Ἄγιος Ἰσχυρός.

Ἄγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἐὰν ὑπάρχει **Ἀρτοκλασία**, μετὰ τὴν Μεγάλην Δοξολογίαν εὐλογοῦνται οἱ ἄρτοι (βλ. σ. 199), καὶ εἶτα λέγεται τὸ Ἀπολυτίκιον.

Ἀπολυτίκια

Τὸ Ἀπολυτίκιον, Δόξα, καὶ νῦν, τό α΄ Θεοτοκίον ὁμώηχον τοῦ Ἀπολυτικίου, σ. 137.

Σύμφωνα μὲ τὸ [TME, σσ. 57-58], ψαλλομένης τῆς Μεγάλης Δοξολογίας, γίνεται **μυστικῶς**¹¹⁶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Ὁρθρου (ἢ Ἐκτενῆς Δέησις «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός...», ἢ Δέησις ἥτοι τὰ Πληρωτικά, κτλ.) ὑπὸ τοῦ διακόνου καὶ τοῦ ἱερέως.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία.

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας**(Ἅγιος πλήρως ἐορταζόμενος)**

Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί σύμφωνα με τὸ [ΤΜΕ]¹³², ἢ κατὰ νεωτέρα συνήθεια, τὰ **Ἀντίφωνα** «Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον»¹³³.

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός,... .

Μετὰ τὴν εἴσοδον· τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Μηναίου¹⁰⁶, καὶ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκια· [τοῦ Ἁγίου, καὶ] τὸ τῆς περιόδου.

Τρισάγιον, Προκείμενον τοῦ Ἁγίου. **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τοῦ Ἁγίου¹³⁴.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν· τοῦ Ἁγίου.

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς.

¹³² Σύμφωνα με τὸ ΤΜΕ, π.χ. [ΤΜΕ 26/9, σ. 83, 26/10, σ. 89, 8/11, σ. 93, κ.ά.]. Ἰστώμεν στίχους η', καὶ ψάλλομεν δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς καὶ δ' ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ Ἁγίου (μετὰ τῶν Θεοτοκίων)· ἐὰν συνεορτάζεται καὶ ἕτερος Ἅγιος τοῦλάχιστον εἰς ζ', τότε δ' ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ πρώτου Ἁγίου, καὶ δ' ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ ἑτέρου Ἁγίου (μετὰ τῶν Θεοτοκίων), πρβλ. [ΤΓΡ, σ. 201].

¹³³ πρβλ. [ΕΓΚ, σ. 90], [ΕΚΠ, σ. 174]· **τό δέ ΤΜΕ ἀναφέρει μόνο Τυπικά-Μακαρισμούς γιὰ πλήρως ἐορταζομένους Ἁγίους.**

¹³⁴ Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σ. 201], **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Ἁγίου (βλέπε ἐπίσης [ΑΤ, σ. 45, ὑποσ. 37]).

Προεόρτια ἢ Μεθέορτα (μὲ Ἅγιον εἰς ζ')

ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος εἰς ζ'¹³⁵ (ἥτοι ἡμιορταζόμενος)

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ **Θεὸς Κύριος**, ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ^{136, 78}.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

¹³⁵ Σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ εἰς τὰ καθημερινὰ προεόρτια / μεθέορτα. Ἡ διάταξις εἶναι ἴδια μὲ τὴν ἀντίστοιχη τοῦ μὴ ἐορταζομένου Ἁγίου [ΤΕ (τ.Α'), σ. 109], [ΤΟΕ, σ. 149], μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι λέγεται Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου (Ἅγιος εἰς ζ').

¹³⁶ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [ΤΜΕ, σ. 16]. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

Ἀπολυτίκια

Ἐν τοῖς προεορτίοις τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανείων [ΜΒ, κ' Δεκ.], [ΤΟΕ σ. 150], [ΤΓΡ, σ. 223].

Ἀπολυτίκιον τὸ Προεόρτιον.

Δόξα, τοῦ Ἁγίου,

Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον.

Εἰς κάθε ἄλλην περίπτωσιν·

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου¹³⁷,

Δόξα, τὸ αὐτό¹³⁸,

Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.173) (εἰς στάσεις γ' ⁸²)]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («**Αἵτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, ...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ Καθίσματα τῆς προεορτίου ἢ μεθεόρτου ἡμέρας ὡς ἐν τῷ **Μηναίῳ**¹³⁹ (μετὰ Δόξα, Καὶ νῦν· ἐὰν εἶναι ἕν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

¹³⁷ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ **Πεντηκοσταρίῳ**, α. ὡσαύτως, ἐν τῇ ἐβδομάδι τοῦ Θωμᾶ καὶ τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, β. ἐν τῇ ἐβδομάδι τῶν Μυροφόρων, Ὁ εὐσχήμων, Ὅτε κατῆλθες, Δόξα, τοῦ Ἁγίου, Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις, γ. ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἥχου, Δόξα, τοῦ Ἁγίου, Καὶ νῦν, α' Θεοτοκίον ὁμόηχον τοῦ Ἁγίου, βλ. [ΤΓΡ, σ. 841].

¹³⁸ Ἐὰν εἶναι καὶ δεύτερος Ἅγιος (στὴν Ἀκολουθία) ποὺ λέγεται τὸ Ἀπολυτίκιόν του, Δόξα, τοῦ ἑτέρου Ἁγίου.

¹³⁹ Ἡ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν).

[Ἡ β' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ.173) (εἰς στάσεις γ' ⁸²), καὶ «Αἵτησις» μετ' ἐκφώνησιν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν).

Ν' Ψαλμός (50)

Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τὴν Τρίτην πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»¹⁴⁰ πρὸ τοῦ Ν' Ψαλμοῦ.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν' Ψαλμός (χῦμα), σ. 58.

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισόν με. ... (σ. 58).

Εἶτα οἱ Κανόνες.

¹⁴⁰ **Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι**, προσκυνήσωμεν Ἁγίον Κύριον Ἰησοῦν, τὸν μόνον ἀναμάρτητον. Τὸν Σταυρόν Σου, Χριστέ, προσκυνοῦμεν καὶ τὴν ἀγίαν Σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν· Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, ἐκτὸς Σοῦ ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά Σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγίαν Ἀνάστασιν· ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Διαπαντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον ὑμνοῦμεν τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ. Σταυρόν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς, θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες λέγομεν μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου¹⁴¹.

Πρῶτον λέγομεν τὸν Κανόνα τὸν προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς σὲ μεθεόρτα, καὶ δεύτερον λέγομεν τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀγίου ἐκ τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνες, ψάλλονται καὶ οἱ δύο (τρεῖς τὸ σύνολον).

Ἄν ἡ Ἑορτὴ καθ' αὐτὴ ἔχει δύο Κανόνες, ἐν τοῖς μεθεόρτοις λέγεται ἀνὰ εἷς καθ' ἐκάστην ἐναλλάξ.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

Ὠδὴ α΄.

ὁ πρῶτος κανὼν **μέ τὸν εἰρμόν αὐτοῦ, εἰς δ΄,**
ὁ δεύτερος κανὼν **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,**
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν (ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει δύο) **εἰς δ΄,**
ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.

Ὠδὴ γ΄.

ὁ πρῶτος κανὼν **μέ τὸν εἰρμόν αὐτοῦ, εἰς δ΄,**
ὁ δεύτερος κανὼν, **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,**
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν (ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει δύο) **εἰς δ΄,**
ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ,

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ΄ ὠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, ...

¹⁴¹ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρῶτα τῆς Ἑορτῆς ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου (μέ στίχον· Δόξα τῇ ἀγίᾳ Ἀναστάσει Σου, Κύριε), καὶ μετὰ τοῦ Ἀγίου ἐκ τοῦ Μηναίου, ἢ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διατάσσεται.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχει Κοντάκιον (καὶ Οἶκον) τοῦ Ἁγίου, ἀναγινώσκεται τοῦ Ἁγίου μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν, καὶ τὸ **Κοντάκιον** τῆς Ἑορτῆς¹⁴² ἐνταῦθα, πρὸ τῶν Μεσῳδίων Καθισμάτων¹⁴³.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσῳδία Καθίσματα** (μετ' Δόξα, Καὶ νῦν), ἥτοι τὰ Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ¹⁴⁴ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν (ἐὰν εἶναι ἓν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

Εἴτα⁹¹, ὁμοίως μετ' αἱ προαναφερθεῖσαι, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ', ε' ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ἡ ζ' ᾠδὴ τῶν κανόνων, καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης,

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον** καὶ ὁ **Οἶκος** τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου¹⁴³. Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς (σὲ μεθέορτα).

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τό· **Συναξάριον τοῦ Μηναίου**.

¹⁴² Ἑορτὴ ἐννοεῖται στὸ Πεντηκοστάριον ἢ προηγούμενη Κυριακὴ ἢ Ἑορτή.

¹⁴³ Πρβλ. Μηναῖον ιβ' Αὐγούστου [MB], καὶ [ΤΓΡ, σσ. 225, 843]. Ἐὰν εἶναι δύο Ἅγιοι, ἔχοντες ἴδιον Κοντάκιον ἕκαστος, τότε πρὸ τῶν Μεσῳδίων Καθισμάτων, λέγομεν τὸ Κοντάκιον τῆς Ἑορτῆς καὶ τοῦ ἐνὸς Ἁγίου, καὶ μετὰ τὴν ζ' ᾠδὴν τοῦ ἐτέρου Ἁγίου (βλ. ιβ' Αὐγούστου, [MB, σ. 61]). Σύμφωνα μετ' αὐτό [ΤΑΣ(2010), σ. 536, Κεφ. ΞΗ']: «ἐὰν τύχωσιν εἰς τὰ προεόρτια καὶ μεθέορτα δύο Ἅγιοι ἔχοντες Κοντάκια δύο, λέγονται τὸ πρῶτον ἀπὸ τρίτης ᾠδῆς, καὶ τὸ ἕτερον, ἀφ' ἑκτῆς. Τὸ δὲ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς καταλιμπάνεται».

¹⁴⁴ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, Καὶ νῦν, ἐν τῆς Ἑορτῆς¹⁴².

Σημείωσις. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τοῦ Μηναίου δὲν εἶναι ἐορταζόμενος εἰς η' (πλήρως ἐορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἐορταζόμενος)· λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμούς τῶν γ', ς', η' καὶ θ' ᾠδῶν, εἰς τὴν οἰκείαν τῶν θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

[Εἶτα⁹⁴, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ ς', η' ᾠδαὶ⁹⁵ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἶρμος τῆς η' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἑνάτη

Ὠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεὺς·

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες, μεγαλύνωμεν.**

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέραν» (Ὠδὴ θ' τῆς Θεοτόκου) εἰς στίχους ς' ὡς εἴθισται, εἰς τὸν ἥχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας⁹⁶ (ψάλλοντας τὴν Τιμιωτέραν μετὰ ἀπὸ κάθε στίχον).

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β'. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν.

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Στίχ. ζ'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Εὐθὺς τὸ Ἄξιόν ἐστιν (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος)·

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σε μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι Σε αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἴτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ¹⁴⁵.

Αἶνοι

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις εἰς τοὺς Αἶνους:

Α'. Ἐὰν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἶνων εἰς τὸ Μηναῖον.

Β'. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἶνων εἰς τὸ Μηναῖον.

Α'.

Ἐὰν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἶνων εἰς τὸ Μηναῖον¹⁴⁶ (ὑπάρχουν μόνον εἰς τὰ προεόρτια καὶ μεθέορτα τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ εἰς τὰ προεόρτια τῶν Θεοφανείων), ψάλλομεν τοὺς Αἶνους εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν.

Ψαλμός ρμη' (148)

Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη... (βλ. σ. 66, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ)].

¹⁴⁵ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ **Πεντηκοσταρίῳ**· ἑξαποστειλάριον τοῦ Μηναίου καὶ τῆς Ἑορτῆς¹⁴² (ἁπαξ), καὶ ἐὰν οὐκ ἔχει τὸ Μηναῖον, ἑξαποστειλάριον τῆς Ἑορτῆς¹⁴² (δύς), [ΤΓΡ, σ. 843] (βλ. καὶ τὸ Μηναῖον).

¹⁴⁶ Εἰς τὸ Πεντηκοστάριον (ἐὰν τύχει ἐν τῷ **Πεντηκοσταρίῳ**)· ψάλλονται οἱ Αἶνοι μετὰ τῶν στιχηρῶν, καὶ τῶν Δοξαστικῶν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ μικρὰ Δοξολογία.

Ἰστῶμεν στίχους δ' ¹⁴⁷ καὶ ψάλλομεν τὰ Στιχηρὰ τῶν Αἵνων ἐκ τοῦ Μηναιίου ¹⁴⁸ (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δοξαστικά, ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ ¹⁴⁹.

Β'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἵνων εἰς τὸ Μηναιῖον, ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ Αἵνοι, ἄνευ στιχηρῶν·

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.... (συνέχεια εἰς τὴν σ. 66).

Εἶτα, Δόξα. Καὶ νῦν.

Τέλος τῶν περιπτώσεων τῶν Αἵνων.

¹⁴⁷ Πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, π.χ. τοῦ Ἁγίου Πρωτομάρτυρος Στεφάνου (27/12), ὅπου σύμφωνα μετ' τὸ Μηναιῖον ἰστῶμεν στίχους ζ'.

¹⁴⁸ Ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, [ΤΓΡ, σ. 843].

¹⁴⁹ Ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Ἐὰν ἡ Ἀκολουθία ἐν τῷ Μηναίῳ ἔχει **Μεγάλην Δοξολογίαν**¹⁵⁰, ψάλλε εὐθὺς τὴν Μεγάλην Δοξολογίαν (σ. 78), καὶ μετ' αὐτήν, συνέχισε παρακάτω εἰς τὰ **Ἀπολυτίκια**, σ. 109. Εἰ δέ μή·

Εὐθὺς ἡ **μικρὰ Δοξολογία**.

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη... (χῦμα, βλ. σ. 68).

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἤτοι τὰ «Πληρωτικά» (βλ. σ. 69), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν

Καὶ ψάλλονται τὰ Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν μετὰ τῶν Δοξαστικῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ¹⁴⁹ (ἐὰν δὲν ἔχει τὸ Μηναῖον στίχους, βλ. σ. 71).

¹⁵⁰ Εἰς τὰ Μηναιῖα ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου [MB], εἰς τὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα μετὰ Ἁγίου ἐορταζομένου εἰς ζ', ὑπάρχει πάντα Μικρὰ Δοξολογία, βλ. σ. 34.

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον

Εἶτα, ὁ ἱερεύς·

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρωὶ τὸ ἑλέός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ Τρισάγιον (βλ. σ. 73).

Ὁ ἱερεύς· Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπολυτίκια

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου.

Δόξα, Καὶ νῦν, Ἀπολυτίκιον τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία.

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας

(Προεόρτια/Μεθέορτα μετ' Ἁγίων ἡμιορταζόμενον)

[Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί¹⁵¹, ἢ], τὰ συνήθη Ἀντίφωνα «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»¹⁵².

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν¹⁵³..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ... (ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, πλὴν τῶν μεθεόρτων τῶν Δε-

¹⁵¹ Ἰστώμεν στίχους η', καὶ ψάλλομεν δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ ψαλλέντος κανόνος τῆς ἐορτῆς, καὶ δ' ἐκ τῆς ζ' ᾠδῆς τοῦ Ἁγίου [ΤΓΡ, σσ. 226, 844].

¹⁵² Ἐν μεθεόρτοις, τὰ ἀντίφωνα τῆς Ἑορτῆς [ΤΜΕ, σ. 49, καὶ ὑποσ. 3] ἅτινα ζῆτει εἰς τὸ Μηναιὸν εἰς τὴν κύριαν ἡμέραν τῆς Ἑορτῆς, ἢ τὰ συνήθη «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι».

¹⁵³ Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Πεντηκοστῆς, κατ' ἐξαίρεσιν, Εἰσοδικόν τὸ τῆς Ἑορτῆς [ΤΓΡ, σ. 872].

σποτικῶν Ἑορτῶν, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς, ὅπου λέγεται μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς Ἑορτῆς, καὶ πλὴν τῆς περιόδου τοῦ Πάσχα ὅπου λέγεται μετὰ τοῦ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν).

Μετὰ τὴν εἴσοδον· Ἀπολυτίκια τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς (ἐν μεθεόρτοις), τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου, καὶ τοῦ Ἀγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκια· [τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου, καὶ] τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

Τρισάγιον, Προκείμενον τῆς ἡμέρας (ἢ τοῦ Ἀγίου). **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας (ἢ τοῦ Ἀγίου)¹⁵⁴ ἢ ὡς ἐν τῷ Τυπικῷ ὁρίζεται¹⁵⁵.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν¹⁵⁶· τῆς ἡμέρας (ἐν Σαββάτῳ· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι) (ἢ τοῦ Ἀγίου)¹⁵⁷.

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς, πλὴν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἀποδόσεως πού λέγεται τὸ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἀπὸ τῆς ἐορτῆς τῆς Ἀναλήψεως μέχρι τῆς ἀποδόσεώς της πού λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, βλ. σ. 75.

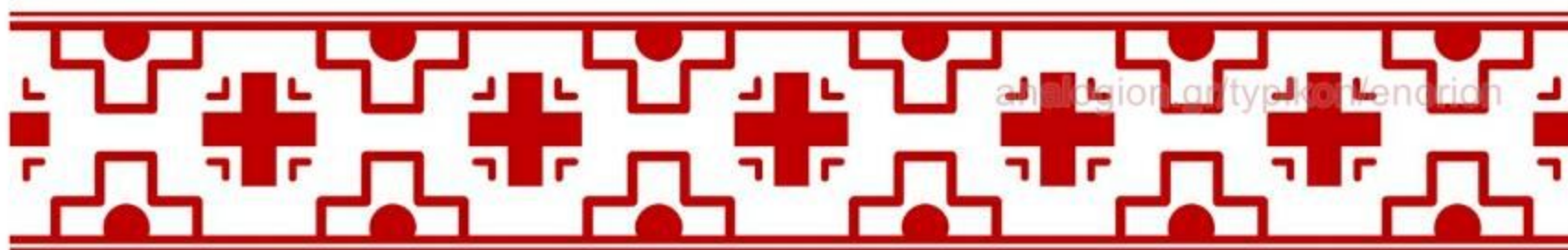

¹⁵⁴ Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σσ. 227-228]· Προκείμενον τοῦ Ἀγίου. **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Ἀγίου.

¹⁵⁵ Εἰς ὅσες ὁμως ἡμέρες ὑπάρχουν **προεόρτια ἢ μεθεόρτια Εὐαγγέλια** (βλ. ἐπίσης τὸ βιβλίον τοῦ Ἀποστόλου), τότε ὡς ἐν τῷ Τυπικῷ ὁρίζεται.

¹⁵⁶ Ὅρισμένοι εὐλαβεῖς ἱερεῖς ἔχουν τὴν παράτυπη συνήθεια εἰς τὰ μεθεόρτια, νὰ λένε στὸν ἱεροψάλτη νὰ πεῖ Καταβασίες τὴν ὥρα τοῦ Κοινωνικοῦ, ὅπερ ἄτοπον (σὺν ὅτι δὲν λέγονται Καταβασίες εἰς τὴν σημερινὴν τυπικὴν διάταξιν).

¹⁵⁷ Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σ. 227], Κοινωνικὸν μόνον τοῦ Ἀγίου.

Προεόρτια ἢ Μεθέορτα (μὲ Ἅγιον εἰς η')

ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος εἰς η' (ἥτοι πλήρως ἐορταζόμενος)

Αὕτη ἡ περίπτωσις ἀπαντᾷ ἐλάχιστες φορές εἰς τὸν χρόνον, βλ. τὸν Πίνακα Μηνολογίου εἰς τὸ ἀντίστοιχον κεφάλαιον σ. 34.

Ἡ τυπικὴ διάταξις εἶναι ὁμοία μὲ τὰ προεόρτια/μεθέορτα¹⁵⁸ μὲ Ἅγιον ἐορταζόμενον εἰς ζ' (σ. 99), μὲ τὶς ἐξῆς διαφορές:

α'. Καθίσματα· Κάθισμα τοῦ Ἀγίου, καὶ τῆς Ἑορτῆς.

β'. Ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἰς τὸ Μηναῖον ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου (**η'**, **η'•**, **η'⦿**), τότε μετὰ τὰ **Καθίσματα**, πηγαινέ εἰς τὴν σ. 84¹⁵⁹, καὶ εἰς τοὺς **Κανόνες** ἐπάνελθε εἰς σ. 102 (ἐὰν ἡ ἀκολουθία εἰς τὸ Μηναῖον δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου (**η'×**), τότε δὲν ὑπάρχει διαφορὰ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον).

γ'. Μὴ ψάλλεις τοὺς Εἵρμους τῶν γ', ζ', η', θ' ᾠδῶν (καὶ τὸ Ἀξιὸν ἐστίν), ἀλλὰ ψάλλε τὶς **Καταβασίες** τῆς περιόδου εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν των ὡς εἰς τὴν διάταξιν τῆς εἰς η' ἀκολουθίας τῆς σ. 81 (Καταβασίες βλέπε εἰς σ. 151).

δ'. Στιχηρὰ Αἵνων ὑπάρχουν εἰς τὸ Μηναῖον, Δόξα τοῦ Ἀγίου, Καὶ νῦν τῆς Ἑορτῆς, καὶ **Μεγάλη Δοξολογία**.

ε'. Ἐν τῇ **Θείᾳ Λειτουργίᾳ**· ἐὰν βάλεις **Τυπικὰ καὶ Μακαρισμούς**, εἰς τοὺς Μακαρισμοὺς τροπάρια: δ' καὶ δ', ἐκ τῆς γ'

¹⁵⁸ Σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ εἰς τὰ καθημερινὰ προεόρτια/μεθέορτα.

¹⁵⁹ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ **Πεντηκοσταρίῳ**, ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τὴν Τρίτην πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκεται τὸ «**Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι**» πρὸ τοῦ Ν' Ψαλμοῦ.

καὶ ζ' ὥδῃς τοῦ Ἁγίου ἀντίστοιχα¹⁶⁰, εἰδάλλως τὰ Ἀντίφωνα «Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον»¹⁶¹.

στ'. Απόστολος καὶ Εὐαγγέλιον· τοῦ Ἁγίου ἢ ὡς ἐν τῷ Τυπικῷ ὁρίζεται¹⁵⁵.

Ἅγιος Πορφύριος

Μιὰ φορὰ μοῦ εἶπε: «Νὰ προσέχεις γιὰ νὰ γίνεις καλύτερος». Τότε τὸν ρώτησα: Τὶ νὰ κάνω Παππούλη μου γιὰ νὰ γίνω καλύτερος; Καὶ μοῦ εἶπε: «Νὰ προσεύχεσαι συνέχεια νοερῶς. Νὰ ἀγαπᾷς τὸ Χριστό, νὰ ἀγαπᾷς τοὺς ἀνθρώπους, νὰ μὴ λές γιὰ τοὺς ἄλλους, νὰ πηγαίνεις τακτικὰ στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ διαβάζεις τὸ Εὐαγγέλιο γιὰ νὰ σὲ φωτίσει ὁ Θεός».

[Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν Γέροντα Πορφύριο, Ἀναστ. Σ. Τζαβάρα, σ. 117]

Ἐπαναλαμβάνοντας τὸ Ψαλτήρι καὶ τοὺς Κανόνας, ἔμαθα γράμματα καὶ ὄχι γράμματα αὐτὰ τὰ [σχολικά]... Τὶς συμβουλές ποὺ λέω, ἀπὸ κεῖ τὶς ἔχω μάθει. Ἀπὸ τοὺς κανόνας τῶν Ἁγίων, τῶν Ὁσίων, ποὺ ἔχει φτειάξει ὁ Θεοφάνης, ὁ ἄλλος μοναχός, καὶ οἱ διάφοροι ἅγιοι. Δηλαδή αὐτοὶ ἐγκωμιάζαν τὸν ἅγιο, ποὺ ἤξεραν τὰ βιώματα τὰ δικά τους πάνω στὸ θέμα καὶ λένε τρόπους, πάρα πολλοὺς τρόπους. Νὰ διαβάζετε τοὺς ἁγίους τοῦ χρόνου, ὅλου τοῦ χρόνου, μὲ ἐνδιαφέρον.

[Ἅγ. Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης, Θὰ σᾶς πῶ..., σ. 158]

¹⁶⁰ [ΤΓΡ, σ. 226].

¹⁶¹ Ἐν μεθεόρτοις, τὰ ἀντίφωνα τῆς Ἑορτῆς.

Τάξις Ἀρχιερατικῆς Χοροστασίας

Α. «Γεροντικά»

Ὁ Ἀρχιερεὺς στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου λέγει τὰ «Γεροντικά» (ἀντιστοίχως, ἐὰν χοροστατεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς Ἀκολουθίας, ἢ ἔρθει καθ' ἣν ὥραν ἀναγινώσκεται τὸ Συναξάριον), τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ ἐξῆς·

Βασιλεῦ Οὐράνιε

Ἐξάψαλμος

(*Εὐλογητάρια, Ἀναβαθμοί, Πᾶσα πνοή πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου*)¹⁶²

Ἀνάστασιν Χριστοῦ (ὅταν ἀναγινώσκεται)

Ν΄ Ψαλμός (ὅταν ἀναγινώσκεται)

Καταβασίαι¹⁶³ (ἐὰν ἔχει ἡ ἀκολουθία· ψάλλει ὡς α')

Τιμιωτέρα, θ' Ὠδὴ, Καταβασία θ' Ὠδῆς (ψάλλει ὡς α')

Ἐξαποστειλάρια/Φωταγωγικά (ψάλλει ὡς α')

(*ἐὰν ἔχει ἡ ἀκολουθία·*

Σοὶ δόξα πρέπει... Μικρὰ Δοξολογία

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι

Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεός [ἢ τό· Ἐπουράνιε Βασιλεῦ])

Β. Λήψις «Καιροῦ»

Μέλλων ὁ Ἀρχιερεὺς νὰ λειτουργήσῃ, λαμβάνει «Καιρόν» (ἥτοι χρόνον), γιὰ μίαν ἐνδιάτακτη προσευχή.

α'. Ἐὰν ὁ Ἀρχιερεὺς λάβῃ **Καιρόν μετὰ τοὺς Αἶνους**, μετὰ τὸ «Αἰνεῖτε Αὐτόν», ψάλλεται ἀργὰ τὸ «**Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρ-**

¹⁶² Εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς συνήθως, [ΑΤ, σ. 65].

¹⁶³ Οἱ Καταβασίαι κανονικά, δὲν εἶναι «γεροντικές» (ὅταν φυσικὰ ἐλέγοντο εἰς τὴν θέσιν των, στὸ τέλος τῶν ᾠδῶν), ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Καταβασία τῆς θ' ᾠδῆς, [ΑΤ, σ. 26].

χιερέα». Μετὰ τὸ τέλος τοῦ Καιροῦ, ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαόν, καὶ ὁ β' Χορὸς ψάλλει «Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα»¹⁶⁴. Ὁ Ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται στὸ Ἱερόν, **ἐνδύεται**¹⁶⁶ τὴν στολήν του, καὶ ἐξέρχεται ψαλλομένης τῆς Μεγάλης Δοξολογίας.

β'. Ἐὰν ὁ Ἀρχιερεὺς λάβει **Καιρὸν μετὰ τὸ τέλος τῆς Δοξολογίας** (μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθρου)¹⁶⁵, ψάλλεται ἀργὰ τὸ «**Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα**». **Ἐνδυομένου** τοῦ Ἀρχιερέως ἐκτὸς τοῦ Βήματος¹⁶⁶, ὁ Χορὸς ψάλλει τὸ «**Ἄνωθεν οἱ Προφηταὶ**» ἢ τὸ «**Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου**». Εἰς τὸ τέλος εὐλογεῖ τὸν λαόν, καὶ ὁ β' Χορὸς ψάλλει «Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα».

Γ. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα

Ὅταν ὁ Ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαόν,

α. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀκολουθίας,

β. Πρὸ τῶν Καταβασιῶν (ἐὰν τότε ποιήσει εἴσοδο),

γ. Ἐὰν ψάλλεται ὁ Ν' Ψαλμός, στὸν ἀσπασμὸν τοῦ Εὐαγγελίου (στὸ «Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν...» ποὺ ψάλλεται ἀργόν),

δ. Εἰς τὸ τέλος τῆς λήψεως τοῦ «Καιροῦ», ὡς ἀνωτέρω ἀνελύθη, ἢ

ε. ἐὰν δὲν λάβει «Καιρόν», καὶ ὑπάρξει ἀσπασμὸς τῶν εἰκόνων μετὰ τὸν ἀσπασμὸν τῶν εἰκόνων τῶν Διπτύχων¹⁶⁷, ψαλλομένου ὑπὸ τοῦ β' Χοροῦ τοῦ ἀργοῦ «Αἰνεῖτε»¹⁶⁸.

¹⁶⁴ Μετὰ τὸ τέλος τοῦ «Τὸν Δεσπότην», οἱ Χοροὶ συνεχίζουν μετὰ τὴν Στιχολογίαν, καὶ τὰ Στιχηρὰ τῶν Αἵνων.

¹⁶⁵ Συνήθως εἰς πανηγυρικὰς Λειτουργίας, καὶ εἰς Ἀκολουθίας χωρὶς Στιχηρὰ Αἵνων.

¹⁶⁶ Κατὰ ἄλλην διάταξιν, ὁ Ἀρχιερεὺς λαμβάνει «**Καιρόν**» ὡς εἰς τό α'. ἐξετέθη, ἐπανέρχεται στὸν θρόνον, καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας κατέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ Σωλέα διὰ τὴν **ἐνδυσιν** τῆς στολῆς αὐτοῦ, [ΤΑΡ, σ. 40].

¹⁶⁷ βλ. [ΤΔΠΝ, σ. 449].

¹⁶⁸ πρβλ. [ΑΤ, σσ. 82-83]. Στὴν ἀγιορείτικὴν τάξιν ἐορταζομένου εἰς ἡ' Ἀγίου (δι' «Ὁρθρου βαθέος», βλ. Πίνακα 3), μετὰ τὸ «Αἰνεῖτε», ὁ ἡγούμενος ἀσπάζεται τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου καὶ ἐκτεθὲν ἅγιον λείψανον, καὶ ἀκολουθεῖ χρίσις δι' ἐλαίου ἀπὸ τὴν κανδήλα τοῦ Ἀγίου.

λέγει ὁ α΄ Χορὸς τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα» (ἐκτὸς ἐὰν ἤδη ψάλλει ὁ α΄ Χορὸς, ὁπότε τὸ λέγει ὁ β΄ Χορὸς¹⁶⁹). Λέγεται σύντομα, ἐκτὸς μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀρχιερέως, ποὺ λέγεται ἀργῶς.

Στὸ «Εἰρήνη πᾶσι» τοῦ Εὐαγγελίου, οἱ Χοροὶ ἀπλῶς ποιοῦσι σχῆμα ὑποκλινόμενοι πρὸς τὸν Ἀρχιερέα (ὅπως καὶ ὁ λαός), ἄνευ «Εἰς πολλὰ».

Δ. Κέλευσον, Δέσποτα Ἄγιε

Μετὰ τὰ Ἐξαποστειλάρια, δύο Κανόναρχοι ἢ βοηθοὶ λαμβάνουν θέσιν κατέναντι τοῦ θρόνου ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ Σωλέος. Ἀτενίζοντες τὸν Ἀρχιερέα ποιοῦσι σχῆμα (ὑπόκλισιν) συγχρόνως, καὶ ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν ἀναφωνεῖ τὸ «Κέλευσον Δέσποτα Ἄγιε, ἦχος τάδε» σὲ ἀπλὸ σοβαρὸ ὕφος (τοῦ δὲ Ἀρχιερέως ἐπινεύσαντος, ὁ α΄ Χορὸς ἄρχεται τὸ «Πᾶσα πνοή»). Ἐπὶ τόπου, εἰς τὸ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον» τοῦ «Πᾶσα πνοή», ποιοῦσι σχῆμα (ὑπόκλισιν) καὶ μετάνοια, καὶ ἀνὰ εἷς πηγαίνουν ἀσπάζονται τὴν δεξιὰν τοῦ Ἀρχιερέως καὶ ἐπιστρέφουν στὸ ἴδιο σημεῖο. Ἀφοῦ ποιήσουν πάλι (συγχρόνως) σχῆμα καὶ μετάνοια, ἀπέρχονται εἰς τὰ ἀναλόγια αὐτῶν¹⁷⁰.

¹⁶⁹ Ὅπως ὅταν ψάλλει ὁ α΄ Χορὸς «Τὸν Δεσπότην», μετὰ τὸ «Αἰνεῖτε Αὐτόν».

¹⁷⁰ βλ. [ΤΠΧ]. Σύμφωνα μὲ τό [ΤΔΠΝ, σσ. 441, 448-449], ποιοῦσι σχῆμα, μετὰ «Κέλευσον», καὶ στὸ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον» ποιοῦσι σχῆμα καὶ μετάνοιαν καὶ ἀπέρχονται ἄνευ χειροφιλήματος. Σύμφωνα δέ μὲ τό [ΤΑΡ, σ. 11], ποιοῦσι σχῆμα, μετὰ «Κέλευσον», καὶ στὸ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον» προσέρχονται (ξεχωριστά) στὸν Ἀρχιερέα, ποιοῦσι μίαν μετάνοιαν καὶ ἀσπάζονται τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, ποιοῦσι σχῆμα, καὶ ὀπισθοβατοῦν (ξεχωριστά) εἰς τὴν προηγουμένην θέσιν των, καὶ τέλος, συγχρόνως ποιοῦσι σχῆμα καὶ ἀπέρχονται.

«Δός μοι μετανοίας λογισμόν, δός καὶ κατανύξεως πό-
θον τῇ ταπεινῇ μου ψυχῇ, ἔγειρον ἐξ ὕπνου με δεινῆς πω-
ρώσεως, καὶ τὸ σκότος ἀπέλασον, τὸ τῆς ῥαθυμίας, καὶ τῆς
ἀπογνώσεως λύσον τὴν ζόφωσιν, ὅπως, ἀνανεύσας ὁ τάλας,
Σοὶ προσκολληθήσωμαι Λόγε, καὶ Σοῦ τοῖς θελήμασι πο-
ρεύσωμαι.

Μόνε εὐδιάλλακτε Χριστέ, μόνε ὑπεράγαθε Λόγε καὶ
ἀνεξίκακε· Σοὶ προσπίπτω εὐσπλαγχνε, Σὲ ἱκετεύω θερ-
μῶς, Σοὶ κραυγάζω δεόμενος· Ἠμάρτηκα σῶσον, σῶσόν με
τὸν ἄσωτον τῇ εὐσπλαγχνίᾳ Σου, ὅπως εὐχαρίστως κραυ-
γάζω· Κύριε, συγχώρησιν δός μοι, καὶ Σοῦ τῇ χρηστότητι
πορεύσομαι.

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, ἦχος β'.

Ψαλμοί ιθ' καί κ'

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ Χριστῷ τῷ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Ψαλμός ιθ'. (19)

Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.

Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου, καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου.

Μνησθεὶς πάσης θυσίας σου, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πιανάτω.

Δώη σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου, καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι.

Ἀγαλλιασόμεθα ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου, καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.

Πληρώσαι Κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου· νῦν ἔγνω, ὅτι ἔσωσε Κύριος τὸν χριστὸν αὐτοῦ.

Ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ, ἐν δυναστείαις ἢ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.

Οὗτοι ἐν ἄρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.

Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσον, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν.

Κύριε, σῶσον τὸν βασιλέα καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλεσώμεθά σε.

Ψαλμός κ'. (20)

Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεύς, καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα.

Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ, καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐτόν.

Ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου.

Ζωὴν ᾗτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

Μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτόν.

Ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, εὐφρανεῖς αὐτὸν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον, καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ Ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ.

Εὐρεθείη ἡ χεὶρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιὰ σου εὖροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

Ὅτι θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου.

Κύριος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ συνταράξει αὐτούς, καὶ καταφάγεται αὐτοὺς πῦρ.

Τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἀπολεῖς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων.

Ὅτι ἔκλιναν εἰς σέ κακά, διελογίσαντο βουλάς, αἷς οὐ μὴ δύνωνται στηῆναι.

Ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον, ἐν τοῖς περιλοίποις σου ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου.

Κοινὰ ἀπολυτίκια Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν

Εἰς Ἀπόστολον, ἥχος γ'.

Ἀπόστολε Ἄγιε (δεῖνα), πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς Ἀποστόλους, ἥχος γ'.

Ἀπόστολοι Ἄγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς Εὐαγγελιστήν, ἥχος γ'.

Ἀπόστολε Ἄγιε καὶ Εὐαγγελιστὰ (δεῖνα), πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς ὁσίαν, ἥχος πλ. δ'.

Ἐν σοί, Μῆτερ ἀκριβῶς, διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβοῦσα γὰρ τὸν Σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττουσα ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός· παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάζεται, Ὅσια (δεῖνα), τὸ πνεῦμά σου.

Εἰς ὅσιον, ἥχος πλ. δ'.

Ἐν σοί, Πάτερ ἀκριβῶς, διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβὼν γὰρ τὸν Σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττων ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάζεται, Ὅσιε (δεῖνα) τὸ πνεῦμά σου.

Εἰς γυναῖκα μάρτυρα, ἥχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἡ ἀμνάς Σου Ἰησοῦ, κράζει μεγάλη τῇ φωνῇ· Σὲ Νυμφίε μου ποθῶ, καὶ σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ, καὶ συσταυροῦμαι, καὶ συν-

θάπτομαι τῷ βαπτισμῷ Σου, καὶ πάσχω διὰ Σέ, ὡς βασιλεύσω σὺν Σοί, καὶ θνήσκω ὑπὲρ Σοῦ, ἵνα καὶ ζήσω ἐν Σοί· ἀλλ' ὡς θυσίαν ἁμωμον προσδέχου, τὴν μετὰ πόθου τυθεῖσάν Σοι. Αὐτῆς πρεσβείαις, ὡς ἐλεήμων, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱερομάρτυρα, ἥχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Καὶ τρόπων μέτοχος, καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν Ἀποστόλων γενόμενος, τὴν πρᾶξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν· διὰ τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομῶν, καὶ τῇ πίστει ἐνήθλησας μέχρις αἵματος, Ἱερομάρτυς **(δεῖνα)**, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην ὅσιον, ἥχος δ'.

Κανόνα πίστεως, καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον, ἀνέδειξέ σε τῇ ποιμένι σου, ἢ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτήσω, τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια. Πάτερ ἱεράρχα **(δεῖνα)**, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μνήμην πολλῶν ἁγίων, ἥχος δ'.

Ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιῶν ἀεὶ μεθ' ἡμῶν, κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν, μὴ ἀποστήσης τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν· ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ, κυβέρνησον τὴν ζωὴν ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρα, ἥχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὁ Μάρτυς Σου Κύριε ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτοῦ, τὸ στέφος ἐκομίσατο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἔχων γὰρ τὴν ἰσχύν Σου, τοὺς τυράννους καθεῖλεν· ἔθραυσε καὶ δαιμόνων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτοῦ ταῖς ἱκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἥχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Οἱ Μάρτυρές Σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν, στεφάνους ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· σχόντες γὰρ τὴν ἰσχύν Σου, τοὺς τυράννους καθεῖλον· ἔθραυσαν καὶ δαιμό-

νων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτῶν ταῖς ἱκεσίαις, Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὅσιον, ἱεράρχην, ὁμολογητήν, ἥχος πλ. δ'.

Ορθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβείας διδάσκαλε καὶ σεμνότητος, τῆς οἰκουμένης ὁ φωστήρ, τῶν μοναζόντων (**ἡ ἀρχιερέων**) θεόπνευστον ἐγκαλλώπισμα, (**δεῖνα**) σοφέ, ταῖς διδαχαῖς σου πάντας ἐφώτισας, λύρα τοῦ Πνεύματος· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὅσιον, ἥχος πλ. δ'.

Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς, τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησας· καὶ τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἑκατὸν τοὺς πόνους ἐκαρποφόρησας· καὶ γέγονας φωστήρ, τῇ οἰκουμένῃ λάμπων τοῖς θαύμασιν, (**δεῖνα**) Πατὴρ ἡμῶν ὅσιε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἥχος α'.

Τὰς ἀλγηδόνας τῶν Ἀγίων, ἃς ὑπὲρ Σοῦ ἔπαθον, δυσωπήθητι Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὀδύνας, ἴασαι Φιλάνθρωπε δεόμεθα.

Εἰς ὅσιον, ἥχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τῆς ἐρήμου πολίτης, καὶ ἐν σώματι ἄγγελος, καὶ θαυματουργὸς ἀνεδείχθης, θεοφόρε Πατὴρ ἡμῶν (**δεῖνα**)· νηστεία, ἀγρυπνία, προσευχῇ, οὐράνια χαρίσματα λαβών, θεραπεύεις τοὺς νοσοῦντας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πίστει προστρεχόντων σοι. Δόξα Τῷ δεδοκῶτι σοι ἰσχύ· δόξα Τῷ σὲ στεφανώσαντι· δόξα Τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πάσιν ἰάματα.

Εἰς προφήτην, ἥχος β'.

Τοῦ Προφήτου Σου (**δεῖνος**) τὴν μνήμην, Κύριε ἐορτάζοντες, δι' αὐτοῦ Σὲ δυσωποῦμεν· σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἥχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον.

Τῶν Ἀγίων Μαρτύρων τὰ κατορθώματα, οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις ὑπερεθαύμασαν, ὅτι ἐν σώματι θνητῷ, τὸν ἀσώματον ἐχ-

θρόν, τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ, ἀγωνισάμενοι καλῶς, ἐνίκησαν ἀοράτως· καὶ πρεσβεύουσι τῷ Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

«Πάντων θλιβομένων ἡ χαρά, καὶ ἀδικουμένων προστάτις, καὶ πενομένων τροφή, ξένων τε παράκλησις, καὶ βακτηρία τυφλῶν, ἀσθενούντων ἐπίσκεψις, καταπονουμένων, σκέπη καὶ ἀντίληψις, καὶ ὀρφανῶν βοηθός, Μήτηρ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, Σὺ ὑπάρχεις Ἀχραντε· σπεῦσον, δυσωποῦμεν σῶζεσθαι τοὺς δούλους Σου».

Παρακλητική, Ἦχος β', Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, ἐν τῷ Μικρῷ Ἑσπερινῷ.

«Κυβέρνησον Ἀγνή, τὴν ἀθλίαν ψυχὴν μου, καὶ οἴκτειρον αὐτήν, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων, βυθῷ ὀλισθαίνουσας, ἀπωλείας Πανάμωμε· καὶ ἐν ὥρᾳ με, τῇ φοβερᾷ τοῦ θανάτου, Σὺ ἐξάρπασον, κατηγορούντων Δαιμόνων, καὶ πάσης κολάσεως».

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ πρωί, εἰς τὸ Μεσονυκτικόν, Ἦχος α'.

Ἐπὶ Σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις, Ἀγγέλων τὸ σύστημα, καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος· ἡγιασμένε Ναέ, καὶ παράδεισε λογικέ, παρθενικὸν καύχημα· ἐξ ἧς Θεὸς ἐσαρκώθη, καὶ παιδίον γέγονεν, ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων Θεὸς ἡμῶν· Τὴν γὰρ Σὴν μήτραν, θρόνον ἐποίησε, καὶ τὴν Σὴν γαστέρα, πλατυτέραν οὐρανῶν ἀπειργάσατο. Ἐπὶ Σοὶ χαίρει Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις· δόξα Σοι.

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ εἰς τὸν Ὁρθρον, Ἦχος πλ. δ'.

Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν

Εἰς τὸν Α΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.¹⁷¹

Θαῦμα θαυμάτων Κεχαριτωμένη, ἐν Σοὶ θεωροῦσα ἡ κτίσις ἀγάλλεται· συνέλαβες γὰρ ἀσπόρως, καὶ ἔτεκες ἀφράστως, Ὅν ταξιαρχίαι Ἀγγέλων, ὁρᾶν οὐ δεδύνηνται· Αὐτὸν ἰκέτευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ.

Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως, τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, καὶ τεκοῦσα ἀσπόρως, πηγὴν ζωῆς τὸν Κύριον, κεχαριτωμένη Θεοτόκε, περισώζε τοὺς Σὲ μεγαλύνοντας.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Οὐκ τὴν Σὴν προστασίαν, κεκτημένοι Ἄχραντε, καὶ ταῖς Σαῖς ἱκεσίαις, τῶν δεινῶν ἐκλυτρούμενοι, τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου, ἐν παντὶ φρουρούμενοι, κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως,... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

¹⁷¹ Περιέχονται εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Ἐπίσης περιέχονται εἰς τὸ Μ. Ὡρολόγιον, κεφάλαιον (μετὰ τὸ Πεντηκοστάριον) «ΘΕΟΤΟΚΙΑ εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν μὴ ἑορταζομένων Ἀγίων» («εἰς τὸ Θεὸς Κύριος»).

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου Σοι Παρθένε τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκοῦτο ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης, ἐν Σοὶ τῇ ἀγία κιβωτῷ, ὡς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυΐδ. Ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην Σου. Δόξα τῷ ἐνοικήσαντι ἐν Σοί· δόξα τῷ προελθόντι ἐκ Σοῦ· δόξα τῷ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς, διὰ τοῦ τόκου Σου.

Εἰς τὸν Β' ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγή, συμπαθείας ἀξίωσον ἡμᾶς Θεοτόκε· βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἁμαρτήσαντα, δεῖξον ὡς αἰὲ τὴν δυναστείαν Σου· εἰς Σε γὰρ ἐλπίζοντες, τὸ Χαῖρε βοῶμέν Σοι, ὡς ποτε ὁ Γαβριήλ, ὁ τῶν Ἀσωμάτων ἀρχιστράτηγος.

Τῇ Τρίτῃ.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως, διὰ Σοῦ Θεοτόκε αἰετάρθενε· Θεὸν γὰρ ἡμῖν σεσαρκωμένον τέτοκας· διὸ κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ὑπερδεδοξασμένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε, ὑμνοῦμέν Σε· διὰ γὰρ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Υἱοῦ Σου, κατεβλήθη ὁ Ἄδης, καὶ ὁ θάνατος τέθνηκε· νεκρωθέντες ἀνέστημεν, καὶ ζωῆς ἡξιώθημεν· τὸν Παράδεισον ἐλάβομεν, τὴν ἀρχαίαν ἀπόλαυσιν· διὸ εὐχαριστοῦντες δοξολογοῦμεν, ὡς κραταῖον Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ μόνον πολυέλεον.

Τῇ Πέμπτῃ.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως,... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν, πάντα ὑπερένδοξα, τὰ Σὰ Θεοτόκε μυστήρια· τῇ ἀγνείᾳ ἐσφραγισμένη, καὶ παρθενία φυλαττομένη, Μήτηρ ἐγνώσθης ἀψευδής, Θεὸν τεκοῦσα ἀληθινόν· Αὐτὸν ἰκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Γ' ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας Σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἀγνείας Σου, ὁ Γαβριὴλ καταπλαγεῖς, ἐβόα Σοι Θεοτόκε· Ποῖόν Σοι ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον; τί δέ ὀνομάσω Σε; ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι· διὸ ὡς προσετάγην βοῶ Σοι· Χαῖρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Τῇ Τρίτῃ.

Καταφυγὴ καὶ δύναμις ἡμῶν Θεοτόκε, ἡ κραταιὰ βοήθεια τοῦ κόσμου, ταῖς πρεσβείαις Σου σκέπε τοὺς δούλους Σου, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ράβδον δυνάμεως κεκτημένοι, τὸν Σταυρὸν τοῦ Υἱοῦ Σου Θεοτόκε, ἐν αὐτῷ καταβάλλομεν, τῶν ἐχθρῶν τὰ φρυάγματα, οἱ πόθῳ Σε ἀπαύστως μεγαλύνοντες.

Τῇ Πέμπτῃ.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, Μάρτυρες ὁμολόγησαν, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν, Θεοτόκον Σε κυρίως ὑπάρχουσαν· διὸ καὶ μεγαλύνομεν, τὸν Τόκον Σου τὸν ἄφραστον.

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ Σοῦ προσλη-

φθείσῃ, ὁ Υἱός Σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ Σταυροῦ καταδεξάμενος πάθος, ἐλυτρώσατο ἡμᾶς, ἐκ φθορᾶς ὡς Φιλάνθρωπος.

Εἰς τὸν Δ' ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Τῇ ἀνατραφείσῃ ἐν τῷ ναῷ, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων, τῇ περιβεβλημένη τὴν πίστιν καὶ τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄμεμπτον παρθενίαν, ὁ ἀρχιστράτηγος Γαβριήλ, προσέφερεν οὐρανόθεν, τὸν ἀσπασμὸν καὶ τὸ χαῖρε· Χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

Τῇ Τρίτῃ.

Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς, νῦν προσδράμωμεν, ἁμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοί, καὶ προσπέσωμεν ἐν μετανοίᾳ, κράζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς· Δέσποινα βοήθησον, ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθεῖσα· σπεῦσον ἀπολλύμεθα, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων· μὴ ἀποστρέψῃς Σοὺς δούλους κενούς· Σὲ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κεκτήμεθα.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Παρθένε πανάμωμε, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ῥομφαία διηλθέ Σου, τὴν παναγίαν ψυχὴν, ἥνικα σταυρούμενον, ἔβλεψας ἐκουσίως, τὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν Σου· ὃν περ εὐλογημένη, δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, συγχώρησιν πταισμάτων, ἡμῖν δωρήσασθαι.

Τῇ Πέμπτῃ.

Τὸν Λόγον τοῦ Πατρός, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐκ Σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε, μόνη ἀγνή, μόνη εὐλογημένη· διὸ ἀπαύστως, Σὲ ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, καὶ Ἀγγέλοις ἄγνωστον μυστήριον, διὰ Σοῦ Θεοτόκε, τοῖς ἐπὶ γῆς πεφανέρωται· Θεός, ἐν ἀσυγχύτῳ ἐνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἐκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν

καταδεξάμενος· δι' οὗ ἀναστήσας τὸν Πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Μετὰ Ἀγγέλων τὰ οὐράνια, μετὰ ἀνθρώπων τὰ ἐπίγεια, ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως, Θεοτόκε βοῶμέν Σοι· Χαῖρε πύλη, τῶν οὐρανῶν πλατυτέρα· χαῖρε μόνη, τῶν γηγενῶν σωτηρία· χαῖρε Σεμνὴ κεχαριτωμένη, ἡ τεκοῦσα Θεὸν σεσαρκωμένον.

Τῇ Τρίτῃ.

Τὴν ταχεῖάν Σου σκέπην καὶ τὴν βοήθειαν, καὶ τὸ ἔλεος δεῖξον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου, καὶ τὰ κύματα ἀγνὴ καταπράυνον, τῶν ματαίων λογισμῶν· καὶ τὴν πεσοῦσάν μου ψυχὴν ἀνάστησον Θεοτόκε· οἶδα γὰρ ὅτι Παρθέने, ἰσχύεις ὅσα καὶ βούλεσαι.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου Θεοχαρίτωτε, τῶν εἰδώλων ἡ πλάνη πᾶσα κατήργηται, καὶ τῶν δαιμόνων ἡ ἰσχὺς καταπεπάτηται· διὰ τοῦτο οἱ πιστοί, κατὰ χρέος Σε αἰεὶ, ὑμνοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν, καὶ Θεοτόκον κυρίως, ὁμολογοῦντες Σε μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Τὸ ξένον τῆς Παρθένου μυστήριον, τῷ κόσμῳ ἀνεδείχθη σωτήριο· ἐξ Αὐτῆς γὰρ ἐτέχθη ἀνευ σπορᾶς, καὶ σαρκὶ ἀνεδείχθη, δίχα φθορᾶς, ἡ πάντων χαρά. Κύριε δόξα Σοι.

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἥχου)

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· Χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς Σε· Χαῖρε ἀχείμαστε λιμὴν, καὶ ἀπειρόγαμε· ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ τὸν Ποιητὴν Σου καὶ Θεόν, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπης, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν τόκον Σου.

Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Ἀρχὴ σωτηρίας, ἡ τοῦ Γαβριὴλ προσηγορία, πρὸς τὴν Παρθένον γέγονεν· ἤκουσε γὰρ τὸ Χαῖρε, καὶ οὐκ ἀπέφυγε τὸν ἀσπασμόν· οὐκ ἐδίστασεν ὡς ἡ Σάρρα ἐν τῇ σκηνῇ, ἀλλ' οὕτως ἔλεγεν· Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

Τῇ Τρίτῃ.

Ἐλπίς τοῦ κόσμου ἀγαθή, Θεοτόκε Παρθένε, τὴν Σὴν καὶ μόνην κραταιὰν προστασίαν αἰτοῦμεν· σπλαγχνίσθητι εἰς ἀπροστάτευτον λαόν· δυσώπησον τὸν ἐλεήμονα Θεόν, ῥυσθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἐκ πάσης ἀπειλῆς, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Θεοτόκε Παρθένε, ἰκέτευε τὸν Υἱόν Σου, τὸν ἐκουσίως προσπαγέοντα ἐν Σταυρῷ, καὶ τὸν κόσμον ἐκ πλάνης ἐλευθερώσαντα, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἐλεῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ἀγία Δέσποινα ἀγνή, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Μήτηρ, ἡ τὸν ἀπάντων Ποιητήν, ἀπορρήτως τεκοῦσα, ἰκέτευε σὺν Ἀποστόλοις ἱεροῖς, ἐκάστοτε τὴν ἀγαθότητα Αὐτοῦ, παθῶν ἡμᾶς λυτρώσασθαι, καὶ ἄφεσιν ἡμῖν, δοῦναι ἀμαρτημάτων.

Τῷ Σαββάτῳ.

Προϊστορεῖ ὁ Γεδεὼν τὴν σύλληψιν, καὶ ἐρμηνεύει ὁ Δαυΐδ, τὸν Τόκον Σου Θεοτόκε· κατέβη γὰρ ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, ὁ Λόγος ἐν τῇ γαστρὶ Σου, καὶ ἐβλάστησας ἄνευ σπορᾶς γῆ ἀγία, τοῦ κόσμου τὴν σωτηρίαν, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἡ Κεχαριτωμένη.

Εἰς τὸν Βαρὺν ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Θεοτόκε Παρθένε ἀμίαντε, τὸν Υἱόν Σου δυσώπει, σὺν ταῖς ἄνω Δυνάμεσι, συγχώρησιν παισμάτων ἡμῖν, πρὸ τοῦ τέλους δωρήσασθαι, τοῖς πιστῶς Σε δοξάζουσι.

Τῇ Τρίτῃ.

Τὸ Χαῖρέ Σοι προσάγομεν Θεοτόκε· τῶν Ἀγγέλων γὰρ ἄνω-τέρα ἐδείχθης, Θεὸν κυήσασα.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Τὸν σταυρωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν, Χριστὸν τὸν Θεόν, καὶ καθελόντα τοῦ θανάτου τὸ κράτος, ἀπαύστως ἰκέτευε Θεοτόκε Παρθένε, ἵνα σώσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ο καρπὸς τῆς κοιλίας Σου Ἀχραντε, τῶν Προφητῶν ὑπάρχει, καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· διό Σε Θεοτόκον, ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ.**(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)**

Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως θησαύρισμα, τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας Πανύμνητε, ἐκ λάκκου καὶ βυθοῦ παισμάτων ἀνάγαγε· Σὺ γὰρ τοὺς ὑπευθύνους τῇ ἁμαρτίᾳ, ἔσωσας τεκοῦσα τὴν σωτηρίαν, ἢ πρὸ τόκου Παρθένος, καὶ ἐν τόκῳ Παρθένος, καὶ μετὰ τόκον πάλιν οὔσα Παρθένος.

Εἰς τὸν πλάγιον Δ΄ ἦχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Χαῖρε, ἡ δι' Ἀγγέλου, τὴν χαρὰν τοῦ κόσμου δεξαμένη· χαῖρε, ἡ τεκοῦσα, τὸν Ποιητὴν Σου καὶ Κύριον· χαῖρε ἡ ἀξιοθεῖσα, γενέσθαι Μήτηρ Θεοῦ.

Τῇ Τρίτῃ.

Τὸ ἀσάλευτον στήριγμα τὸ τῆς Πίστεως, καὶ σεβάσμιον δώρημα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνωμεν πιστοί· Χαῖρε ἡ τὴν πέτραν τῆς ζωῆς, ἐν γαστρὶ Σου χωρήσασα· χαῖρε τῶν περάτων ἡ ἐλπίς, θλιβομένων ἀντίληψις· χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

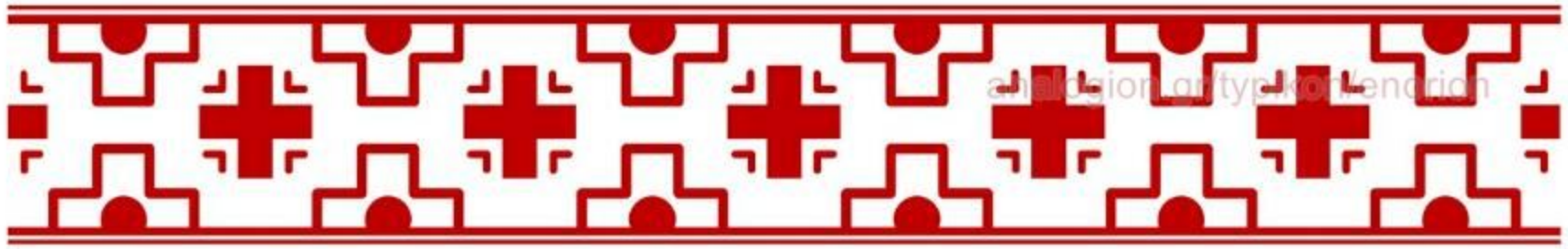
Τὸν Ἀμνὸν καὶ Ποιμένα, καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἐν τῷ Σταυρῷ θεωροῦσα, ἡ τεκοῦσα ἔλεγε δακρύουσα· Ὁ μὲν κόσμος ἀγάλλεται, δεχόμενος τὴν λύτρωσιν, τὰ δὲ σπλάγχνα μου φλέγονται, ὀρώσης Σου τὴν Σταύρωσιν, ἣν ὑπὲρ πάντων ὑπομένεις, ὁ Υἱὸς καὶ Θεός μου.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ἡ νοητὴ πύλη τῆς ζωῆς, Ἀχραντε Θεοτόκε, τοὺς προστρέχοντάς Σοι πιστῶς, λύτρωσαι τῶν κινδύνων, ἵνα δοξάζωμεν τὸν πανάγιον Τόκον Σου, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῷ Σαββάτῳ.**(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἦχου)**

Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ Σταύρωσιν ὑπομείνας Ἀγαθέ, ὁ θανάτῳ τὸν θάνατον σκυλεύσας, καὶ ἔγερσιν δείξας ὡς Θεός, μὴ παρίδῃς οὓς ἔπλασας τῇ χειρὶ Σου· δείξον τὴν φιλανθρωπίαν Σου Ἐλεῆμον· δέξαι τὴν τεκοῦσάν Σε Θεοτόκον, πρεσβεύουσαν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον Σωτὴρ ἡμῶν, λαὸν ἀπεγνωσμένον.

**Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἥχον ψαλλόμενα ἐν
ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου,
μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν Ἀγίων ἐχόντων
Μικρὰν Δοξολογίαν**

Εἰς τὸν Α΄ ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.¹⁷²

Ἀχραντε Θεοτόκε, ἡ ἐν οὐρανοῖς εὐλογημένη, καὶ ἐπὶ γῆς
δοξολογουμένη, χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Τῇ Τρίτῃ.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ὑπὲρ ἔννοιαν καὶ ἀκοήν, ἐπὶ γῆς
ἀπάτορα ἔτεκες. Αὐτὸν Θεοτόκε ἰκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ἀχραντε Θεοτόκε, ἡ ἐν οὐρανοῖς ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῇ Πέμπτῃ.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Εἰς τὸν Β΄ ἥχον.

¹⁷² Περιέχονται εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Ἐπίσης περιέχονται εἰς τὸ Μ.
Ὡρολόγιον, κεφάλαιον (μετὰ τὸ Πεντηκοστάριον) «ΘΕΟΤΟΚΙΑ εἰς ἕκαστον
ἥχον ψαλλόμενα ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν μὴ ἐορταζομέ-
νων Ἀγίων» («εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου»).

Τῇ Δευτέρᾳ.

Μήτηρ ἁγία, ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός, ἀγγελικοῖς Σε ὕμνοις τιμῶντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Τρίτῃ.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε βοῶντες· Χαῖρε ἀδύτου φωτὸς νεφέλη, Αὐτὸν βαστάσασα ἐν κόλποις, τῆς δόξης τὸν Κύριον.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε βοῶντες· Χαῖρε ἡ ῥάβδος, ἐξ ἧς ἀσπόρως Θεὸς βλαστήσας, ἀνεῖλεν ἐν Ξύλῳ τὸν θάνατον.

Τῇ Πέμπτῃ.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε, ... ἀδύτου ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Μήτηρ ἁγία, ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Εἰς τὸν Γ' ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Ἐκαστος ὅπου σῶζεται, ἐκεῖ δικαίως καὶ προστρέχει· καὶ ποία ἄλλη τοιαύτη καταφυγή, ὡς Σὺ Θεοτόκε, σκέπουσα τὰς ψυχὰς ἡμῶν;

Τῇ Τρίτῃ.

Ἐκαστος ὅπου σῶζεται, ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Καταφυγή καὶ δύναμις ἡμῶν Θεοτόκε, ἡ κραταιὰ βοήθεια τοῦ κόσμου, ταῖς πρεσβείαις Σου σκέπε τοὺς δούλους Σου, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ἐκαστος ὅπου σῶζεται, ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, Μάρτυρες ὁμολόγησαν, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν, Θεοτόκον Σε κυρίως ὑπάρχουσιν· διὸ καὶ μεγαλύνομεν, τὸν Τόκον Σου τὸν ἄφραστον.

Εἰς τὸν Δ΄ ἦχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Ὅτι πάντων ὑπάρχεις τῶν ποιημάτων ὑπερτέρα, ἀνυμνεῖν Σε ἀξίως, μὴ εὐποροῦντες Θεοτόκε, δωρεὰν αἰτοῦμέν Σε, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ Τρίτῃ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες· Σὺ εἶ ἡ βάτος, ἐν ᾗ ἀφλέκτως Μωσῆς, κατεῖδεν ὡς φλόγα τὸ πῦρ τῆς Θεότητος.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες· Σὺ εἶ τὸ ὄρος, ἐξ οὗ ἀρρήτως ἐτμήθη λίθος, καὶ πύλας τοῦ Ἄδου συνέτριψε.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ὅτι πάντων ὑπάρχεις ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, ... ἡ βάτος ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἦχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστὲ ὁ Θεός, υἱοὺς φωτὸς δι' Αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ Τρίτῃ.

Μήτηρ Θεοῦ Παναγία, τὸ τεῖχος τῶν Χριστιανῶν, ρῦσαι λαόν Σου συνήθως, κραυγάζοντά Σοι ἐκτενῶς· Ἀντιτάχθητι αἰς-

χροῖς, καὶ ἀλαζόσι λογισμοῖς, ἵνα βοῶμέν Σοι· Χαῖρε Ἀειπάρ-
θενε.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῇ Πέμπτῃ.

Μήτηρ Θεοῦ Παναγία ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Εἰς τὸν πλάγιον Β' ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Αρχαγγελικὸν λόγον ὑπεδέξω, καὶ χερουβικὸς θρόνος ἀνε-
δείχθης, καὶ ἐν ἀγκάλαις Σου ἐβάστασας, Θεοτόκε, τὴν ἐλπίδα
τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ.

Οὐδεὶς προστρέχων ἐπὶ Σοί, κατησχυμένος ἀπὸ Σοῦ ἐκπο-
ρεύεται, ἀγνή Παρθένε Θεοτόκε, ἀλλ' αἰτεῖται τὴν χάριν, καὶ
λαμβάνει τὸ δῶρημα, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς αἰτήσεως.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρός, ἄνευ μητρὸς γεννηθέντα, Υἱὸν
καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, ἐκύησας σεσαρ-
κωμένον, ἐξ ἀγνῶν αἱμάτων Σου, Θεοκυῆτορ ἄνευ ἀνδρός· ὃν
αἶτησαι δωρήσασθαι, ἡμῖν ἁμαρτιῶν ἄφεσιν, πρὸ τοῦ τέλους.

Τῇ Πέμπτῃ.

Μεγάλων χαρισμάτων ἀγνή, Παρθένε Θεομήτορ Σὺ ἠξιώ-
θης, ὅτι ἔτεκες σαρκὶ τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν ζωοδό-
την, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῷ Σαββάτῳ.

Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρός, ... (ὡς τῇ Τετάρτῃ).

Εἰς τὸν Βαρὺν ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Υπερέβης τὰς Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, ὅτι ναὸς ἐδείχθης Θεϊκός, εὐλογημένη Θεοτόκε, ὡς τεκοῦσα Χριστόν, τὸν Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ.

Ειρήνευσον πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὴν ζωὴν ἡμῶν τῶν βοώντων Σοι· Ἐλεῆμον Κύριε, δόξα Σοι.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Λύτρωσαι Θεοτόκε, τῶν συνεχουσῶν ἡμᾶς ἁμαρτιῶν, ὅτι ἄλλην ἐλπίδα οἱ πιστοὶ οὐκ ἔχομεν, εἰ μὴ Σέ, καὶ τὸν ἐκ Σοῦ τεχθέντα Θεόν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ο καρπὸς τῆς γαστρὸς Σου Θεόνυμφε, τοῖς ἀνθρώποις ἐδείχθη σωτηρίας πρόξενος· διό Σε Θεοτόκον, γνώμη καὶ γλώσση δοξάζοντες, οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ.

Χαῖρε ἡ τὸν ἀχώρητον ἐν οὐρανοῖς, χωρήσασα ἐν μήτρᾳ Σου· χαῖρε Παρθέने, τῶν Προφητῶν τὸ κήρυγμα, δι' ἧς ἔλαμψεν ὁ Ἐμμανουήλ· Χαῖρε Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, ἣν ὁ Ὑψιστος μόνος διώδευσε, καὶ μόνην ἐσφραγισμένην ἐφύλαξεν, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ.

Παρθέने ἄχραντε, σῶσον ἡμᾶς ταῖς πρεσβείαις Σου, κινουσα σπλάγχνα μητρικά, τῷ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ο καρπὸς τῆς κοιλίας Σου Ἄχραντε, τῶν Προφητῶν ὑπάρχει καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· διό Σε Θεοτόκον, ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Βασιλέως ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Παρθένε ἄχραντε, σῶσον ἡμᾶς ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Τῇ Ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια,
Ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια,
Ἀναγράφω Σοι ἡ πόλις Σου, Θεοτόκε·
Ἀλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον,
Ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον,
Ἵνα κράζω Σοι· Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Κοντάκιον· Ἀκάθιστος Ὑμνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου

«Τέτοκας τῆς Τριάδος τὸν ἕνα Πανάχραντε, θεαρχικώτατον Υἱόν, σωματωθέντα δι' ἡμᾶς ἐκ Σοῦ, καὶ αὐγάζοντα τοὺς γηγενεῖς τῆς τρισηλίου Θεότητος, τῷ ἀνεσπέρῳ φωτί καὶ ταῖς λάμπεσιν».

Παρακλητική, Τῇ Κυριακῇ πρωί, εἰς τὸ Μεσονυκτικόν,
ἦχος α'.

«Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν Σου, ἐν ἱματισμῷ
διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη»

Ψαλμός μδ' (44)

Α΄ Θεοτοκία τῶν ᾠχων

ᾠχος α΄.

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου Σοι Παρθένε τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκοῦτο ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης, ἐν Σοὶ τῇ ἁγία κιβωτῶ, ὡς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυΐδ· ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην σου. Δόξα τῷ ἐνοικήσαντι ἐν Σοί, δόξα τῷ προελθόντι ἐκ Σοῦ, δόξα τῷ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς διὰ τοῦ τόκου Σου.

ᾠχος β΄.

Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν, πάντα ὑπερένδοξα, τὰ Σὰ Θεοτόκε μυστήρια· τῇ ἀγνείᾳ ἐσφραγισμένη, καὶ παρθενία φυλαττομένη, Μήτηρ ἐγνώσθης ἀψευδής, Θεὸν τεκοῦσα ἀληθινόν· Αὐτὸν ἱκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ᾠχος γ΄.

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ Σοῦ προσληφθείσῃ ὁ Υἱός σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ Σταυροῦ καταδεξάμενος πάθος, ἐλυτρώσατο ἡμᾶς, ἐκ φθορᾶς ὡς Φιλάνθρωπος.

ᾠχος δ΄.

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, καὶ Ἀγγέλοις ἄγνωστον Μυστήριον, διὰ Σοῦ Θεοτόκε τοῖς ἐπὶ γῆς πεφανέρωται, Θεὸς ἐν ἀσυγχύτῳ ἐνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἐκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν καταδεξάμενος· δι' οὗ ἀναστήσας τὸν πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος πλ. α'.

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς Σέ· χαῖρε ἀχέϊμαστε λιμὴν καὶ Ἀπειρόγαμε· ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ τὸν Ποιητὴν σου καὶ Θεόν, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπης, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν Τόκον σου.

Ἦχος πλ. β'.

Ὁ τὴν εὐλογημένην καλέσας Σου Μητέρα, ἦλθες ἐπὶ τὸ πάθος ἐκουσία βουλῇ, λάμπας ἐν τῷ Σταυρῷ, ἀναζητῆσαι θέλων τὸν Ἀδάμ, λέγων τοῖς Ἀγγέλοις· Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὐρέθη ἡ ἀπολομένη δραχμή. Ὁ πάντα σοφῶς οἰκονομήσας, δόξα Σοι.

Ἦχος βαρύς.

Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως θησαύρισμα, τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας Πανύμνητε, ἐκ λάκκου καὶ βυθοῦ παισμάτων ἀνάγαγε· Σὺ γὰρ τοὺς ὑπευθύνους τῇ ἁμαρτίᾳ, ἔσωσας τεκοῦσα τὴν σωτηρίαν, ἡ πρὸ τόκου Παρθένος, καὶ ἐν τόκῳ Παρθένος, καὶ μετὰ τόκον πάλιν οὔσα Παρθένος.

Ἦχος πλ. δ'.

Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ σταύρωσιν ὑπομείνας Ἀγαθέ, ὁ θανάτῳ τὸν θάνατον σκυλεύσας, καὶ Ἑγερσιν δείξας ὡς Θεός, μὴ παρίδης οὖς ἔπλασας τῇ χειρὶ Σου· δείξον τὴν φιλανθρωπίαν Σου Ἐλεῆμον· δέξαι τὴν τεκοῦσάν Σε Θεοτόκον πρεσβεύουσαν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον Σωτὴρ ἡμῶν, λαὸν ἀπεγνωσμένον.

Πολυέλεος

Ὁ πολυέλεος ἀποτελεῖται ἐκ τῶν δύο πρώτων Ψαλμῶν τοῦ 103' Καθίσματος τοῦ Ψαλτηρίου, καὶ ἐκ σειρᾶς στίχων καταλλήλων διὰ τὸν Ἅγιον, ἐκ διαφόρων Ψαλμῶν ἐκλελεγμένων, οἱ ὅποιοι καλοῦνται ἐκλογή¹⁷³.

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου στίχου εἰς τὸ Δοῦλοι Κύριον καὶ εἰς τὴν Ἐκλογήν, ἐπιψάλλεται καὶ ἀνὰ ἓν Ἀλληλούια. Εἰς τὸ Ἐξομολογεῖσθε, ψάλλονται δύο Ἀλληλούια, ὥς ἔχουν κατωτέρω. Ἐὰν ὁ Πολυέλεος τυχὸν ἀναγινώσκεται, παραλείπονται τὰ προστεθέντα Ἀλληλούια.

Δοῦλοι Κύριον Ψαλμὸς ρλδ' (134)

Δοῦλοι Κύριον. Ἀλληλούια.

Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου, αἰνεῖτε δοῦλοι Κύριον· Ἀλληλούια.

Οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν· Ἀλληλούια.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ὅτι ἀγαθὸς Κύριος· ψάλατε τῷ ὀνόματι Αὐτοῦ ὅτι καλόν· Ἀλληλούια.

Ὅτι τὸν Ἰακώβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ Κύριος, Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν ἑαυτῷ· Ἀλληλούια.

Ὅτι ἐγὼ ἔγνωκα ὅτι μέγας ὁ Κύριος, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς· Ἀλληλούια.

¹⁷³ [ΤΓΡ, σ. 79]. Βλέπε καὶ τὸ βιβλίον Ἐκλογάριον.

Πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὁ Κύριος ἐποίησεν, ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις· Ἀλληλούια.

Ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν· ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ὁς ἐπάταξε τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. Ἀλληλούια.

Ἐξαπέστειλε σημεῖα καὶ τέρατα ἐν μέσῳ σου Αἴγυπτε, ἐν Φαραὼ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ. Ἀλληλούια.

Ὁς ἐπάταξεν ἔθνη πολλά, καὶ ἀπέκτεινε βασιλεῖς κραταιούς· Ἀλληλούια.

Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, καὶ τὸν Ὠγ βασιλέα τῆς Βασάν, καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χαναάν· Ἀλληλούια.

Καὶ ἔδωκε τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, κληρονομίαν Ἰσραὴλ λαῷ Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Κύριε, τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὸ μνημόσυνόν Σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν· Ἀλληλούια.

Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν Αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις Αὐτοῦ παρακληθήσεται· Ἀλληλούια.

Τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων· Ἀλληλούια.

Στόμα ἔχουσι καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς ἔχουσι καὶ οὐκ ὁψονται· Ἀλληλούια.

Ὡτα ἔχουσι καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται, οὐδὲ γάρ ἐστι πνεῦμα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν· Ἀλληλούια.

Ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτά, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς· Ἀλληλούια.

Οἶκος Ἰσραὴλ, εὐλογήσατε τὸν Κύριον· οἶκος Ἀαρών, εὐλογήσατε τὸν Κύριον. οἶκος Λευὶ, εὐλογήσατε τὸν Κύριον· Ἀλληλούια.

Οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, εὐλογήσατε τὸν Κύριον· Ἀλληλούια.

**Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών, ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ·
Ἀλληλούια.**

**Ἑξομολογεῖσθε
Ψαλμὸς ρλε' (135)**

Ἑξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι ἀγαθός, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ἑξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν θεῶν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ἑξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ τῶν κυρίων, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ ποιήσαντι τοὺς οὐρανοὺς ἐν συνέσει, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνῳ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ἐξαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ καταδιελόντι τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ διὰ μέσου αὐτῆς, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ἐκτινάξαντι Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν Ἐρυθράν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν Αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιούς, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ τὸν Ὠγ βασιλέα τῆς Βασάν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ Αὐτοῦ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ Κύριος, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ὁ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλληλούια· ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ· Ἀλληλούια.

Καὶ ψάλλεται ἡ Ἐκλογὴ τοῦ Πολυελέου τοῦ Ἁγίου (βλ. εἰς τὸ βιβλίον **Ἐκλογάριον**).

Πληρωθείσης τῆς Ἐκλογῆς, ἡ ψάλλονται τὰ συνήθη, Δόξα. Καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα Σοι ὁ Θεός (ἐκ γ'). Ἡ ἐλπίς ἡμῶν Κύριε δόξα Σοι. Ἡ ψάλλονται τὰ μεγάλα δοξαστικὰ τοῦ Πολυελέου, ὡς κεῖνται εἰς τὰ μουσικὰ βιβλία¹⁷⁴. Σημειωτέον ὅτι τινές, ὅταν παραλείπουν τὰ μεγάλα αὐτὰ δοξαστικὰ χάριν συντομίας, ψάλλουν τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τῶν Μακαρισμῶν τῆς Κυριακῆς τοῦ α' ἡχου¹⁷⁵.

Ἦχος α'.

Δόξα.

Τὸν Πατέρα προσκυνήσωμεν, καὶ τὸν Υἱὸν δοξολογήσωμεν, καὶ τὸ Πανάγιον ὁμοῦ, πάντες Πνεῦμα ἀνυμνήσωμεν, κρίζοντες καὶ λέγοντες· Παναγία Τριάς, σῶσον πάντας ἡμᾶς.

Καὶ νῦν.

Τὴν Μητέρα Σου προσάγει Σοι, εἰς ἱκεσίαν ὁ λαός Σου Χριστέ· ταῖς παρακλήσεσιν Αὐτῆς, τοὺς οἰκτιρμούς Σου δὸς ἡμῖν Ἀγαθέ, ἵνα Σὲ δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν¹⁷⁶.

Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος

«εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω»

[Ἰακ. ε' 13]

¹⁷⁴ [ΑΤ, σ. 96]· Δόξα. Ἡ ὑπεράρχιος Θεότης. Καὶ νῦν. Παντάνασσα.

¹⁷⁵ [ΤΓΡ, σ. 80].

¹⁷⁶ Εἴθισται ὅταν ψάλλεται εἰς τὸ τέλος τῆς Ἐκλογῆς τοῦ Πολυελέου, ἀντὶ γὰρ τὴν κατάληξιν τοῦ τροπαρίου «τὸν ἐκ τάφου ἡμῖν ἀνατείλαντα», νὰ λέγεται τὸ «τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν».

Ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης

Χαίροις μετὰ Θεὸν ἢ Θεός, τὰ δευτερεῖα τῆς Τριάδος ἢ ἔχουσα, ἀμέσως ἢ δεχομένη τῶν ἐκ Θεοῦ δωρεῶν, τὸ πλήρωμα ὅλον καὶ εἰς ἅπαντας, Ἀγγέλους ἀνθρώπους τε, τοῦτο διαπορθμεύουσα· τοῦ ἐμπυρίνου οὐρανοῦ τὸ τεράστιον τηλεσκόπιον, βουλῶν θείων θαυμάσιον τέλος τὸ σκοπιμώτατον, καὶ ὕστατον Πάναγνε, δημιουργίας ἀπάσης, δι' ἣν ὁ κόσμος ἐγένετο· καὶ Σοῦ τῇ γεννήσει, ἡ αἰώνιος τοῦ Κτίστου βουλὴ πεπλήρωται.

Φοβεῖ με κριτήριον, Θεομῆτορ τὸ Δεσποτικόν, καὶ δέδοικα ὡς πολλῶν ἔμπλεως κακῶν, πλὴν εἰς Σὲ κατέφυγον, καταφυγὴ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ μὴ ἀπόσῃ με, ἀλλὰ σῶσον τῷ ἐλέει Σου.

[Θεοτοκάριον, ἤχος πλ. α', τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας]

«Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, ἀποδίωξον τοὺς πονηροὺς καὶ ἀκαθάρτους λογισμοὺς ἀπὸ τῆς ἀθλίας καὶ ταλαιπώρου μου ψυχῆς, καὶ καρδίας, καὶ κατὰσβεσόν μου τὴν φλόγα τῶν παθῶν, καὶ ἐλέησόν με, ὅτι ἀσθενὴς καὶ ταλαίπωρός εἰμι ἐγώ· καὶ ῥῦσαί με ἀπὸ τῶν ἐπερχομένων μοι πονηρῶν ἐνθυμήσεων καὶ προλήψεων· ὅτι Ὑπερευλογημένη, ὑπάρχεις, καὶ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον δεδοξασμένον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.»

Τριώδιον τὸ Κατανυκτικόν, Δευτέρα τῆς Α' Ἑβδομάδος ἐσπέρας.

«Ἐνδοξε Ἀειπάρθενε Θεοτόκε, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, προσάγαγε τὴν ἡμετέραν προσευχὴν τῷ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν, ἵνα σώσῃ διὰ Σοῦ τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Τριώδιον τὸ Κατανυκτικόν, Δευτέρα τῆς Α' Ἑβδομάδος ἐσπέρας

Κανὼν τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως

Ψαλλόμενος ὅταν ὁ Ἅγιος ἐορτάζεται εἰς η΄, καὶ ἐν πάσῃ περιστάσει καὶ θλίψει ψυχῆς. Ποίημα Θεοστηρίκτου Μοναχοῦ· οἱ δέ, Θεοφάνους.

Ὦδὴ α΄. Ἦχος πλ. δ΄.

«**Υ**γρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηρὰν, καὶ τὴν Αἰγυπτίαν, μοχθηρίαν διαφυγών, ὁ Ἰσραηλίτης ἀνεβόα· Τῷ Λυτρωτῇ καὶ Θεῷ ἡμῶν ἄσωμεν».

Τροπάρια.

(πρὸ ἐκάστου τροπαρίου ὅλων τῶν ᾠδῶν λέγομεν·

«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»)

Πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς, πρὸς Σὲ καταφεύγω, σωτηρίαν ἐπιζητῶν· ὦ Μῆτερ τοῦ Λόγου καὶ Παρθέने, τῶν δυσχερῶν καὶ δεινῶν με διάσωσον.

Παθῶν με ταραττουσι προσβολαί, πολλῆς ἀθυμίας ἐμπιπλῶσαί μου τὴν ψυχὴν· εἰρήνευσον Κόρη τῇ γαλήνῃ, τῇ τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ Σου Πανάμωμε.

Σωτῆρα τεκοῦσάν σε καὶ Θεόν, δυσωπῶ Παρθέने, λυτρωθῆναί με τῶν δεινῶν· Σοὶ γὰρ νῦν προσφεύγων ἀνατείνω, καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διάνοιαν.

Νοσοῦντα τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ἐπισκοπῆς θείας, καὶ προνοίας τῆς παρὰ Σοῦ, ἀξίωσον μόνη Θεομῆτορ, ὡς ἀγαθὴ ἀγαθοῦ τε λοχεύτρια.

Ὠδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.

«**Ο**ὐρανίας ἀψῖδος, ὀροφουργὲ Κύριε, καὶ τῆς Ἐκκλησίας δομῆτορ, Σύ με στερέωσον, ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ Σῇ, τῶν ἐφετῶν ἢ ἀκρότης, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνε Φιλάνθρωπε».

Τροπάρια.

Προστασίαν καὶ σκέπην, ζωῆς ἐμῆς τίθημι, Σὲ Θεογεννήτορ Παρθένε· Σύ με κυβέρνησον, πρὸς τὸν λιμένα Σου, τῶν ἀγαθῶν ἢ αἰτία, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνη πανύμνητε.

Ἰκετεύω Παρθένε, τὸν ψυχικὸν τάραχον, καὶ τῆς ἀθυμίας τὴν ζάλην διασκεδάσαι μου· Σὺ γάρ Θεόνυμφε, τὸν ἀρχηγὸν τῆς γαλήνης, τὸν Χριστὸν ἐκύησας, μόνη πανάχραντε.

Εὐεργέτην τεκοῦσα, τὸν τῶν καλῶν αἴτιον, τῆς εὐεργεσίας τὸν πλοῦτον, πᾶσιν ἀνάβλυσον· πάντα γὰρ δύνασαι, ὡς δυνατὸν ἐν ἰσχύϊ, τὸν Χριστὸν κυήσασα, Θεομακάριστε.

Χαλεπαῖς ἀρρώστιας, καὶ νοσεροῖς πάθεσιν, ἐξεταζομένῳ Παρθένε, Σύ μοι βοήθησον· τῶν ἱαμάτων γὰρ ἀνελλιπῇ Σε γινώσκω, θησαυρόν Πανάμωμε, τὸν ἀδαπάνητον.

Ὠδὴ δ'. Ὁ Εἰρμός.

«**Εἰ**σακήκοα Κύριε, τῆς οἰκονομίας Σου τὸ Μυστήριον, κατενόησα τὰ ἔργα Σου, καὶ ἐδόξασά Σου τὴν Θεότητα».

Τροπάρια.

Τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον, ἢ τὸν κυβερνήτην τεκοῦσα Κύριον, καὶ τὸν κλύδωνα κατεύνασον, τῶν ἐμῶν παισμάτων Θεονύμφευτε.

Εὐσπλαγχνίας τὴν ἄβυσσον, ἐπικαλουμένῳ τῆς Σῆς παράσχου μοι, ἢ τὸν εὐσπλαγχνον κυήσασα, καὶ Σωτῆρα πάντων τῶν ὑμνούντων Σε.

Απολαύοντες Πάναγνε, τῶν Σῶν δωρημάτων εὐχαριστήριον, ἀναμέλπομεν ἐφύμνιον, οἱ γινώσκοντές Σε Θεομήτορα.

Οὐ ἐλπίδα καὶ στήριγμα, καὶ τῆς σωτηρίας τεῖχος ἀκράδαντον, κεκτημένοι Σε, Πανύμνητε, δυσχερείας πάσης ἐκλυτρούμεθα.

Ὡδὴ ε΄. Ὁ Εἰρμός.

«**Φ**ώτισον ἡμᾶς, τοῖς προστάγμασί Σου Κύριε, καὶ τῷ βραχίονί Σου τῷ ὑψηλῷ, τὴν Σὴν εἰρήνην παράσχου ἡμῖν Φιλάνθρωπε».

Τροπάρια.

Εμπλησον Ἀγνή, εὐφροσύνης τὴν καρδίαν μου, τὴν σὴν ἀκήρατον διδοῦσα χαράν, τῆς εὐφροσύνης ἣ γεννήσασα τὸν αἶτιον.

Λύτρωσαι ἡμᾶς, ἐκ κινδύνων Θεοτόκε Ἀγνή, ἡ αἰωνίαν τεκοῦσα λύτρωσιν, καὶ τὴν εἰρήνην τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν.

Λῦσον τὴν ἀχλύν, τῶν παισμάτων μου Θεόνυμφε, τῷ φωτισμῷ τῆς Σῆς λαμπρότητος, ἡ φῶς τεκοῦσα, τὸ θεῖον καὶ προαιώνιον.

Ιασαι Ἀγνή, τῶν παθῶν μου τὴν ἀσθένειαν, ἐπισκοπῆς Σου ἀξιῶσασα, καὶ τὴν ὑγείαν τῇ πρεσβείᾳ Σου παράσχου μοι.

Ὡδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

«**Τ**ὴν δέησιν ἐκχεῶ πρὸς Κύριον, καὶ Αὐτῷ ἀπαγγελῶ μου τὰς θλίψεις, ὅτι κακῶν, ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ Ἄδῃ προσήγγισε, καὶ δέομαι ὡς Ἰωνᾶς· Ἐκ φθορᾶς ὁ Θεός με ἀνάγαγε».

Τροπάρια.

Θανάτου καὶ τῆς φθορᾶς Ὅς ἔσωσεν, Ἐαυτὸν ἐκδεδωκὼς τῷ θανάτῳ, τὴν τῇ φθορᾷ, καὶ θανάτῳ μου φύσιν, κατασχεθεῖσαν Παρθένε δυσώπησον, τὸν Κυρίόν Σου καὶ Υἱόν, τῆς ἐχθρῶν κακουργίας με ῥύσασθαι.

Προστάτιν Σε τῆς ζωῆς ἐπίσταμαι, καὶ φρουρὰν ἀσφαλεστάτην Παρθένε, τῶν πειρασμῶν, διαλύουσας ὄχλον, καὶ ἐπηρείας δαιμόνων ἐλαύνουσας· καὶ δέομαι διαπαντός, ἐκ φθορᾶς τῶν παθῶν μου ῥυσθῆναί με.

Ὡς τεῖχος καταφυγῆς κεκτήμεθα, καὶ ψυχῶν Σε παντελῆ σωτηρίαν, καὶ πλατυσμόν, ἐν ταῖς θλίψεσι Κόρη, καὶ τῷ φωτί Σου αἰεὶ ἀγαλλόμεθα. Ὡ Δέσποινα καὶ νῦν ἡμᾶς, τῶν παθῶν καὶ κινδύνων διάσωσον.

Ἐν κλίνῃ, νῦν ἀσθενῶν κατάκειμαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ σαρκί μου· ἀλλ' ἡ Θεόν, καὶ Σωτῆρα τοῦ Κόσμου, καὶ τὸν λυτῆρα τῶν νόσων κυήσασα, Σοῦ δέομαι τῆς ἀγαθῆς· Ἐκ φθορᾶς νοσημάτων ἀνάστησον.

Ὡδὴ ζ'. Ὁ Εἰρμός.

«**Οἱ** ἐκ τῆς Ἰουδαίας, καταντήσαντες Παῖδες ἐν Βαβυλῶνι ποτέ, τῇ πίστει τῆς Τριάδος, τὴν φλόγα τῆς καμίνου, κατεπάτησαν ψάλλοντες· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Τροπάρια.

Τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, ὡς ἠθέλησας Σῶτερ οἰκονομήσασθαι, ἐν μήτρᾳ τῆς Παρθένου, κατώκησας τῷ Κόσμῳ, Ἦν προστάτιν ἀνέδειξας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θελητὴν τοῦ ἐλέους, Ὦν ἐγέννησας Μῆτερ ἀγνή δυσώπησον, ῥυσθῆναι τῶν πταισμάτων, ψυχῆς τε μολυσμάτων, τοὺς ἐν πίστει κραυγάζοντας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θησαυρὸν σωτηρίας, καὶ πηγὴν ἀφθαρσίας, τὴν Σε κυήσασαν, καὶ πύργον ἀσφαλείας, καὶ θύραν μετανοίας, τοῖς κραυγάζουσιν ἔδειξας· Ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Σωμάτων μαλακίας, καὶ ψυχῶν ἀρρώστίας Θεογεννήτρια, τῶν πόθῳ προσιόντων, τῇ σκέπῃ Σου τῇ θείᾳ, θεραπεύειν ἀξίωσον, ἢ τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ἡμῖν ἀποτεκοῦσα.

Ὡδὴ η'. Ὁ Εἰρμός.

«**Τ**ὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν Ὁν ὑμνοῦσι, Στρατιαὶ τῶν Ἀγγέλων ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Τροπάρια.

Τοὺς βοηθείας τῆς παρὰ Σοῦ δεομένους, μὴ παρίδης Παρθένε ὑμνοῦντας, καὶ ὑπερυψοῦντάς Σε Κόρη εἰς αἰῶνας.

Τῶν ἱαμάτων τὸ δασιλὲς ἐπιχέεις, τοῖς πιστῶς ὑμνοῦσί Σε Παρθένε, καὶ ὑπερυψοῦσι, τὸν ἄφραστόν Σου Τόκον.

Τὰς ἀσθενείας μου τῆς ψυχῆς ἰατρεύεις, καὶ σαρκὸς τὰς ὀδύνας Παρθένε, ἵνα Σε δοξάζω, τὴν Κεχαριτωμένην.

Τῶν πειρασμῶν Σὺ τὰς προσβολὰς ἐκδιώκεις, καὶ παθῶν τὰς ἐφόδους Παρθένε· ὅθεν Σε ὑμνοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὡδὴ θ'. Ὁ Εἰρμός.

«**Κ**υρίως Θεοτόκον, Σὲ ὁμολογοῦμεν, οἱ διὰ Σοῦ σεσωσμένοι Παρθένε ἀγνή, σὺν Ἀσωμάτων χορείαις Σὲ μεγαλύνοντες».

Τροπάρια.

Ροήν μου τῶν δακρύων, μὴ ἀποποιήσης, ἢ τὸν παντὸς ἐκ προσώπου πᾶν δάκρυον, ἀφηρηκότα Παρθένε Χριστὸν κυήσασα.

Χαρᾶς μου τὴν καρδίαν, πλήρωσον Παρθένε, ἢ τῆς χαρᾶς δεξαμένη τὸ πλήρωμα, τῆς ἁμαρτίας τὴν λύπην ἐξαφανίσασα.

Λιμὴν καὶ προστασία, τῶν Σοὶ προσφευγόντων, γενοῦ Παρθένε καὶ τεῖχος ἀκράδαντον, καταφυγή τε καὶ σκέπη καὶ ἀγαλλίσματα.

Φωτὸς Σου ταῖς ἀκτῖσι, λάμπρυνον Παρθένε, τὸ ζοφερὸν τῆς ἀγνοίας διώκουσα, τοὺς εὐσεβῶς Θεοτόκον Σὲ καταγγέλλοντας.

Κακώσεως ἐν τόπῳ, τῷ τῆς ἀσθενείας, ταπεινωθέντα Παρθένε θεράπευσον, ἐξ ἀρρώστιας εἰς ῥῶσιν μετασκευάζουσα.

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«εὕξασθαι μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας δυνατόν, οὕτω δὲ εὕξασθαι ὡς ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀδύνατον, ὅπου Πατέρων πλῆθος τοσοῦτον, ὅπου βοή πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοθυμαδὸν ἀναπέμπεται. Οὐχ οὕτως εἰσακούη κατὰ σαυτὸν τὸν Δεσπότην παρακαλῶν, ὡς μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν σῶν. Ἐνταῦθα γὰρ ἐστὶ τι πλεόν, οἷον ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ συμφωνία, καὶ τῆς ἀγάπης ὁ σύνδεσμος, καὶ αἱ τῶν ἱερέων εὐχαί. Διὰ γὰρ τοῦτο οἱ ἱερεῖς προεστήκασιν, ἵνα αἱ τοῦ πλήθους εὐχαὶ ἀσθενέστεραι οὔσαι, τῶν δυνατωτέρων τούτων ἐπιλαβόμεναι, ὁμοῦ συνανέλθωσιν αὐταῖς εἰς τὸν οὐρανόν».

[PG 48,725]

«αἰρετώτερόν ἐστι τὸν ἥλιον σβεσθῆναι, ἢ τὰ ῥήματα τοῦ
Δαυὶδ λήθη παραδοθῆναι».

[PG 49,286]

Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος

«ψαλμωδίας μὴ παρούσης, ἀκηδία οὐ φαίνεται».

Λόγος ΙΓ', η'.

Ἅγιος Πορφύριος

«Ὅταν ψάλλεις, μοῦ λέει [ὁ Ἅγιος Πορφύριος], νὰ ψάλλεις ταπεινά, χωρὶς μορφασμούς, ἄτακτες κινήσεις τῶν χειρῶν σου καὶ πηδήματα στὸ ψαλτήρι. Νὰ κοιτάζεις πάντοτε στὸ ἀναλόγιο καὶ ὄχι συζητήσεις μεταξύ σας. Καὶ νὰ ζεῖς αὐτὰ ποὺ ψάλλεις γιὰτὶ ἔτσι μεταδίδονται καὶ στὸ ἐκκλησίασμα».

[Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν Γέροντα Πορφύριο, Ἀναστ. Σ. Τζαβάρα, σ. 139]

Καταβασίαι

Όταν ή τυπική διάταξις έχει Καταβασίες, είναι έν συντομία οί έπόμενες¹⁷⁷:

α) Από τής **κδ' Αύγούστου** μέχρι τής **κα' Σεπτεμβρίου**, αί καταβασίαι **Σταυρόν χαράξας**^(σ. 153) μοναί (μόνον έν τή η' και ιδ' Σεπτεμβρίου και είς τας αποδόσεις των ψάλλεται ή καταβασία τής θ' ώδής διπλῇ).

β) Από τής **κβ' Σεπτεμβρίου** μέχρι τής **ζ' Νοεμβρίου** μοναί, αί **Άνοίξω τὸ στόμα μου**^(σ. 154).

γ) Από τής **η' Νοεμβρίου** μέχρι τής **κ' Νοεμβρίου**, αί **Άνοίξω τὸ στόμα μου**^(σ. 154), **άλλ' έν τή α', γ', ε' και θ' ώδή προστίθενται τὰ** χαρακτηριστικά τής **Εισόδου**, **ώς αναγράφονται έν τοίς Μηναίοις.**

δ) Από τής **κα' Νοεμβρίου** μέχρι τής **κδ' Δεκεμβρίου**, αί **Χριστός γεννᾶται**^(σ. 156), μοναί.

ε) Τή **κε'** και τή **λα' Δεκεμβρίου**, αί **Χριστός γεννᾶται**^(σ. 156), και **Έσωσε λαόν, διπλαῖ.**

ς) Από τής **κς' Δεκεμβρίου** μέχρι τής **λ' Δεκεμβρίου**, αί **Έσωσε λαόν**^(σ. 156), μοναί.

ζ) Τή **α'**, τή **ς'** και τή **ιδ' Ιανουαρίου**, αί **Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα**^(σ. 159), και **Στίβει θαλάσσης, διπλαῖ.**

η) Από τής **β'** μέχρι τής **ε' Ιανουαρίου**, αί **Βυθοῦ ἀνεκάλυψε**^(σ. 159), μοναί.

θ) Από τής **ζ'** μέχρι τής **ιγ' Ιανουαρίου**, αί **Στίβει θαλάσσης**^(σ. 159), μοναί.

¹⁷⁷ βλ. περαιτέρω λεπτομέρειες είς [ΤΓΡ, σ. 95].

ι) Ἀπὸ τῆς **ιε'** Ἰανουαρίου μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, αἱ **Χέρσον ἀβυσσοτόκον**^(σ. 162), μοναί.

ια) Μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ὑπαπαντῆς μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ Τριωδίου, αἱ **Ἀνοίξω τὸ στόμα μου**^(σ. 154).

ιβ) Ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς, ἐκτὸς Κυριακῆς, εἰ μὲν ἀπεδόθη ἡ ἐορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, ψάλλονται αἱ **Ἀνοίξω τὸ στόμα μου· εἰ δὲ μή, αἱ Χέρσον ἀβυσσοτόκον**.

ιγ) Ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος ἐν τῇ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ πλὴν Κυριακῆς, ψάλλονται αἱ **Ἀνοίξω τὸ στόμα μου**, ἀλλὰ σὲ ὥδὲς πὺν ὑπάρχει τριῶδιον, ψάλλεται ὡς καταβασία ὁ εἰρμὸς τοῦ δευτέρου τριωδίου.

ιδ) Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, μέχρι τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ, αἱ **Ἀναστάσεως ἡμέρα**^(σ. 163).

ιε) Ἀπὸ τῆς Πέμπτης τῆς Ἀναλήψεως, μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Πεντηκοστῆς, αἱ **Θείω καλυφθεῖς**^(σ. 165), μοναί.

ις) Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πάντων μέχρι τῆς **κς'** Ἰουλίου, αἱ **Ἀνοίξω τὸ στόμα μου**^(σ. 154).

ιζ) Ἀπὸ τῆς **κς'** Ἰουλίου μέχρι τῆς **ε'** Αὐγούστου, αἱ **Χοροὶ Ἰσραήλ**^(σ. 168). Ὅμως τῇ **α'** Αὐγούστου, αἱ **Σταυρὸν χαράξας**^(σ. 153).

ιη) Ἀπὸ τῆς **ς'** μέχρι τῆς **ιγ'** Αὐγούστου, αἱ **Σταυρὸν χαράξας**^(σ. 153).

ιθ) Τῇ **ιδ'** Αὐγούστου (ἐὰν εἶναι Κυριακή) αἱ **Ἀνοίξω τὸ στόμα μου**^(σ. 154), **μετὰ τῶν** χαρακτηριστικῶν τῆς Κοιμήσεως ἐν τῇ **α', γ', ε'** καὶ **θ'** ᾠδῇ.

κ) Ἀπὸ τῆς **ις'** μέχρι τῆς **κβ'** Αὐγούστου, αἱ **Πεποικιλμένη τῇ θεῖα δόξῃ**^(σ. 169), μοναί.

Παρακάτω, παρατίθενται οἱ Καταβασίες.

«Σταυρὸν χαράξας» - Τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμ. Σταυροῦ

Ὡδή α'. Ἦχος πλ. δ'.

Σταυρὸν χαράξας Μωσῆς, ἐπ' εὐθείας ράβδῳ, τὴν Ἐρυθρὰν διέτεμε, τῷ Ἰσραὴλ πεζεύσαντι· τὴν δὲ ἐπιστρεπτικῶς, Φαραὼ τοῖς ἄρμασι, κροτήσας ἥνωσεν, ἐπ' εὖρους διαγράψας, τὸ ἀήττητον ὄπλον· διὸ Χριστῷ ἄσωμεν, τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται.

Ὡδή γ'.

Ράβδος εἰς τύπον, τοῦ μυστηρίου, παραλαμβάνεται· τῷ βλαστῷ γὰρ προκρίνει τὸν ἱερέα· τῇ στείρευούσῃ δὲ πρῶην, Ἐκκλησία νῦν ἐξήνθησε, ξύλον Σταυροῦ, εἰς κράτος καὶ στερέωμα.

Ὡδή δ'.

Εἰσακήκοα Κύριε, τῆς οἰκονομίας Σου τὸ μυστήριον, κατενόησα τὰ ἔργα Σου, καὶ ἐδόξασά Σου τὴν Θεότητα.

Ὡδή ε'.

Ω τρισμακάριστον Ξύλον! ἐν ᾧ ἐτάθη Χριστός, ὁ Βασιλεὺς καὶ Κύριος· δι' οὗ πέπτωκεν ὁ ξύλῳ ἀπατήσας, τῷ ἐν σοὶ δελεασθεὶς, Θεῷ τῷ προσπαγέντι σαρκί, τῷ παρέχοντι, τὴν εἰρήνην ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Ὡδή ς'.

Νοτίου θηρὸς ἐν σπλάγχνοις, παλάμας Ἰωνᾶς, σταυροειδῶς διεκπετάσας, τὸ σωτήριον πάθος, προδιετύπου σαφῶς· ὅθεν τριήμερος ἐκδύς, τὴν ὑπερκόσμιον Ἀνάστασιν, ὑπεζωγράφησε, τοῦ σαρκὶ προσπαγέντος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τριημέρῳ ἐγέρσει, τὸν κόσμον φωτίσαντος.

Ὡδή ζ'.

Εκνοον πρόσταγμα τυράννου δυσσεβοῦς, λαοὺς ἐκλόνησε, πνέον ἀπειλῆς, καὶ δυσφημίας θεοστυγοῦς· ὅμως Τρεῖς Παῖδας, οὐκ ἐδειμάτωσε, θυμὸς θηριώδης, οὐ πῦρ βρόμιον· ἀλλ' ἀντηχοῦντι, δροσοβόλῳ πνεύματι, πυρὶ συνόντες ἔψαλλον· Ὁ ὑπερύμνητος, τῶν πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὦδὴ η'.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Εὐλογεῖτε Παῖδες, τῆς Τριάδος ἰσάριθμοι, δημιουργὸν Πατέρα Θεόν· ὑμνεῖτε, τὸν συγκαταβάντα Λόγον, καὶ τὸ πῦρ εἰς δρόσον μεταποιήσαντα· καὶ ὑπερυψοῦτε, τὸ πᾶσι ζωὴν παρέχον, Πνεῦμα πανάγιον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὦδὴ θ'.

Μυστικὸς εἶ Θεοτόκε παράδεισος, ἀγεωργήτως βλαστήσασα Χριστόν, ὑφ' οὗ τὸ τοῦ Σταυροῦ, ζωηφόρον ἐν γῇ, πεφυτούργηται δένδρον· δι' οὗ νῦν ὑψουμένου, προσκυνοῦντες Αὐτόν, Σὲ μεγαλύνομεν.

Ἄλλη.

Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου, τῷ γένει προσγενόμενος θάνατος, διὰ Σταυροῦ κατήργηται σήμερον· τῆς γὰρ προμήτορος ἡ παγγενῆς, κατὰρα διαλέλυται, τῷ βλαστῷ τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος· ἦν πᾶσαι αἱ δυνάμεις, τῶν οὐρανῶν μεγαλύνουσιν.

«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» - Τῆς Θεοτόκου**Ὦδὴ α'. Ἦχος δ'.**

Ἀνοίξω τὸ στόμα μου, καὶ πληρωθήσεται Πνεύματος, καὶ λόγον ἐρεύξομαι, τῇ Βασιλίδι Μητρί· καὶ ὀφθήσομαι, φαιδρῶς πανηγυρίζων, καὶ ἄσω γηθόμενος, ταύτης τὰ θαύματα¹⁷⁸.

Ὦδὴ γ'.

Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους, Θεοτόκε, ἡ ζῶσα καὶ ἄφθονος πηγή, θίασον συγκροτήσαντας, πνευματικὸν στερέωσον· καὶ ἐν τῇ θείᾳ δόξῃ Σου¹⁷⁹, στεφάνων δόξης ἀξίωσον.

¹⁷⁸ [τὴν Εἴσοδον], [τὴν Κοίμησιν].

¹⁷⁹ [κὰν τῇ σεπτῇ Εἰσόδῳ Σου], [κὰν τῇ σεπτῇ Κοιμήσει Σου].

Ὦδή δ'.

Τὴν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλήν, τῆς ἐκ τῆς Παρθένου σαρκώσεως, Σοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ προφήτης Ἀββακούμ, κατανοῶν ἐκράύγαζε· Δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε.

Ὦδή ε'.

Εξέστη τὰ σύμπαντα, **ἐπὶ τῇ θείᾳ δόξῃ Σου**· Σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἔσχες ἐν μήτρᾳ, τὸν ἐπὶ πάντων Θεόν, καὶ τέτοκας ἄχρονον Υἱόν, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί Σε, σωτηρίαν βραβεύουσα.

[**Ε**ξέστη τὰ σύμπαντα, **ἐν τῇ σεπτῇ Εἰσόδῳ Σου**· Σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες, ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ καθαρῶτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί Σε, σωτηρίαν βραβεύουσα.]

[**Ε**ξέστη τὰ σύμπαντα, **ἐν τῇ σεπτῇ Κοιμήσει Σου**· Σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, γῆθεν μετέστης, πρὸς αἰωνίους μονάς, καὶ πρὸς ἀτελεύτητον ζωὴν, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί Σε, σωτηρίαν βραβεύουσα.]

Ὦδή ς'.

Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον, τελοῦντες Ἑορτὴν οἱ θεόφρονες, τῆς Θεομήτορος, δεῦτε τὰς χεῖρας κροτήσωμεν, τὸν ἐξ Αὐτῆς τεχθέντα, Θεὸν δοξάζοντες.

Ὦδή ζ'.

Οὐκ ἐλάτρευσαν, τῇ κτίσει οἱ θεόφρονες, παρὰ τὸν κτίσαντα· ἀλλὰ πυρὸς ἀπειλήν, ἀνδρείως πατήσαντες, χαίροντες ἔψαλλον· Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὦδή η'.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ, ὁ τόκος τῆς Θεοτόκου διεσώσατο, τότε μὲν τυπούμενος· νῦν δὲ ἐνεργούμενος, τὴν οἰκουμένην ἅπασαν, ἀγείρει ψάλλουσιν· Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὡδή θ'.

Ἄπας γηγενής, σκιρτάτω τῷ πνεύματι, λαμπαδουχούμενος·
πανηγυριζέτω δέ, αὐλῶν Νόων, φύσις γεραίρουσα, **τὰ ἱερὰ θαυ-**
μάσια¹⁸⁰, τῆς Θεομήτορος, καὶ βοάτω· Χαίροις παμμακάριστε,
Θεοτόκε ἀγνή, ἀειπάρθενε.

«Χριστὸς γεννᾶται», «Ἐσωσε λαόν» - Τῆς Χριστοῦ
Γεννήσεως
(Πεζαὶ καὶ ἱαμβικαί)

Ὡδή α'. Ἦχος α'.

Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε· Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντή-
σατε· Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε. Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ
ἐν εὐφροσύνῃ, ἀνυμνήσατε λαοί, ὅτι δεδόξασται.

Ἰαμβική.

Ἐσωσε λαόν, θαυματουργῶν Δεσπότης,
Ὑγρὸν θαλάσσης κῦμα, χερσώσας πάλαι.
Ἐκὼν δὲ τεχθεὶς, ἐκ Κόρης τρίβον βατήν,
Πόλου τίθησιν ἡμῖν· ὃν κατ' οὐσίαν,
Ἰσὸν τε Πατρί, καὶ βροτοῖς δοξάζομεν.

Ὡδή γ'.

Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων, ἐκ Πατρὸς γεννηθέντι ἀρρεύστως Υἱῷ,
καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου, σαρκωθέντι ἀσπόρως, Χριστῷ τῷ
Θεῷ βοήσωμεν· Ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρας ἡμῶν, Ἅγιος εἶ Κύριε.

Ἰαμβική.

Νεῦσον πρὸς ὕμνους, οἴκετῶν εὐεργέτα,
Ἐχθροῦ ταπεινῶν, τὴν ἐπηρμένην ὀφρύν,
Φέρων τε παντεπόπτα, τῆς ἀμαρτίας
Ὑπερθεν ἀκλόνητον, ἐστηριγμένους,
Μάκαρ μελωδούς, τῇ βάσει τῆς πίστεως.

¹⁸⁰ [**τὰ ἱερὰ Εἰσόδια**], [**τὴν ἱερὰν Μετάστασιν**].

Ὡδή δ'.

Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς, Χριστέ, ἐκ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας, ἐξ ὅρους ὁ αἰνετός, κατασκίου δασέος· ἦλθες σαρκωθείς ἐξ ἀπειράνδρου, ὁ ἄυλος καὶ Θεός. Δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε.

Ἰαμβική.

Γένους βροτείου, τὴν ἀνάπλασιν πάλαι,
Ἄδων προφήτης, Ἀββακοῦμ προμηνύει,
Ἰδεῖν ἀφράστως, ἀξιωθείς τὸν τύπον·
Νέον βρέφος γάρ, ἐξ ὅρους τῆς Παρθένου,
Ἐξῆλθε λαῶν, εἰς ἀνάπλασιν Λόγος.

Ὡδή ε'.

Θεὸς ὢν εἰρήνης, Πατὴρ οἰκτιρμῶν, τῆς μεγάλης βουλῆς Σου τὸν Ἄγγελον, εἰρήνην παρεχόμενον, ἀπέστειλας ἡμῖν· ὅθεν θεογνωσίας, πρὸς φῶς ὁδηγηθέντες, ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες, δοξολογοῦμέν Σε, Φιλάνθρωπε.

Ἰαμβική.

Εκ νυκτὸς ἔργων, ἐσκοτισμένης πλάνης,
Ἰλασμόν ἡμῖν, Χριστὲ τοῖς ἐγρηγόρως,
Νῦν Σοι τελοῦσιν, ὕμνον ὡς εὐεργέτη,
Ἐλθοις πορίζων, εὐχερῇ τε τὴν τρίβον,
Καθ' ἣν ἀνατρέχοντες, εὖροιμεν κλέος.

Ὡδή ς'.

Σπλάγχνων Ἰωνᾶν, ἔμβρυον ἀπήμεσεν, ἐνάλιος θήρ, οἷον ἐδέξατο· τῇ Παρθένῳ δέ, ἐνοικήσας ὁ Λόγος, καὶ σάρκα λαβὼν, διελήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον· ἥς γὰρ οὐχ ὑπέστη ρεύσεως, τὴν τεκοῦσαν κατέσχευ ἀπήμαντον.

Ἰαμβική.

Ναίων Ἰωνᾶς, ἐν μυχοῖς θαλαπτίοις,
Ἐλθεῖν ἐδεῖτο, καὶ ζάλην ἀπαρκέσαι.
Νυγεῖς ἐγὼ δέ, τῷ τυραννοῦντος βέλει,
Χριστὲ προσαυδῶ, τὸν κακῶν ἀναιρέτην,

Θᾶπτον μολεῖν Σε, τῆς ἐμῆς ῥαθυμίας.

Ὦδὴ ζ'.

Οἱ Παῖδες, εὐσεβεία συντραφέντες, δυσσεβοῦς προστάγματος καταφρονήσαντες, πυρὸς ἀπειλὴν οὐκ ἐπτοήθησαν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς φλογός, ἐστῶτες ἔψαλλον· Ὁ τῶν πατέρων, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἰαμβική.

Τῷ παντάνακτος, ἐξεφάυλισαν πόθῳ,
Ἄπλητα θυμαίνοντος, ἠγκιστρωμένοι,
Παῖδες τυράννου, δύσθεον γλωσσαλγίαν·
Οἷς εἵκαθε πῦρ, ἄσπετον τῷ Δεσπότη,
Λέγουσιν· Εἰς αἰῶνας εὐλογητὸς εἶ.

Ὦδὴ η'.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Θαύματος ὑπερφυοῦς ἡ δροσοβόλος, ἐξεικόνισε κάμιнос τύπον· οὐ γὰρ οὓς ἐδέξατο φλέγει νέους, ὥς οὐδὲ πῦρ τῆς Θεότητος, Παρθένου ἦν ὑπέδυσεν νηδύν· διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν· Εὐλογεῖτω, ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἰαμβική.

Μήτηρ ἀφλέκτως, εἰκονίζουσι Κόρης,
Οἱ τῆς παλαιᾶς, πυρπολούμενοι νέοι,
Ἵπερφυῶς κύουσιν, ἐσφραγισμένην.
Ἄμφω δὲ δρῶσα, θαυματουργία μιᾷ,
Λαοὺς πρὸς ὕμνον, ἐξανίστησι Χάρις.

Ὦδὴ θ'.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν Τιμιωτέραν, καὶ ἐνδοξοτέραν, τῶν ἄνω στρατευμάτων.

Μυστήριον ξένον, ὁρῶ καὶ παράδοξον· οὐρανὸν τὸ σπήλαιον· θρόνον, χερουβικόν τὴν Παρθένον· τὴν φάτνην χωρίον, ἐν ᾧ ἀνεκλίθη ὁ ἀχώρητος, Χριστὸς ὁ Θεός· ὃν ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Ἰαμβική.

*Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην,
ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας.*

Στέργειν μὲν ἡμᾶς, ὡς ἀκίνδυνον φόβῳ,
Ῥᾶον σιωπὴν· τῷ πόθῳ δὲ Παρθένε,
´μνους ὑφαίνειν, συντόνως τεθηγμένους,
Ἐργῶδές ἐστιν· ἀλλὰ καὶ Μήτηρ σθένης,
´ση πέφυκεν, ἡ προαίρεσις δίδου.

**«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε», «Στείβει θαλάσσης» - Τῶν
Θεοφανείων
(Πεζαὶ καὶ ἰαμβικαί)**

ᾠδὴ α΄. Ἦχος β΄.

Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα, καὶ διὰ ξηρᾶς οἰκείους ἔλκει, ἐν αὐτῷ κατακαλύψας ἀντιπάλους, ὁ κραταιός, ἐν πολέμοις Κύριος· ὅτι δεδόξασται.

Ἰαμβική.

Στείβει θαλάσσης, κυματούμενον σάλον,
Ἦπειρον αὖθις, Ἰσραὴλ δεδειγμένον.
Μέλας δὲ πόντος, τριστάτας Αἰγυπτίων,
Ἐκρυψεν ἄρδην, ὑδατόστρωτος τάφος,
Ῥώμη κραταιᾷ, δεξιᾷ τοῦ Δεσπότη.

ᾠδὴ γ΄.

Ἰσχὺν ὁ διδούς, τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν Κύριος, καὶ κέρας χριστῶν Αὐτοῦ ὑψῶν, Παρθένου ἀποτίκτεται, μολεῖ δὲ πρὸς τὸ βάπτισμα· διὸ πιστοὶ βοήσωμεν· Οὐκ ἔστιν Ἄγιος, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος, πλὴν Σοῦ Κύριε.

Ἰαμβική.

´σοι παλαιῶν, ἐκλελύμεθα βρόχων,
Βορῶν λεόντων, συντεθλασμένων μύλας,

Ἀγαλλιῶμεν, καὶ πλατύνωμεν στόμα,
 Λόγῳ πλέκοντες, ἐκ λόγων μελωδίαν,
 Ὡ τῶν πρὸς ἡμᾶς, ἥδεται δωρημάτων.

Ὠδή δ'.

Ακήκοε Κύριε, φωνῆς Σου ὃν εἶπας, Φωνὴ βοῶντος ἐν ἐρήμῳ, ὅτε ἐβρόντησας, πολλῶν ἐπὶ ὑδάτων, τῷ Σῷ μαρτυρούμενος Υἱῷ· ὅλος γεγονώς τοῦ παρόντος, Πνεύματος δὲ ἐβόησε· Σὺ εἶ Χριστός, Θεοῦ σοφία καὶ δύναμις.

Ἰαμβική.

Πυρσῷ καθαρθεῖς, μυστικῆς θεωρίας,
 Ὑμῶν προφήτης, τὴν βροτῶν καινουργίαν,
 Ῥήγνυσι γῆρυν, Πνεύματι κροτουμένην,
 Σάρκωσιν ἐμφαίνουσιν, ἀρρήτου Λόγου,
 Ὡ τῶν δυναστῶν, τὰ κράτη συνετρίβη.

Ὠδή ε'.

Ιησοῦς ὁ ζωῆς ἀρχηγός, λῦσαι τὸ κατάκριμα ἥκει, Ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου· καθαρσίῳν δὲ ὡς Θεὸς μὴ δεόμενος, τῷ πεσόντι καθαίρεται, ἐν τῷ Ἰορδάνῃ· ἐν ᾧ τὴν ἔχθραν κτείνας, ὑπερέχουσιν πάντα νοῦν, εἰρήνην χαρίζεται.

Ἰαμβική.

Εχθροῦ ζοφώδους, καὶ βεβορβορωμένου,
 Ἴὸν καθάρσει, Πνεύματος λελουμένοι,
 Νέαν προσωρμίσθημεν, ἀπλανῇ τρίβον,
 Ἄγουσιν ἀπρόσιτον, εἰς θυμηδίαν,
 Μόνοις προσιτήν, οἷς Θεὸς κατηλλάγη.

Ὠδή ς'.

Η φωνὴ τοῦ Λόγου, ὁ λύχνος τοῦ φωτός, ὁ ἐωσφόρος, ὁ τοῦ ἡλίου Πρόδρομος, ἐν τῇ ἐρήμῳ· Μετανοεῖτε, πᾶσι βοᾷ τοῖς λαοῖς, καὶ προκαθαίρεσθε· ἰδοὺ γὰρ πάρεστι Χριστός, ἐκ φθορᾶς τὸν κόσμον λυτρούμενος.

Ἰαμβική.

Ιμερτὸν ἐξέφηνε, σὺν πανολβίῳ,

Ἦχῳ Πατὴρ, ὃν γαστρὸς ἐξηρεύζατο.
 Ναὶ φησὶν οὗτος, συμφυῆς γόνος πέλων,
 Φώταυγος ἐξώρυσεν, ἀνθρώπων γένους,
 Λόγος τέ μου ζῶν, καὶ βροτὸς προμηθεΐα.

Ὠδὴ ζ'.

Νέους εὐσεβεῖς, καμίνῳ πυρὸς προσομιλήσαντας, διασυρίζον πνεῦμα δρόσου, ἀβλαβεῖς διεφύλαξε, καὶ θείου ἀγγέλου συγκατάβασις· ὅθεν ἐν φλογὶ δροσιζόμενοι, εὐχαρίστως ἀνέμελπον· Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἰαμβική.

Εφλεξε ρεῖθρῳ, τῶν δρακόντων τὰς κάρας,
 Ὁ τῆς καμίνου, τὴν μετάρσιον φλόγα,
 Νέους φέρουσιν, εὐσεβεῖς κατευνάσας·
 Τὴν δυσκάθεκτον, ἀχλὺν ἐξ ἁμαρτίας,
 Ὅλην πλύνει δέ, τῇ δρόσῳ τοῦ Πνεύματος.

Ὠδὴ η'.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Μυστήριον παράδοξον, ἡ Βαβυλῶνος ἔδειξε κάμιнос, πηγάσασα δρόσον· ὅτι ρεῖθροις ἔμελλεν, ἄυλον πῦρ εἰσδέχεσθαι ὁ Ἰορδάνης, καὶ στέγειν σαρκί, βαπτιζόμενον τὸν Κτίστην· ὃν εὐλογοῦσι λαοί, καὶ ὑπερυψοῦσιν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἰαμβική.

Ελευθέρα μέν, ἡ κτίσις γνωρίζεται·
 Υἱοὶ δὲ φωτός, οἱ πρὶν ἐσκοτισμένοι.
 Μόνος στενάζει, τοῦ σκότους ὁ προστάτης.
 Νῦν εὐλογεῖτω, συντόνως τὸν αἷτιον,
 Ἡ πρὶν τάλαινα, τῶν ἐθνῶν παγκληρία.

Ὠδὴ θ'.

Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν Τιμιωτέραν, τῶν ἄνω στρατευμάτων.

Απορεῖ πᾶσα γλῶσσα, εὐφημεῖν πρὸς ἀξίαν· ἱλιγγιᾷ δὲ νοῦς καὶ ὑπερκόσμιος, ὑμνεῖν Σε Θεοτόκε· ὅμως ἀγαθὴ ὑπάρχουσα,

τὴν πίστιν δέχου· καὶ γὰρ τὸν πόθον οἶδας, τὸν ἔνθεον ἡμῶν· Σὺ γὰρ Χριστιανῶν εἶ προστάτις, Σὲ μεγαλύνομεν.

Ἱαμβική.

*Μεγάλυνον ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην,
ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας.*

ᾠ τῶν ὑπὲρ νοῦν, τοῦ τόκου Σου θαυμάτων,
Νύμφη πάναγνε, Μητέρα εὐλογημένη!
Δι' ἧς τυχόντες, παντελοῦς σωτηρίας,
Ἐπάξιον κροτοῦμεν, ὡς εὐεργέτη,
Δῶρον φέροντες, ὕμνον εὐχαριστίας.

«Χέρσον ἀβυσσοτόκον» - Τῆς Ὑπαπαντῆς

ᾠδὴ α'. Ἦχος γ'.

Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον ἥλιος, ἐπεπόλευσέ ποτε· ὥσεί τεῖχος γὰρ ἐπάγη, ἐκατέρωθεν ὕδωρ, λαῶ πεζοποντοποροῦντι, καὶ θεαρέστως μέλποντι· Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

ᾠδὴ γ'.

Τὸ στερέωμα, τῶν ἐπὶ Σοὶ πεποιθότων, στερέωσον Κύριε, τὴν Ἐκκλησίαν, ἣν ἐκτήσω, τῷ τιμίῳ Σου αἵματι.

ᾠδὴ δ'.

Εκάλυψεν οὐρανούς, ἡ ἀρετὴ Σου Χριστέ· τῆς κιβωτοῦ γὰρ προελθὼν, τοῦ ἀγιάσματος Σου, τῆς ἀφθόρου Μητρός, ἐν τῷ ναῷ τῆς δόξης Σου, ὥφθης ὡς βρέφος, ἀγκαλοφορούμενος· καὶ ἐπληρώθη τὰ πάντα τῆς Σῆς αἰνέσεως.

ᾠδὴ ε'.

Ὡς εἶδεν Ἡσαΐας συμβολικῶς, ἐν θρόνῳ ἐπηρμένῳ Θεόν, ὑπ' ἀγγέλων δόξης δορυφορούμενον, ᾠ τάλας ἐβόα ἐγώ! πρὸ γὰρ εἶδον σωματούμενον Θεόν, φωτὸς ἀνεσπέρου, καὶ εἰρήνης δεσπόζοντα.

Ὦδή ς'.

Εβόησέ Σοι, ἰδὼν ὁ πρέσβυς, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ σωτήριον,
ὁ λαοῖς ἐπέστη· Ἐκ Θεοῦ, Χριστέ, Σὺ Θεός μου.

Ὦδή ζ'.

Σὲ τὸν ἐν πυρὶ δροσίσαντα, Παῖδας θεολογήσαντας, καὶ
Παρθένῳ ἀκηράτῳ ἐνοικήσαντα, Θεὸν Λόγον ὑμνοῦμεν, εὐσε-
βῶς μελωδοῦντες· Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Ὦδή η'.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Αστέκτω πυρὶ ἐνωθέντες, οἱ θεοσεβεία προεστῶτες Νεανί-
αι, τῇ φλογὶ δὲ μὴ λωβηθέντες, θεῖον ὕμνον ἔμελπον· Εὐλογεῖτε,
πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς
αἰῶνας.

Ὦδή θ'.¹⁸¹

*Θεοτόκε ἡ ἐλπίς, πάντων τῶν Χριστιανῶν, σκέπε φρούρει φύ-
λαττε, τοὺς ἐλπίζοντας εἰς Σέ.*

Εν νόμῳ σκιᾶ καὶ γράμματι, τύπον κατίδωμεν οἱ πιστοί· πᾶν
ἄρσεν τὸ τὴν μήτραν διανοῖγον, ἅγιον Θεῶ· διὸ πρωτότοκον Λό-
γον, Πατρὸς ἀνάρχου Υἱόν, πρωτοτοκούμενον Μητρί, ἀπειράν-
δρῳ μεγαλύνομεν.

«Ἀναστάσεως ἡμέρα» - Τοῦ Πάσχα**Ὦδή α'. Ἦχος α'.**

Αναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν Λαοί. Πάσχα Κυρίου,
Πάσχα· ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν, καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν,
Χριστὸς ὁ Θεός, ἡμᾶς διεβίβασεν, ἐπινίκιον ἄδοντας.

Ὦδή γ'.

¹⁸¹ Ἐν νόμῳ [ΕΣΕ, σ. 101], [ΣΥΛ, σ. 238]. Ἐν νόμου [ΕΚΠ, σ. 218].

Δεῦτε πόμα πίωμεν καινόν, οὐκ ἐκ πέτρας ἀγόνου τερατουργούμενον, ἀλλ' ἀφθαρσίας πηγήν, ἐκ τάφου ὁμβρήσαντος Χριστοῦ, ἐν ᾧ στερεούμεθα.

Ὦδὴ δ'.

Επὶ τῆς θείας φυλακῆς, ὁ θεηγόρος Ἀββακούμ, στήτω μεθ' ἡμῶν, καὶ δεικνύτω, φαεσφόρον Ἄγγελον, διαπρυσίως λέγοντα· Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ, ὅτι ἀνέστη Χριστὸς ὡς παντοδύναμος.

Ὦδὴ ε'.

Ορθρίσωμεν ὀρθρου βαθέος, καὶ ἀντὶ μύρου τὸν ὕμνον προσοίσωμεν τῷ Δεσπότη, καὶ Χριστὸν ὁψόμεθα, δικαιοσύνης ἥλιον, πᾶσι ζωὴν ἀνατέλλοντα.

Ὦδὴ ς'.

Κατῆλθες, ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς, καὶ συνέτριψας μοχλοὺς αἰωνίους, κατόχους πεπεδημένων Χριστέ, καὶ τριήμερος, ὡς ἐκ κήτους Ἰωνᾶς, ἐξανέστης τοῦ τάφου.

Ὦδὴ ζ'.

Ο Παῖδας ἐκ καμίνου ῥυσάμενος, γενόμενος ἄνθρωπος, πάσχει ὡς θνητός, καὶ διὰ πάθους τὸ θνητόν, ἀφθαρσίας ἐνδύει εὐπρέπειαν, ὁ μόνος εὐλογητὸς τῶν Πατέρων, Θεὸς καὶ ὑπερένδοξος.

Ὦδὴ η'.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν Σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία, ἑορτῶν ἑορτή, καὶ πανήγυρίς ἐστι πανηγύρεων, ἐν ᾗ εὐλογοῦμεν, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὦδὴ θ'.

Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ· ἀγνή Παρθένε χαῖρε, καὶ πάλιν ἐρῶ χαῖρε· ὁ σὸς Υἱὸς ἀνέστη, τριήμερος ἐκ τάφου.

Φωτίζου, φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ· ἡ γὰρ δόξα Κυρίου, ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε. Χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου Σιών· Σὺ δὲ ἀγνή, τέρπου Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ Τόκου Σου.

**«Πόντω ἐκάλυψε», «Θείω καλυφθείς» -
Πεντηκοστῆς
(Πεζαὶ καὶ ἱαμβικαί)**

Ὦδὴ α΄. ᾠχος βαρύς.

Πόντω ἐκάλυψε, Φαραὼ σὺν ἄρμασιν, ὁ συντρίβων πολέ-
μους ἐν ὑψηλῷ βραχίονι· ἄσωμεν Αὐτῷ, ὅτι δεδόξασται.

Ἰαμβική. ᾠχος δ΄.

Θείω καλυφθείς, ὁ βραδύγλωσσος γνόφω,
Ἐρρήτόρευσε, τὸν θεόγραφον νόμον·
Ἴλυν γὰρ ἐκτινάξας ὄμματος νόου,
Ὅρᾳ τὸν ὄντα, καὶ μυεῖται Πνεύματος
Γνώσιν, γεραίρων ἐνθέοις τοῖς ἄσμασιν.

Ὦδὴ γ΄. ᾠχος βαρύς.

Τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν τοῖς Μαθηταῖς Χριστέ, ἕως ἂν ἐνδύ-
σησθε ἔφης, καθίσατε ἐν Ἱερουσαλήμ· ἐγὼ δὲ ὡς ἐμὲ Παράκλη-
τον ἄλλον, Πνεῦμα τὸ ἐμὸν τε καὶ Πατρός ἀποστελῶ, ἐν ᾧ στερε-
ωθήσεσθε.

Ἰαμβική. ᾠχος δ΄.

Ἐρρήξε γαστρὸς ἡτεκνωμένης πέδας,
Ὑβριν τε δυσκάθεκτον εὐτεκνουμένης,
Μόνη προσευχὴ τῆς Προφήτιδος πάλαι
Ἄννης, φερούσης πνεῦμα συντετριμμένον,
Πρὸς τὸν δυνάστην, καὶ Θεὸν τῶν γνώσεων.

Ὦδὴ δ΄. ᾠχος βαρύς.

Κατανοῶν ὁ Προφήτης, τὴν ἐπ' ἐσχάτων Σου Χριστέ, ἔλευ-
σιν ἀνεβόα· Τὴν Σὴν εἰσακήκοα Κύριε δυναστείαν, ὅτι πάντας
τοῦ σῶσαι, τοὺς χριστοὺς Σου ἐλήλυθας.

Ἰαμβική. ᾠχος δ΄.

Ἀναξ ἀνάκτων οἶος ἐξ οἴου μόνος,
Λόγος προελθὼν Πατρός ἐξ ἀναιτίου.
Ἰσοσθενές Σου Πνεῦμα τοῖς Ἀποστόλοις,

Νημερτὲς ἐξέπεμψας ὡς εὐεργέτης,
Ἄδουσι· Δόξα τῷ κράτει Σου, Κύριε.

Ὠδὴ ε΄. Ἦχος βαρύς.

Τὸ διὰ τὸν φόβον σου ληφθὲν Κύριε, ἐν γαστρὶ τῶν Προφη-
τῶν, καὶ κυηθὲν ἐπὶ τῆς γῆς πνεῦμα σωτηρίας, ἀποστολικάς καρ-
δίας κτίζει καθαρὰς, καὶ ἐν τοῖς πιστοῖς εὐθὲς ἐγκαινίζεται· φῶς
γὰρ καὶ εἰρήνη, διότι τὰ Σὰ προστάγματα.

Ἰαμβική. Ἦχος δ΄.

Λυτήριον κάθαρσιν ἀμπλακημάτων,
Πυρίπνοον δέξασθε Πνεύματος δρόσον,
Ὡ τέκνα φωτόμορφα τῆς Ἐκκλησίας.
Νῦν ἐκ Σιὼν γὰρ ἐξελήλυθε νόμος,
Ἡ γλωσσοπυρσόμορφος Πνεύματος χάρις.

Ὠδὴ ς΄. Ἦχος βαρύς.

Ναυτιῶν τῷ σάλῳ, τῶν βιοτικῶν μελημάτων, συμπλόοις
ποντούμενος ἀμαρτίαις, καὶ ψυχοφθόρῳ θηρὶ προσριπτούμενος,
ὥς ὁ Ἰωνᾶς Χριστὲ βοῶ Σοι· Ἐκ θανατηφόρου με βυθοῦ ἀνάγα-
γε.

Ἰαμβική. Ἦχος δ΄.

Ἰλασμός ἡμῖν Χριστὲ καὶ σωτηρία,
Ὁ Δεσπότης ἔλαμψας ἐκ τῆς Παρθένου,
Ἰν' ὡς Προφήτην θηρὸς ἐκ θαλαττίου,
Στέρνων Ἰωνᾶν τῆς φθορᾶς διαρπάσης,
Ὅλον τὸν Ἀδάμ, παγγενῇ πεπτωκότα.

Ὠδὴ ζ΄. Ἦχος βαρύς.

Οἱ ἐν καμίνῳ τοῦ πυρὸς ἐμβληθέντες ὅσιοι Παῖδες, τὸ πῦρ
εἰς δρόσον μετέβαλον, διὰ τῆς ὑμνωδίας οὕτω βοῶντες· Εὐλο-
γητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Ἰαμβική. Ἦχος δ΄.

Σύμφωνον ἐθρόησεν ὀργάνων μέλος,
Σέβειν τὸ χρυσότευκτον ἄψυχον βρέτας·
Ἡ τοῦ Παρακλήτου δὲ φωσφόρος χάρις,

Σεβασμιάζει τοῦ βοᾶν· Τριὰς μόνη,
Ἴσοσθενής, ἄναρχος, εὐλογητὸς εἶ.

Ὠδή η΄. Ἦχος βαρύς.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Ἄφλεκτος πυρὶ ἐν Σινᾷ προσομιλοῦσα, βάτος Θεὸν ἐγνώ-
ρισε, τῷ βραδυγλώσσῳ καὶ δυσήχῳ Μωσεῖ· καὶ Παῖδας ζῆλος
Θεοῦ, τρεῖς ἀναλώτους τῷ πυρὶ ὑμνωδοὺς ἔδειξε· Πάντα τὰ ἔργα
τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἰαμβική. Ἦχος δ΄.

Λύει τὰ δεσμὰ καὶ δροσίζει τὴν φλόγα,
Ὁ τρισσοφεγγῆς τῆς θεαρχίας τύπος.
Ὑμνοῦσι Παῖδες, εὐλογεῖ δὲ τὸν μόνον,
Σωτῆρα καὶ παντουργόν, ὡς εὐεργέτην,
Ἡ δημιουργηθεῖσα σύμπασα κτίσις.

Ὠδή θ΄. Ἦχος βαρύς.

Μὴ τῆς φθορᾶς διαπείρα κυοφορήσασα, καὶ παντεχνήμονι
Λόγῳ σάρκα δανείσασα, Μῆτερ ἀπείρανδρε, Παρθένε Θεοτόκε,
δοχεῖον τοῦ ἀστέκτου, χωρίον τοῦ ἀπείρου πλαστουργοῦ Σου, Σὲ
μεγαλύνομεν.

Ἰαμβική. Ἦχος δ΄.

Χαίροις Ἄνασσα, μητροπάρθενον κλέος·
Ἄπαν γὰρ εὐδίνητον εὐλαλον στόμα,
Ῥητρεῦον, οὐ σθένει Σε μέλπειν ἀξίως·
Ἰλιγγιᾷ δὲ νοῦς, ἅπας Σου τὸν τόκον
Νοεῖν· ὅθεν Σε συμφώνως δοξάζομεν.

«Χοροὶ Ἰσραήλ» - Τῆς Μεταμορφώσεως

Ὦδὴ α΄. Ἦχος δ΄.

Χοροὶ Ἰσραήλ, ἀνίκμοις ποσί, πόντον Ἐρυθρόν, καὶ ὑγρὸν βυθὸν διελάσαντες, ἀναβάτας τριστάτας, δυσμενεῖς ὀρῶντες, ἐν αὐτῷ ὑποβρυχίους, ἐν ἀγαλλιάσει ἔμελπον· Ἄσωμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι δεδόξασται.

Ὦδὴ γ΄.

Τόξον δυνατῶν ἡσθένησε, καὶ οἱ ἀσθενοῦντες, περιεζώσαντο δύναμιν· διὰ τοῦτο ἐστερεώθη, ἐν Κυρίῳ ἡ καρδία μου.

Ὦδὴ δ΄.

Εἰσακήκοα τὴν ἔνδοξον, οἰκονομίαν Σου Χριστὲ ὁ Θεός· ὅτι ἐτέχθης ἐκ τῆς Παρθένου, ἵνα ἐκ πλάνης ρύσῃ τοὺς κραυγάζοντας· Δόξα τῇ δυνάμει Σου Κύριε.

Ὦδὴ ε΄.

Ο τοῦ φωτὸς διατμήξας, τὸ πρωτόγονον χάος, ὡς ἐν φωτὶ τὰ ἔργα, ὑμνεῖ Σε Χριστέ, τὸν Δημιουργόν· ἐν τῷ φωτί Σου, τὰς ὁδοὺς ἡμῶν εὗθυνον.

Ὦδὴ ς΄.

Εν τῷ θλίβεσθαί με, ἐβόησα πρὸς Κύριον, καὶ ἐπήκουσέ μου, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

Ὦδὴ ζ΄.

Αβραμιαῖοί ποτε, ἐν Βαβυλῶνι Παῖδες, καμίνου φλόγα κατεπάτησαν, ἐν ὕμνοις κραυγάζοντες· Ὁ τῶν πατέρων, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὦδὴ η΄.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Οἱ ἐν Βαβυλῶνι Παῖδες, τῷ θείῳ πυρπολούμενοι ζήλῳ, τυράννου καὶ φλογὸς ἀπειλήν, ἀνδρείως κατεπάτησαν· καὶ μέσον πυρὸς ἐμβληθέντες, δροσιζόμενοι ἔψαλλον· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα, Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὦδή θ'.

Ο τόκος Σου ἄφθορος ἐδείχθη· Θεὸς ἐκ λαγόνων Σου προ-
ῆλθε, σαρκοφόρος, ὃς ὤφθη ἐπὶ γῆς, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανε-
στράφη· Σὲ Θεοτόκε, διὸ πάντες μεγαλύνομεν.

«Πεποικιλμένη» - Τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου**Ὦδή α'. Ἦχος α'.**

Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ, ἡ ἱερὰ καὶ εὐκλεής, Παρθένε
μνήμη Σου, πάντας συνηγάγετο, πρὸς εὐφροσύνην τοὺς πιστοὺς,
ἐξαρχούσης Μαριάμ, μετὰ χορῶν καὶ τυμπάνων, τῷ Σῷ ἄδοντας
Μονογενεῖ· Ἐνδόξως ὅτι δεδόξασται.

Ὦδή γ'.

Η δημιουργική, καὶ συνεκτική τῶν ἀπάντων, Θεοῦ σοφία
καὶ δύναμις, ἀκλινῇ ἀκράδαντον, τὴν Ἐκκλησίαν στήριξον Χρι-
στέ· μόνος γὰρ εἶ Ἅγιος, ὁ ἐν Ἀγίοις ἀναπαυόμενος.

Ὦδή δ'.

Ρήσεις προφητῶν καὶ αἰνίγματα, τὴν σάρκωσιν ὑπέφηναν,
τὴν ἐκ Παρθένου Σου, Χριστέ, φέγγος ἀστραπῆς Σου, εἰς φῶς
ἐθνῶν ἐξελεύσεσθαι· καὶ φωνεῖ Σοι ἄβυσσος, ἐν ἀγαλλιάσει· Τῇ
δυνάμει Σου δόξα Φιλάνθρωπε.

Ὦδή ε'.

Τὸ θεῖον καὶ ἄρρητον κάλλος, τῶν ἀρετῶν Σου, Χριστέ,
διηγῆσομαι· ἐξ αἰδίου γὰρ δόξης συναΐδιον, καὶ ἐνυπόστατον
λάμπας ἀπαύγασμα, παρθενικῆς ἀπὸ γαστροῦ, τοῖς ἐν σκότει καὶ
σκιᾷ, σωματωθεὶς ἀνέτειλας ἥλιος.

Ὦδή ς'.

Ἄλιον ποντογενές, κητῶν ἐντόσθιον πῦρ, τῆς τριημέρου
ταφῆς Σου τὸ προεικόνισμα, οὗ Ἰωνᾶς, ὑποφῆτης ἀναδέδεικται·
σεσωσμένος γὰρ ὡς καὶ προὔπέπωτο, ἀσινῆς ἐβόα· Θύσω Σοι
μετὰ φωνῆς, αἰνέσεως Κύριε.

Ὦδή ζ'.

Ἰταμῶ θυμῶ τε καὶ πυρί, θεῖος ἔρως ἀντιταπτόμενος, τὸ μὲν πῦρ ἐδρόσιζε, τῷ θυμῷ δὲ ἐγέλα, θεοπνεύστῳ λογικῇ, τῇ τῶν ὁσίων τριφθόγγῳ λύρα ἀντιφθεγγόμενος, μουσικοῖς ὀργάνοις, ἐν μέσῳ φλογός· Ὁ δεδοξασμένος, τῶν πατέρων καὶ ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὦδή η'.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Φλόγα δροσίζουσαν ὁσίους, δυσσεβεῖς δὲ καταφλέγουσαν, ἄγγελος Θεοῦ ὁ πανσθενής, ἔδειξε Παισί· ζωαρχικὴν δὲ πηγὴν, εἰργάσατο τὴν Θεοτόκον, φθορὰν θανάτου καὶ ζωὴν, βλυστάνουσαν τοῖς μέλπουσι· Τὸν Δημιουργὸν μόνον ὑμνοῦμεν, οἱ λελυτρωμένοι, καὶ ὑπερυψοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὦδή θ'.

Αἱ γενεαὶ πᾶσαι, μακαρίζομέν Σε, τὴν μόνην Θεοτόκον.

Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι, ἐν Σοὶ Παρθένε ἄχραντε· παρθενεύει γὰρ τόκος, καὶ ζωὴν προμνηστεύεται θάνατος. Ἡ μετὰ τόκον παρθένος, καὶ μετὰ θάνατον ζῶσα, σῶζοις αἰεὶ, Θεοτόκε τὴν κληρονομίαν Σου.

Θεοτοκία σύντομα ψαλλόμενα εἰς τὸ «Καὶ νῦν» τῶν Δοξαστικῶν

ᾠχος α'.¹⁸²

Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορῶσα, πρέσβευε Τῷ ἐξ ἀγνῶν λαγόνων Σου, σωθῆναι ἡμᾶς, Παναγία Παρθένε.

ᾠχος β'.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς Σὲ ἀνατίθην, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην Σου.

ᾠχος γ'.

Θεοτόκε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, εἰς Σὲ θαρρόμεν, εἰς Σὲ καυχώμεθα, ἐν Σοὶ πᾶσα ἡ ἐλπίς ἡμῶν ἐστι· πρέσβευε Τῷ ἐκ Σοῦ τεχθέντι, ὑπὲρ ἀχρείων δούλων Σου.

ᾠχος δ'.

Ἐκ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους Σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα Σε δοξάζωμεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἄτερον.

Ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμῶν, Μῆτερ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἡ τεκοῦσα τὸν τῶν ὅλων Ποιητὴν, ἵνα πάντες κράζωμέν Σοι· χαῖρε ἡ μόνη προστασία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ᾠχος πλ. α'.

¹⁸² βλ. [ΔΕΕ(2003), σσ. πε'-πζ'], [ΠΑΡ, σ. 258].

Μακαρίζομέν Σε, Θεοτόκε Παρθένε, καὶ δοξάζομέν Σε, οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἄσειστον, τὸ τεῖχος τὸ ἄρρηκτον, τὴν ἀρράγῃ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἔτερον.

Σὲ δυσωποῦμεν, ὡς Θεοῦ Μητέρα εὐλογημένη, πρέσβευε σωθῆναι ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. β'.

Θεὸν ἐκ Σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε· Αὐτὸν ἰκέτευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον.

Θεοτόκε Σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστήσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς· Σὲ ἰκετεύομεν· Πρέσβευε Δέσποινα, μετὰ τοῦ Ἀποστόλου (ἢ τῶν Ἀποστόλων, ἢ τοῦ Ἀθλοφόρου, ἢ τοῦ σοῦ Ὁσίου ἢ τοῦ Ἱεράρχου, κτλ.), καὶ πάντων τῶν Ἀγίων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος βαρύς.

Ειρήνευσον πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὴν ζωὴν ἡμῶν τῶν βοώντων Σοι· Ἐλεῆμον Κύριε, δόξα Σοι.

Ἦχος πλ. δ'.

Δέσποινα πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων Σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Ἔτερον.

Εγὼ Παρθένε Ἀγία Θεοτόκε, τῇ σκέπῃ Σου προστρέχω, οἶδα ὅτι τεύξομαι τῆς σωτηρίας, δύνασαι γὰρ Ἀγνή βοηθῆσαί μοι.

Ἔτερον.

Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ Σε, Κεχαριτωμένη Μῆτερ Ἀνύμφευτε, καὶ ἡμεῖς δοξολογοῦμεν, τὴν ἀνεξιχνίαστόν Σου γέννησιν· Θεοτόκε πρέσβευε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Περὶ τοῦ Ψαλτηρίου

Ἡ Ἁγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία, τὸ Ψαλτήριον τοῦ Δαυίδ θεωροῦσα ὡς βάσιν τῶν τε ἀτομικῶν καὶ δημοσίων προσευχῶν, ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην αὐτοῦ εἰς πάντα Χριστιανὸν καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς κληρικούς, οἵτινες ἐγκόλπιον ἱερὸν καὶ συνέκδημον πολύτιμον ἔχοντες αὐτό, ὀφείλουσι νὰ μὴ παραλείπωσι τὴν τούτου ἀνάγνωσιν ἐν τε ταῖς κατ' ἰδίαν πρὸς Κύριον ἐντεύξεσιν αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὀριζομένας περιπτώσεις τῆς δημοσίας Θείας Λατρείας [ΔΕΕ(2003), σ. λδ'], [ΤΜΕ, σ. 45].

Τὸ βιβλίον τοῦ Ψαλτηρίου χωρίζεται εἰς εἴκοσι (20) Κάθισμα. Εἰς κάθε στιχολογίαν ὅταν ἀναφερόμαστε στὸν Ὁρθρο, ἀναγινώσκεται ἓνα ὁλόκληρο Κάθισμα, σύμφωνα μὲ τοὺς παρακάτω πίνακες.

Τό Α', Β', Γ' εἰς τοὺς Πίνακες ἀναφέρεται εἰς τὴν Α', Β', Γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου ἀντίστοιχα. Γιὰ παράδειγμα, βλέπε εἰς τὸν πρῶτον κάτωθι Πίνακα, **τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν Ὁρθρον:**

- εἰς τὴν Α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου¹⁸³, θὰ ἀναγνώσουμε τό **β' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

- εἰς τὴν Β' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό **γ' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

- εἰς τὴν Γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό **ιζ' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

Τὴν Δευτέρα εἰς τὸν Ὁρθρον:

¹⁸³ Ἀλλοῦ, «α' στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου» = «α' Ψαλτήριον» καὶ οὕτω καθεξῆς.

- εἰς τὴν Α΄ στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό δ΄ **Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.
- εἰς τὴν Β΄ στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό ε΄ **Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.

Διακρίνομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

Α΄. Κατὰ τὰς ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐβδομάδας, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ καθ’ ἐκάστην ἐβδομάδα).

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	β΄	γ΄	ιζ΄	—
Δευτέρα	δ΄	ε΄	—	ς΄
Τρίτη	ζ΄	η΄	—	θ΄
Τετάρτη	ι΄	ια΄	—	ιβ΄
Πέμπτη	ιγ΄	ιδ΄	—	ιε΄
Παρασκευή	ιθ΄	κ΄	—	ιη΄
Σάββατον	ις΄	ιζ΄	—	α΄

Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὴν σήμερον σπανιότατα ἀκούγεται τὸ Ψαλτήριον καὶ μόνον σὲ ἐλάχιστες ἐνορίες. Συνεπῶς προτείνουμε ἐδὼ τοῦλάχιστον νὰ στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ ἀνὰ δύο ἐβδομάδες, τὸ ὁποῖο εἶναι νομίζομεν εὐκολότερον νὰ τηρηθεῖ τὴν σήμερον.

Α΄΄. Κατ’ οἰκονομίαν περίπτωσις, ὅπου κατὰ τὰς ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐβδομάδας, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ ἀνὰ δύο ἐβδομάδες).

Εἰς τὰς **μονὰς** ἐβδομάδας:

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	β΄	—	ιζ΄	—
Δευτέρα	δ΄	—	—	—
Τρίτη	ζ΄	—	—	θ΄
Τετάρτη	ι΄	—	—	—
Πέμπτη	ιγ΄	—	—	ιε΄
Παρασκευή	ιθ΄	—	—	—
Σάββατον	ις΄	—	—	α΄

Εἰς τὰς **ζυγὰς** ἐβδομάδας:

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	—	γ΄	ιζ΄	—
Δευτέρα	—	ε΄	—	ζ΄
Τρίτη	—	η΄	—	—
Τετάρτη	—	ια΄	—	ιβ΄
Πέμπτη	—	ιδ΄	—	—
Παρασκευή	—	κ΄	—	ιη΄
Σάββατον	—	ις΄	—	α΄

Β΄. Τῇ Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, τελειοῦται τὸ Ψαλτήριον δις¹⁸⁴ καθ’ ἐκάστην ἐβδομάδα, οὕτω [ΜΤΕ, σ. 12], [ΤΓΡ, σ. 34].

¹⁸⁴ Ἀνακυκλοῦται δὶς λένε τὰ Λειτουργικὰ βιβλία [ΜΤΕ], ἀλλὰ δυστυχῶς τὴν σήμερον, εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν τὶς καθημερινές, πολλὰς ἐνορίες τελοῦν μόνο τὴν Θ΄ Ὡρα (χωρὶς φυσικὰ Ψαλτήριον), καὶ τὴν Προηγιασμένη. Οὕτε λόγος γιὰ Ὅρθρο. Ὅθεν μακάρι νὰ τελειωθεῖ τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ (χρησιμοποιώντας τὴν Α΄ διάταξιν).

Κατὰ τὴν Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄, καὶ ΣΤ΄ ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ὡρες				Ἑσπ.
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Γ΄	ΣΤ΄	Θ΄	
Κυριακή	β΄	γ΄	ιζ΄	—	—	—	—	—
Δευτέρα	δ΄	ε΄	ζ΄	—	ζ΄	η΄	θ΄	ιη΄
Τρίτη	ι΄	ια΄	ιβ΄	ιγ΄	ιδ΄	ιε΄	ιζ΄	ιη΄
Τετάρτη	ιθ΄	κ΄	α΄	β΄	γ΄	δ΄	ε΄	ιη΄
Πέμπτη	ς΄	ζ΄	η΄	θ΄	ι΄	ια΄	ιβ΄	ιη΄
Παρασκευή	ιγ΄	ιδ΄	ιε΄	—	ιθ΄	κ΄	—	ιη΄
Σάββατον	ις΄	ιζ΄	—	—	—	—	—	α΄

Κατὰ τὴν Ε΄ ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν [ΤΓΡ, σ. 34]

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ὡρες				Ἑσπ.
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Γ΄	ΣΤ΄	Θ΄	
Κυριακή	β΄	γ΄	ιζ΄	—	—	—	—	—
Δευτέρα	δ΄	ε΄	ζ΄	—	ζ΄	η΄	θ΄	ι΄
Τρίτη	ια΄	ιβ΄	ιγ΄	ιδ΄	ιε΄	ις΄	ιθ΄	κ΄
Τετάρτη	α΄	β΄	γ΄	δ΄	ε΄	ς΄	ζ΄	ιη΄
Πέμπτη	η΄	—	—	—	θ΄	ι΄	ια΄	ιβ΄
Παρασκευή	ιγ΄	ιδ΄	ιε΄	—	ιθ΄	κ΄	—	ιη΄
Σάββατον	ις΄	ιζ΄	—	—	—	—	—	α΄

Προσαλλόμενοι Στίχοι τῶν Κανόνων

Εἰς τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, προτάσσονται οἱ ἑξῆς στίχοι:
Εἰς τὰ Ἀναστάσιμα· Δόξα τῇ Ἀγίᾳ Ἀναστάσει Σου, Κύριε.
Εἰς τὰ Σταυρώσιμα καὶ Σταυροαναστάσιμα· Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τὰ προεόρτια-μεθέορτα τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν· Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τοὺς κανόνας τῆς Θεοτόκου, καὶ Θεοτοκία, καὶ Σταυρο-θεοτοκία· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τὰ Τριαδικά· Ἀγία Τριάς ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τοὺς Ἀγίους· Ἄγιε (ἢ Ἄγιοι ἢ Ὅσιε ἢ Ὅσιοι) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς γυναῖκας Ἀγίας· Ἀγία (ἢ Ἄγιοι) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους· Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὸν Τίμιον Πρόδρομον· Προφῆτα καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Ἀποστόλους· Απόστολε (ἢ Ἀπόστολοι) τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Προφῆτας· Προφῆτα (ἢ Προφῆται) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὰ κατανυκτικά· Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τὰ μαρτυρικά· Ἄγιοι Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὰ μαρτυρικὰ ἐν Σαββάτῳ· Πρεσβεΐαις τῶν Μαρτύρων Σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου.

Εἰς τὰ νεκρώσιμα· Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται.

Εἰς τὸν κανόνα τῶν κεκοιμημένων· Μακάριοι οὖς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος ἐκάστης ᾠδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν.

Ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος

«... Ἀλλά κι' ἐκείνους ποὺ ἀσύνετα συζητοῦσαν μέσα στὴν ἐκκλησία, φρόντιζε ὅσο μποροῦσε νὰ τοὺς διορθώνει. Ἄν ὅμως ἔβλεπε κανέναν, μετὰ ἀπὸ μιὰ καὶ δυὸ συμβουλές, νὰ μὴ διορθώνεται, τὸν ἔβγαζε ἀμέσως ἔξω, λέγοντάς του καὶ τὸν Δεσποτικὸν λόγον: “Τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, οἶκον προσευχῆς δεῖ εἶναι”...»

Μικρὸς Εὐεργετινός, Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου, σσ. 141-142.

Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος

«Συνέβη πολλές φορές νὰ διακρίνη ὁ Ποιμὴν μερικοὺς ἀδελφοὺς ποὺ συζητοῦσαν μεταξύ τους τὴν ὥρα τῆς Ἀκολουθίας. Καὶ τοὺς ἐπέβαλε, μολονότι ἦσαν κληρικοὶ - συγκεκριμένα Ἱερεῖς - νὰ ἴστανται ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μία ἐβδομάδα καὶ νὰ βάζουν μετάνοια σὲ ὅλους ὅσους εἰσέρχονταν καὶ ἐξέρχονταν»

Λόγος Δ', λβ' (μετάφραση: Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου)

Στιχολογία τῶν Θ' Ὠδῶν

Συμπεριλαμβάνονται ἐδὼ οἱ βιβλικὲς Ὠδές¹⁸⁵ (διὰ τὴν ἀνάγνωσιν εἰς καθημερινὴν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς¹⁸⁶ καὶ) εἰς περίπτωσιν ποὺ θέλει τις νὰ τὰς ἀναγνώσει ἢ ψάλλει εἰς τὰς Ἀγρυπνίας καὶ ὅχι μόνον (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει χρόνος, καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸν προεστῶτα)¹⁸⁷, ἐπισυναπτομένων τῶν τροπαρίων τῶν Κανόνων.

Ὑπάρχουν τρεῖς τρόποι στιχολογίας τῶν Ὠδῶν [ΤΓΡ, σ. 91]. Ἐμεῖς ἀκολουθοῦμε ἐδὼ τὸν β' τρόπον («Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ στιχολογεῖται»), ποὺ ἀκολουθεῖται εἰς μνήμας Ἀγίων ἐορταζομένων εἰς η', εἰς τὰ προεόρτια/μεθέορτα, καὶ τὶς Κυριακές^{188,189}. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον¹⁹⁰, οἱ στίχοι μὲ τὰ μικρὰ γράμματα καταλιμπάνονται [ΤΓΡ, σ. 85].

Ὠδὴ Πρώτη.

Ὠδὴ Μωσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ (ιε' 1-19)

Ἄρδην βυθίσας Φαραὼ Μωσῆς λέγει·

Εἰς στίχους ιδ'.

¹⁸⁵ βλ. καὶ Μ. Ὠρολόγιον, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, καί [ΜΤΕ, σ. 84].

¹⁸⁶ Τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν διαβάζονται καὶ τὰ ψιλὰ γράμματα.

¹⁸⁷ Προσωπικῶς ἔτυχον εἰς ἱερὸν ἐνοριακὸν Ναόν, ποὺ τὸν διακονοῦν ἑγγαμολίαν φιλακόλουθοι Ἱερεῖς, ποὺ ἐν καθημερινῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκουν ἐνίοτε τοὺς στίχους ἐκ τῶν βιβλικῶν ὠδῶν, εἰς ὅλας τὰς ὠδὰς τῶν Κανόνων τοῦ Ὁρθρου.

¹⁸⁸ βλ. [ΤΓΡ, σσ. 84-92], [ΜΤΕ, σ. 84], [ΤΑΣ(2010), σ. 583], [ΔΤΑ, σ. 90], [ΩΡΒ, σ. 48].

¹⁸⁹ Εἰς τὰς μονὰς ὠδὰς α', γ', ε', ζ', θ' ξεκινάει ὁ δεξιὸς χορός, εἰς τὰ ζυγὰς ὁ ἀριστερός.

¹⁹⁰ Ἀντὶ τῶν συνηθισμένων οἰκείων στίχων (π.χ. «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν» κ.λπ.), λέγε τὸν ἀντίστοιχον στίχον ἐκ τῆς Ὠδῆς βάζοντας ἀνάλογους στίχους (π.χ. ἂν ἔχουμε σύνολο τριῶν κανόνων, καὶ λέγεις ἕκαστον κανόνα εἰς δ', ξεκίνησε ἀπὸ «εἰς στίχους ιβ'»).

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁹¹

Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.¹⁹²

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριπεν εἰς θάλασσαν.

Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν, οὗτός μου Θεός καὶ δοξάσω Αὐτόν, Θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω Αὐτόν.

Εἰς στίχους ι'.

Κύριος συντρίβων πολέμους, Κ Ὑ Ρ Ι Ο Σ ὄνομα αὐτῷ.

Ἄρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριπεν εἰς θάλασσαν· ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας κατεπόντισεν ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσσει.

Πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὥσει λίθος.

Ἡ δεξιὰ Σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ Σου χεὶρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης Σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Ἀπέστειλας τὴν ὀργὴν Σου, κατέφαγεν αὐτοὺς ὥσει καλάμην·

Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ Σου διέστη τὸ ὕδωρ. Ἐπάγη ὥσει τεῖχος τὰ ὕδατα, ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Εἶπεν ὁ ἐχθρός· Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχὴν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρᾳ μου, κυριεύσει ἡ χεὶρ μου.

Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά Σου, ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα, ἔδυσαν ὥσει μόλυβδος ἐν ὕδατι σφοδρῶ.

¹⁹¹ Εἶναι δυνατόν, π.χ. νὰ ἔχουμε τρεῖς κανόνες, καὶ νὰ ἀρχίσουμε εἰς στίχους ιβ' τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, ἀλλὰ τὰ τροπάρια τῶν κανόνων νὰ «βγοῦν» π.χ. 5+6+4. Τότε ἢ θὰ ποῦμε μόνον 4+4+4 (4 ἀπὸ τὸν κάθε κανόνα), ἢ ἂν δὲν θέλουμε νὰ κόψουμε τροπάρια τῶν κανόνων, θὰ προσθέσουμε κοινούς στίχους ὥστε νὰ συμπληρωθοῦν τὰ τροπάρια, π.χ. θὰ προσθέσουμε στίχο «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» στὸ Θεοτοκίον τοῦ α' κανόνος, καὶ στίχους «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ...», καὶ «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» στὰ 2 τελευταῖα τροπάρια τοῦ β' κανόνος (αὐτὸ τὸ εἶδα ἀπὸ εὐλαβῆ φιλακόλουθο ἱερέα ἐνορίας).

¹⁹² Ἡ ἐπικεφαλὴς (ἐντονα γράμματα) μὲ τὸν ἐπόμενο στίχο, λογίζονται ὡς ἓνας στίχος.

Τὶς ὅμοιός Σοι ἐν θεοῖς, Κύριε; τὶς ὅμοιός Σοι; Δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.

Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν Σου, κατέπιεν αὐτοὺς γῆ.

Ῥodήγησας τῇ δικαιοσύνῃ Σου τὸν λαόν Σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω· παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ Σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν Σου.

Ἦκουσαν ἔθνη, καὶ ὠργίσθησαν· ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φιλιστιεῖμ.

Εἰς στίχους η'.

Τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ καὶ ἄρχοντες τῶν Μωαβιτῶν· ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν.

Ἐπιέσοι ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, μεγέθει βραχίονός Σου ἀπολιθωθήτωσαν.

Εἰς στίχους ζ'.

Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός Σου, Κύριε· ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός Σου οὗτος, ὃν ἐκτήσω.

Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας Σου, εἰς ἔτοιμον κατοικητήριόν Σου, ὃ κατειργάσω, Κύριε, ἁγίασμα, ὃ ἠτοίμασαν αἱ χεῖρές Σου.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος βασιλεύων τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι.

Ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἄρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν. Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Δόξα. Καὶ νῦν.¹⁹³

[μετὰ τὸ τροπάριον τοῦ Καὶ νῦν, εἰς τὸ τέλος ἐκάστης Ὁδῆς (ὡς εἰς τὸ Πάσχα), ψάλλεται ἡ Καταβασία τῆς περιόδου]

¹⁹³ Εἰς τὸ Δόξα λέγεται τὸ προτελευταῖον τροπάριον, καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ τελευταῖον.

ᾠδὴ Δευτέρα.**ᾠδὴ Μωσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ (λβ' 1-43)**

*Στιχολογεῖται ἡ β' ᾠδὴ ἐν μόνῃ τῇ Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ.
Μετὰ δὲ τὴν α' ᾠδὴν, στιχολογοῦμεν αὐτὴν ἕως τέλους.*

Νόμου γραφέντος αὐθις ᾠδὴ Μωσέως.

Πρόσεχε, οὐρανέ, καὶ λαλήσω· καὶ ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου.

Προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμα μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον.

Ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα· δότε μεγαλωσύνην τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα Αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Αὐτοῦ κρίσεις.

Θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν Αὐτῷ· δίκαιος καὶ ὁσιος ὁ Κύριος.

Ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά· γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένα, ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδετε;

Οὗτος λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός· οὐκ αὐτὸς οὗτός σου Πατὴρ ἐκτήσατό σε, καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἔπλασέ σε;

Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν.

Ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί σοι.

Ὅτε διεμέριζεν ὁ Ὑψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων Θεοῦ.

Καὶ ἐγενήθη μερίς Κυρίου, λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ.

Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν δίψει καύματος, ἐν γῇ ἀνύδρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν, καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτόν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

Ὡς αἰτὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε· διεῖς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.

Κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος.

Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς· ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν.

Ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας.

Βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἰῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ καὶ αἶμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον.

Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος· ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη· καὶ ἐγκατέλιπε τὸν Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.

Παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις, ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με.

Ἐθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ· θεοῖς, οἷς οὐκ ᾔδειςαν· καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἦκασιν, οὓς οὐκ ᾔδειςαν οἱ πατέρες αὐτῶν.

Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου Θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.

Καὶ εἶδε Κύριος, καὶ ἐζήλωσε καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἰῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων.

Καὶ εἶπεν· Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν· ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν· υἱοί, οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς.

Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ Θεῷ, παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· καὶ γὰρ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.

Ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ἄδου κατωτάτου· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὀρέων.

Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.

Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος· ὀδόντας θηρίων ἐξαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμιείων φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβυτέρου.

Εἶπα· Διασπερῶ αὐτούς· παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι· μὴ εἴπωσιν· Ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλή, καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.

Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη, καὶ οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι.

Ταῦτα πάντα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

Πῶς διώξεται εἰς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς;

Οὐ γὰρ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

Ἐκ γὰρ ἀμπέλων Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας· ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς.

Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.

Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;

Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, ἐν καιρῷ, ὅταν σφαλῇ ὁ ποῦς αὐτῶν· ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν.

Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν Αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις Αὐτοῦ παρακληθήσεται.

Εἶδε γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους, καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.

Καὶ εἶπε Κύριος· Ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποίθειςαν ἐπ' αὐτοῖς;

Ὡν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἡσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν; Ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῶν σκεπασταί.

Ἴδετε ἴδετε ὅτι Ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν Ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, καὶ γὰρ ἰάσομαι· καὶ οὐκ ἔστιν, ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.

Ὅτι ἄρῳ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου καὶ ὁμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου καὶ ἐρῶ· ζῶ Ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.

Ὅτι παροξυνῶ ὥς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χεὶρ μου, καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω.

Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα, ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐθνῶν.

Εὐφράνθητε, οὐρανοί, ἅμα Αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν Αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ Θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν Αὐτοῦ ἐκδικεῖται, καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν Αὐτὸν ἀνταποδώσει, καὶ ἐκκαθαριεῖ Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ.

Μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον, ψάλλει ὁ β' χορὸς ἄνευ στίχου τὸν εἰρμὸν τῆς β' ᾠδῆς τοῦ τριωδίου, καὶ ὁ α' χορὸς τὸν αὐτὸν ἄνευ στίχου. Εἶτα δὲ ψάλλονται τὰ τροπάρια μετὰ τοῦ στίχου Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι. Εἰς τὸ Θεοτοκίον τοῦ α' τριωδίου λέγεται ὁ στίχος Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς. Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τῆς β' ᾠδῆς λέγονται στίχοι, τό·

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὁδὴ Τρίτη.

Προσευχὴ Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου
(Α' Βασ. β' 1-10).

Θεὸν γεραίρει στεῖρα τίκτουσα ξένως.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁹¹

Ἅγιος εἶ, Κύριε, καὶ Σὲ ὑμνεῖ τὸ πνεῦμά μου.¹⁹²

Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου.

Ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθη ἐν σωτηρίῳ Σου.

Εἰς στίχους ι'.

Ὅτι οὐκ ἔστιν Ἅγιος ὡς ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν Ἅγιος πλήν Σου.

Μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλὰ εἰς ὑπεροχὴν· μηδὲ ἐξελθέτω μεγαλορρήμοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

Ὅτι Θεὸς γνώσεων Κύριος, καὶ Θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα Αὐτοῦ.

Τόξον δυνατῶν ἡσθένησε, καὶ οἱ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.

Πλήρεις ἄρτων ἡλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν γῆν· ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἐπτά, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἡσθένησε.

Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.

Κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ.

Ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, τοῦ καθίσει αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτόν.

Εἰς στίχους η'.

Διδούς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ, καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου.

Ὅτι οὐκ ἐνισχύει δυνατὸς ἀνὴρ ἐν τῇ ἰσχυρί αὐτοῦ· Κύριος ἀσθενῇ ποιήσει τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, Κύριος Ἅγιος.

Εἰς στίχους ς'.

Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον, καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν· Αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, δίκαιος ὢν.

Καὶ δώσει ἰσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστῶν Αὐτοῦ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὁδὴ Τετάρτη.

**Προσευχὴ Ἀββακούμ τοῦ Προφήτου (γ' 1-19).
Τὴν τοῦ Λόγου κένωσιν, Ἀββακούμ, φράσον.**

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁹¹

Δόξα τῇ δυνάμει Σου, Κύριε.¹⁹²

Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν Σου, καὶ ἐφοβήθην· Κύριε, κατενόησα τὰ ἔργα Σου καὶ ἐξέστην.

Εν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ, ἐν τῷ ἐγγίξειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ, ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ, ἐν τῷ παραχθῆναι τὴν ψυχὴν μου, ἐν ὀργῇ ἐλέους μνησθήσῃ.

Εἰς στίχους ι'.

Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαιμὰν ἥξει, καὶ ὁ Ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος.

Εκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ Αὐτοῦ, καὶ τῆς αἰνέσεως Αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.

Καὶ φέγγος Αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται· κέρατα ἐν χερσὶν Αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ.

Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος, καὶ ἐξελεύσεται εἰς παιδείαν κατὰ πόδας Αὐτοῦ.

Ἐστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ· ἐπέβλεψε, καὶ ἐτάκη ἔθνη.

Διεθρύβη τὰ ὄρη βία, ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι, πορείας αἰωνίους Αὐτοῦ ἀντὶ κόπων εἶδον.

Σκηνώματα Αἰθιοπῶν πτοηθήσονται, καὶ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ.

Μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης, Κύριε; μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμὸς Σου, ἢ ἐν θαλάσῃ τὸ ὄρμημά Σου; ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους Σου, καὶ ἡ ἵππασία Σου σωτηρία.

Ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον Σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει Κύριος· ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ.

Ὅψονταί Σε καὶ ὠδινήσουσι λαοί, σκορπίζων ὕδατα πορείας· ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος φαντασίας αὐτῆς.

Ἐπήρθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς· εἰς φῶς βολίδες Σου πορεύσονται, εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων Σου.

Ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.

Ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ Σου, τοῦ σῶσαι τοὺς χριστοὺς Σου ἐλήλυθας, ἔβαλες εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον, ἐξήγειρας δεσμοὺς ἕως τραχήλου εἰς τέλος.

Διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν· σεισθήσονται ἐν αὐτοῖς, διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν, ὥς ὁ ἐσθίων πτωχὸς λάθρα.

Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους Σου, τaráσσοντας ὕδατα πολλά.

Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία μου, ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου.

Καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀστέα μου, καὶ ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ ἰσχὺς μου.

Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου, τοῦ ἀναβῆναί με εἰς λαὸν παροικίας μου.

Εἰς στίχους η'.

Διότι συκῇ οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἔσται γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις.

Ψεύσεται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσῃ βρώσιν.

Εἰς στίχους ζ'.

Ἐξέλιπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρξουσι βόες ἐπὶ φάτναις.

Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος ὁ Θεός μου, δύναμίς μου, καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν.

Καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾶ με, τοῦ νικῆσαί με ἐν τῇ ὁδῇ Αὐτοῦ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὁδὴ Πέμπτη.

Προσευχὴ Ἡσαΐου τοῦ Προφήτου (κς' 9-20).

Ἡσαΐου πρόρρησις, εὐχὴ τὸ πλεον.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁹¹

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν.¹⁹²

Εκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς.

Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους ι'.

Πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβής· πᾶς ὃς οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ· ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου.

Κύριε, ὑψηλός Σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ἤδεισαν· γνόντες δὲ αἰσχυνθήτωσαν.

Ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· Κύριε, ἐκτός Σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά Σου ὀνομάζομεν.

Οἱ δὲ νεκροὶ ζῶν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἱατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσι· διὰ τοῦτο ἐπήγαγες καὶ ἀπώλεσας, καὶ ἦρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν.

Εἰς στίχους η'.

Πρόσθες αὐτοῖς κακά, Κύριε, πρόσθες αὐτοῖς κακά τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.

Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθημέν Σου· ἐν θλίψει μικρᾷ ἢ παιδεία Σου ἡμῖν.

Εἰς στίχους ζ'.

Καὶ ὡς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν, καὶ ἐπὶ τῇ ὠδίνι αὐτῆς ἐκέκραγεν, οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ Σου.

Διὰ τὸν φόβον Σου Κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν πνεῦμα σωτηρίας, ὃ ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς. Οὐ πεσούμεθα, ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους δ'.

Ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ. Ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ Σοῦ ἱάμα αὐτοῖς ἐστίν, ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.

Βάδιζε λαός μου, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὡδὴ Ἑκτη.

Προσευχὴ Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου (β' 3-10).

Ἐκ θηρὸς ἐκραύγαζεν Ἰωνᾶς, λέγων.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁹¹

Ὡς τὸν προφήτην Ἰωνᾶν, σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.¹⁹²

Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου· ἐκ κοιλίας Ἰδοῦ κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου.

Ἀπερρύριψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, καὶ ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με.

Εἰς στίχους ι'.

Πάντες οἱ μετεωρισμοὶ Σου καὶ τὰ κύματά Σου ἐπ' ἐμὲ διήλθον.

Κἀγὼ εἶπον· Ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν Σου· ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι με πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν Σου;

Εἰς στίχους η'.

Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου, ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη, ἔδυσεν ἡ κεφαλὴ μου εἰς σχισμὰς ὀρέων, κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι.

Καὶ ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου πρὸς Σέ, Κύριε, ὁ Θεός μου.

Εἰς στίχους ς'.

Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὴν ψυχὴν μου, τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην.

Καὶ ἔλθοι πρὸς Σέ ἡ προσευχή μου πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν Σου.

Εἰς στίχους δ'.

Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῇ, ἔλεον αὐτοῖς ἐγκατέλιπον.

Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω Σοι· ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω Σοι εἰς σωτηρίαν μου τῷ Κυρίῳ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὡδὴ Ἑβδόμη.

Προσευχὴ τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων (Δαν. κεφ. γ').

Αἶνος φλόγα σβέννυσι τῶν τριῶν Νέων.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁹¹

Τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν Θεός, εὐλογητὸς εἶ.¹⁹²

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνε-
τὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν· καὶ πάντα τὰ
ἔργα Σου ἀληθινά, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί Σου, καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις
Σου ἀληθεῖς.

Εἰς στίχους ι'.

Καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα, ἃ ἐπήγαγες
ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν Πατέρων ἡμῶν Ἱερου-
σαλήμ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα ἐφ' ἡ-
μᾶς, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

Ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ Σοῦ, καὶ
ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν Σου οὐκ ἠκούσαμεν, οὐ-
δὲ συνετηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν, καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα
εὖ ἡμῖν γένηται.

Καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ
κρίσει ἐποίησας· καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων, ἐχθίστων
ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

Καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἡμῶν· αἰσχύνη καὶ ὄνειδος
ἐγενήθημεν τοῖς δούλοις Σου καὶ τοῖς σεβομένοις Σε.

Μὴ δὲ παραδῶης ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον, καὶ μὴ δια-
σκεδάσης τὴν διαθήκην Σου, καὶ μὴ ἀποστήσης τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν, διὰ
Ἀβραὰμ τὸν ἠγαπημένον ὑπὸ Σοῦ, καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν Σου, καὶ Ἰσραὴλ
τὸν ἅγιόν Σου.

Οἷς ἐλάλησας πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν, ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.

Ὅτι, Δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐσμέν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν.

Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων, καὶ προφήτης, καὶ ἡγούμενος· οὐδὲ ὀλοκαύτωσις, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορά, οὐδὲ θυμίαμα· οὐ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν Σου, καὶ εὐρεῖν ἔλεος.

Ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένη, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείμεν.

Ὡς ἐν ὀλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων, καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἄρνων πιόνων, οὕτω γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν εὐπρόσδεκτος ἐνώπιόν Σου σήμερον, καὶ ἐκτελείσθω ὀπισθέν Σου· ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχὺνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ Σέ.

Καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά Σε, καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν Σου· μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς.

Ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου.

Ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά Σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί Σου, Κύριε.

Καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις Σου κακά, καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβεῖ.

Καὶ γνώτωσαν, ὅτι Σὺ εἶ Κύριος, Θεὸς μόνος, καὶ ἑνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβαλόντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ Βασιλέως καίοντες τὴν κάμινον νάφθη, καὶ πίσση, καὶ στυππῖω, καὶ κληματίδι.

Καὶ διεχεῖτο ἡ φλόξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαράκοντα ἐννέα· καὶ διώδευσε, καὶ ἐνεπύρισεν, οὓς εὔρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων.

Ὁ δὲ Ἄγγελος Κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου.

Καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου, ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον· καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, οὐδὲ ἐλύπησεν, οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτούς.

Τότε οἱ Τρεῖς, ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος, ὕμνουν, καὶ εὐλόγουν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες·

Ἡ τῶν τριῶν ὕμνησις, ἣν ᾄδον Νέοι.

Εἰς στίχους η'.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης Σου τὸ ἅγιον, τὸ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ζ'.

Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης Σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους δ'.

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας Σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὡδὴ Ὁγδόη.

Προσευχὴ τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων.
Τὸν Δεσπότην ὕμνησον ἡ κτιστῶν φύσις.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁹¹

Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας.¹⁹²

Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, Ἄγγελοι Κυρίου, οὐρανοὶ Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ι'.

Εὐλογεῖτε ὕδατα πάντα τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, ψῦχος καὶ καύσων, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, δρόσοι καὶ νιφετοί, πάγοι καὶ ψῦχος, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πάχνη καὶ χιόνες, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, γῆ, ὄρη καὶ βουνοί, καὶ πάντα τὰ φυόμενα ἐν αὐτῇ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πηγαί, θάλασσα, καὶ ποταμοί, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους η'.

Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, εὐλογεῖτω Ἰσραὴλ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ς'.

Εὐλογεῖτε, ἱερεῖς Κυρίου, δοῦλοι Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχὰι Δικαίων, ὅσοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους δ'.

Εὐλογεῖτε, Ἀνανία, Ἀζαρία καὶ Μισαήλ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, Ἀπόστολοι, Προφῆται καὶ Μάρτυρες Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον· ὑμνοῦμεν καὶ ὑπερυψοῦμεν Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ὑμνοῦντες καὶ ὑπερυψοῦντες Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ Ἑνάτη.

**ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκᾶ α' 46-55).
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεὸν Μήτηρ Κόρη.**

Τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν¹⁹⁴

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

¹⁹⁴ Ἡ ἑνάτη ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται εἰς τὴν «Τιμιωτέραν». Μετὰ τὸ τέλος τῆς «Τιμιωτέρας», ἐὰν ψάλλουμε τὴν θ' ᾠδὴν τῶν κανόνων καὶ βάλουμε στίχους ἀπὸ τῆς βιβλικῆς ᾠδῆς, τότε συνεχίζουμε μὲ τὴν Προσευχὴν Ζαχαρίου.

Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν.

Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

(συνέχεια Ὁδῆς Ἐνάτης)

Προσευχὴ Ζαχαρίου,
τοῦ Πατρὸς τοῦ Προδρόμου (Λουκᾶ α' 68-79).

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁹¹

Ὁ Ζαχαρίας εὐλογεῖ παιδὸς τόκον.¹⁹²

Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. Καὶ ἤγειρε κέρασ σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαυίδ τοῦ παιδὸς Αὐτοῦ.

Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνος Προφητῶν Αὐτοῦ.

Εἰς στίχους ι'.

Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς.

Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας Αὐτοῦ.

Εἰς στίχους η'.

Ὁρκον, ὃν ὥμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας.

Λατρεύειν Αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον Αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Εἰς στίχους ζ'.

Καὶ σύ, παιδίον, Προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς Αὐτοῦ.

Τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ Αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν.

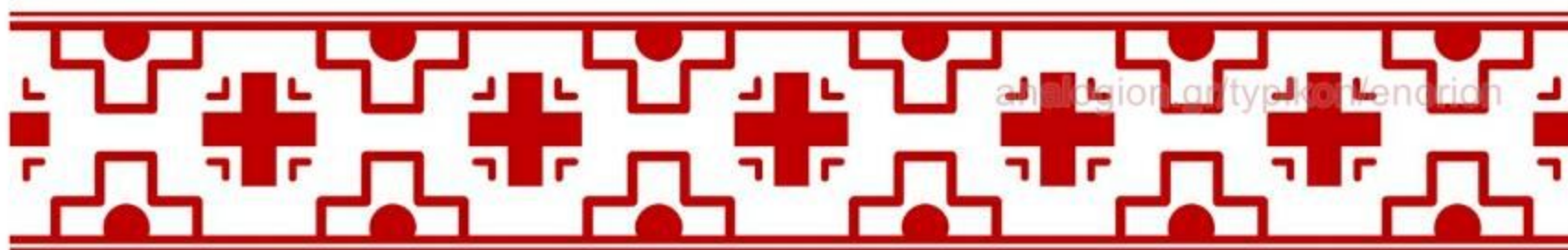
Εἰς στίχους δ'.

Ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς Ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει, καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις.

Τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

Δόξα. Καὶ νῦν.

— Ἡ ΝΕΑ ἹΕΡΟΥΣΑΛΗΜ —

Ἀρτοκλασία

Ἐὰν ὑπάρχη Ἀρτοκλασία¹⁹⁵, μετὰ τὴν Μεγάλην Δοξολογίαν εὐλογοῦνται οἱ ἄρτοι καὶ εἶτα λέγεται τὸ Ἀπολυτίκιον. Ἡ ἀρτοκλασία εἰς τὸν Ὅρθρον γίνεται ἄνευ τῆς Λιτῆς (ἢ Λιτὴ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τελειώνει μὲ τὴν εὐχὴ «Δέσποτα πολυέλεε» καὶ τὸ Ἀμὴν ὑπὸ τοῦ χοροῦ).

Ὁ ἱερεύς· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Οἱ χοροὶ ἐναλλάξ· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ ἱερεύς· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ὁ ἱερεύς· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ὁ ἱερεύς· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ὁ ἱερεύς· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν· ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ (δείνων) μετὰ τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν αὐτῶν (καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐπιτελούντων τὴν ἁγίαν ἐορτὴν καὶ πανήγυριν ταύτην).

Ὁ ἱερεύς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹⁹⁵ βλ. [ΙΟΠ, σ. 35], [ΙΕΡ, σ. 59], [ΙΕΡ(2007), σ. 206], [ΕΚΠ, σ. 156].

Ὁ δεξιὸς χορός· Ἀμήν. **Θεοτόκε Παρθένε,** χαῖρε Κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ· εὐλογημένη Σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος, ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας Σου, ὅτι Σωτῆρα ἔτεκες, τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ ἱερεύς· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεύς τὴν εὐχὴν τῆς Ἀρτοκλασίας· Κύριε, Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους...

Ὁ δεξιὸς χορός· Ἀμήν.

[Ὁ ἀναγνώστης· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος (γ').

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ψαλμός λγ'. (33)

Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἴνεσις Αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου. Ἐν τῷ Κυρίῳ ἐπαινεθήσεται ἡ ψυχὴ μου· ἀκουσάτωσαν πραεῖς καὶ εὐφρανθήτωσαν. Μεγαλύνετε τὸν Κύριον σὺν ἐμοί, καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα Αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. Ἐξεζήτησα τὸν Κύριον καὶ ἐπήκουσέ μου, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεών μου ἐρρύσατό με. Προσέλθετε πρὸς Αὐτὸν καὶ φωτίσθητε, καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ καταισχυνηθῇ. Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν. Παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων Αὐτόν, καὶ ρύσεται αὐτούς. Γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος· μακάριος ἀνὴρ, ὃς ἐλπίζει ἐπ' Αὐτόν. Φοβήθητε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἅγιοι Αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

Εἶτα·]

Ὁ ἱερεύς· Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν, οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον, οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ.

Εἶτα οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἀνὰ μίαν, ἀρχομένου τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ.

Ὁ ἀριστερὸς χορός· Τὸ Ἀπολυτίκιον.

(καὶ ὁ ἱερεὺς ἄρχεται τῆς θείας Λειτουργίας)

*Τὸν δακτύλοις γράψαντα ταύτην τῷ βίβλῳ
γράφον Κύριε, ἐπὶ τῆς ζώνῃ βίβλῳ.*

ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

ΤΥΠΙΚΟΝ ΟΡΘΟΥ ΕΝΟΡΙΩΝ, α' έκδ. Ἀθῶς, 2008, ISBN 978-960-6677-37-3.

Ἐπειδὴ διαπιστώσαμε (ἐκ τῶν πρώτων μας χρόνων εἰς τὸ Ἀναλόγιον) ὅτι ὑπάρχουν δυσκολίες κατάρτισεως τῆς Τάξεως τῆς Ἀκολουθίας εἰς περιπτώσεις ποὺ τὸ Τυπικὸν δὲν ἀφιερώνει περισσότερες ἀπὸ δύο-τρεῖς γραμμές, θεωρήσαμε καλὸν τὴν συγγραφὴν ἑνὸς βιβλίου Τυπικοῦ, ποὺ νὰ παρουσιάζῃ μεθοδικῶς τὴν Τάξιν (ὥστε νὰ χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς σχολικὸ βοήθημα γιὰ τὴν τάξιν τοῦ Τυπικοῦ), ἀναλελυμένη συνάμα δὲ καὶ ἀπλουστευμένη γιὰ ὅλας τὰς περιπτώσεις (καὶ εἰδικὰ γιὰ τὰς καθημερινὰς καὶ τὰ προεόρτια/μεθέορτα).

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ Τόμος Α' – Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος, β' ἔκδοσις¹⁹⁶, 2019, ISBN 978-618-84650-0-8.

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ Τόμος Β' – Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος, β' ἔκδοσις, 2022, ISBN 978-618-84650-1-5.

Πρόκειται περὶ τυπικοεγκολπίων, καθότι συνδυάζουν τυπικὸν καὶ ἐγκόλπιον μαζί. Ἀκολουθοῦν τὴν ροὴν τῆς ἀκολουθίας ἀναλυτικὰ καὶ διεξοδικά. Τὰ βιβλία αὐτὰ εἶναι γενικά, ἰσχύουν γιὰ ὅλα τὰ χρόνια, δὲν δεσμεύονται εἰς ἓνα συγκεκριμένο ἔτος. Μὲ τὴν σειρὰ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν», κάλλιστα καὶ εὐκόλα δύναται ἓνας ἱεροψάλτης, χρησιμοποιώντας ὅποιαδήποτε φυλλάδα, ἂν χρειαστεῖ, νὰ τὴν μετατρέψῃ σὲ ἡμιορτάσιμη (ἢ καὶ μὴ ἐορτάσιμη) Ἀκολουθία, ὥστε νὰ φαλλεῖ καὶ ἡ Παρακλητικὴ, ἀπλὰ ἀκολουθώντας τὴν ἀντίστοιχη τυπικὴν διάταξιν.

¹⁹⁶ <http://analogion.gr/typikon/enorion>

Ο ΓΕΡΩΝ ΕΥΔΟΚΙΜΟΣ ΜΟΝΑΣΤΕΡΛΗΣ, δ' έκδοσις¹⁹⁷, 2022,
ISBN: 978-618-84650-2-2.

Ὁ γέροντάς μας, ὁ Εὐδόκιμος, ὑπῆρξε ἀπὸ τοὺς μεγάλους γέροντες τῆς ἐποχῆς μας, ἄκρα ταπεινός, φιλόχριστος, Θεοτοκόφιλος, φιλάγιος, φιλακόλουθος, θεράπων τῆς νοερᾶς προσευχῆς, ἐκτελῶν καθημερινῶς τὶς ἱερὲς Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας (στὸν ἱερὸ Ναό), Ἑσπερινό, Ὅρθρο, καὶ τὴν Θεία Λειτουργία. Ἦταν ἐμπειρώτατος γνώστης τοῦ ἀοράτου πολέμου, καὶ ἀπλανῆς πνευματικὸς καὶ ὁδηγὸς εἰς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τόσο τῶν λαϊκῶν ὅσο καὶ τῶν μοναχῶν. Ἀδικημένος ἀπὸ τὸν διάβολο ποὺ τοῦ στέρησε ἀπὸ δεκατριῶν ἐτῶν τὸ πόδι καὶ τὸ μάτι, καὶ συκοφαντημένος ἀπὸ ἀνθρώπους. Ἐχοντας πλούσια τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ στὰ λόγια του, καὶ στὰ ἔργα του. Αὐστηρὸς, μὲ ὑπέρμετρη ἀγάπη. Ἐξομολογοῦσε μὲ τὶς ὥρες, καὶ ἦταν τόσο φιλόξενος ποὺ τὸ μοναστήρι εἶχε ἓνα πιάτο φαγητὸ γιὰ κάθε ἐπισκέπτη. Μὲ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ, σὲ ἔβλεπε ἀκόμη καὶ ἀπὸ ὑπερωκεάνια ἀπόσταση, διεγνώριζε ἀπὸ τὴν ἀσθένεια πάσχεις (πρὶν πᾶς ἀκόμη στὸν γιατρό), θαυματουργοῦσε, προέβλεπε, καὶ διέβλεπε, καὶ στήριζε χιλιάδες ψυχὲς στὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ σύμφωνα μὲ τὴν ἔκδοση 1904 τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, γιὰ Android, 2014 - .¹⁹⁸

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ σύμφωνα μὲ τὴν ἔκδοση 1904 τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, γιὰ Windows ὑπολογιστὴ/ταμπλέτα, 2014 - .¹⁹⁹

ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ, γιὰ iOS, 2011 - .²⁰⁰

¹⁹⁷ <http://analogion.gr/gerontas-evdokimos>

¹⁹⁸ <https://play.google.com/store/apps/details?id=gr.psaltiki.nt>

¹⁹⁹ <https://www.microsoft.com/el-gr/p/H-KAINH-DIAΘΗΚΗ/9wzdnrcrdxr8q>

²⁰⁰ <https://apps.apple.com/gr/app/id1261473057> ,

[παλαιότερες, μὴ διαθέσιμες πλέον, ἐκδόσεις:

ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ, Windows ὑπολογιστή/ταμπλέτα, 2014-2021.²⁰¹

ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ, γιὰ Windows Phone, 2012-2019²⁰²

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Ἔκδοσις 2α: Ἀθήνα, Ὀκτώβριος ,βκβ´ (2022), ISBN: 978-618-84650-1-5. Ἐκτυπώνεται *ἔγχρωμη* μέσω αὐτο-εκδοτικῆς ἐταιρείας. Ἡ τιμὴ τῆς ἔκδοσης (τιμὴ καταλόγου, *list price*) ὀρίζεται ἀπὸ τὸν συγγραφέα ἔτσι ὥστε νὰ μὴ λαμβάνει μερίδιο ἀπὸ τὶς πωλήσεις τοῦ βιβλίου. — **Ἔκδοσις 1η:** Ἀθήνα, Ἀπρίλιος ,βιθ´ (2019), ISBN: 978-618-00-1014-5. Ἐκτυπώθηκε α/μ μὲ ἔξοδα τοῦ συγγραφέως σὲ 100 ἀντίτυπα ποὺ διετέθησαν δωρεὰν ἀπὸ τὸν συγγραφέα. Ἡ ἔκδοσις ἐπίσης διετέθη δωρεὰν σὲ εἰκονο-pdf.

Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν

Τέλος, καὶ
τῷ Ἁγίῳ Θεῷ ἡμῶν,
τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ
Πνεύματι, τιμὴ, δόξα, κράτος,
εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.

<https://apps.apple.com/gr/app/id430759209> ,

<https://apps.apple.com/gr/app/id604146485>]

²⁰¹ Μὴ διαθέσιμο πλέον· <http://microsoft.com/el-gr/p/Προσευχητάριον/9wzdncrdxr8t>

²⁰² Μὴ διαθέσιμο πλέον· <http://www.windowsphone.com/el-GR/apps/e5a4b990-fbd2-4e39-8cca-ac3025bb84b3>

